TRENDRAPPORT KiTS KUST 2004-2009

Westtoer
West-Vlaams provinciebedrijf voor Toerisme en Recreatie

'Investeren in je toekomst'
Grensoverschrijdend samenwerkingsprogramma 2007-2013 Medegefinancierd door de Europese Unie (Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling)

de Kust
met de steun van de Vlaamse regering in het kader van het Kustactieplan 2005-2009

Inhoudsopgave

Kerncijfers uit het trendrapport 5

Deel 1: Toeristisch aanbod

De gegevens over het logiesaanbod in dit rapport (2004-2009) houden nog rekening met het decreet op logiesverstrekkende bedrijven van 1984 en het decreet op terreinen voor openluchtrecreatieve verblijven van 1993. Het nieuwe toeristische logiesdecreet is pas van kracht sedert 1 januari 2010.

Logiescapaciteit in bedden 14
Logiesverstrekkende bedrijven (hotels) 16
Gastenkamers 24
Jeugdlogies 26
Sociaal toerisme voor volwassenen 28
Campings 30
Vakantieparken 32
Vakantiewoningen 36
Horeca en detailhandel 38
Waterclubs en jachtclubs 40
Attracties 42
Vergaderinfrastructuur 44

Deel 2: Toeristische vraag

Verblijfstoerisme naar doel 52
Verblijfstoerisme naar logiesvorm 58
Verblijfstoerisme naar herkomst 86
Verblijfstoerisme naar periode 128
Dagtoerisme en attracties 140

Deel 3: Socio-economische indicatoren

Investeringen horeca en detailhandel 148
Omzet horeca en detailhandel 150
Bestedingen 152

Kerncijfers uit het trendrapport

Evoluties in het kusttoerisme 2007-2009

Ontwikkeling logiesaanbod Kust 2007-2009

Totale logiescapaciteit blijft hangen rond **580 000 personen**
Geen stijging meer zoals in periode vóór 2007

- Sinds 2007: geen toename meer in capaciteit van tweede woningen:
  Zelfs lichte afname tot 86 000 woningen met ongeveer 430 000 bedden
  Invloed van belastingen op tweede woningen of van crisis?

- Versterkte afname van hotelcapaciteit tot nog 283 hotels (inclusief niet vergunde en O-categorie), 6 700 kamers en 15 000 bedden, vooral door sluiten van kleinere hotels (4-50 kamers) en van hotels met één of twee sterren

- Aantal campings stabiel maar inkrimping van toeristische standplaatsen tot 4 140 plaatsen of 15 000 bedden maar ook van vaste standplaatsen tot 22 500 plaatsen of 92 000 bedden

- Jeugdlogies: toegenomen sinds 2007 tot 47 uitbatingen met 5 800 bedden

- Sociaal toerisme voor volwassenen: licht gedaald tov 2007 met 29 uitbatingen en ongeveer 6 200 bedden

- Gastenkamers: toename maar beperkt in capaciteit: 125 uitbaters, bijna 300 kamers met ongeveer 650 bedden

Ontwikkeling verblijfstoeristische vraag Kust 2007- 2009

5,0 miljoen aankomsten en 31,4 miljoen overnachtingen in 2009
Globale daling van -2% in aankomsten en -7% in overnachtingen tov 2007
Gemiddelde verblijfsduur daalt verder van 6,6 naar 6,2 nachten en dit in alle logiesvormen (uitz. voor vakantieparken)

Daling in de vraag voor commercieel logies wordt niet meer opgevangen door toename in de vraag in tweedeverblijfgebruik in vakantiewoningen want deze vraag daalt ook tussen 2007-2009.

- **2,7 miljoen aankomsten en 15,3 miljoen overnachtingen in commercieel logies** (incl. directe verhuur = 560 000 aankomsten en 5,0 miljoen overnachtingen). Daling tov 2007 met -4% in aankomsten en -9% in overnachtingen (verdere daling van gemiddelde verblijfsduur, wijst op toenemend belang van de Kust als bestemming voor nevenvakanties)

- **Tweedeverblijfgebruik van vakantiewoningen komt op 1,7 miljoen aankomsten en 12,5 miljoen overnachtingen** in 2009. Tweede verblijver in vakantiewoningen komt minder frequent en als hij komt, komt hij minder lang. Daling in aankomsten met minder dan -1% en in overnachtingen met -6% tov 2007. Het aantal tweede woningen neemt ook niet toe in de periode 2007-2009.

- **Afname van aankomsten in verhuringen is gestopt in 2009**: zowel via immokantoren als in directe verhuur. Wel daling in overnachtingen door kortere gemiddelde verblijfsduur.

- **Daling van de vraag in hotels** sedert 2007 (ervoor toename!) met -8% in aankomsten en -11% in overnachtingen tov 2007.
  Daling zowel in zakentoerisme (meeting en andere) als in leisure.
  Door inkrimping in de hotelcapaciteit behouden de hotels een gemiddelde netto bezettingsgraad van 51%.
  In 2009 maken de hogere bezettingsgraden in de warmere maanden april, juli, augustus en september de minder goede bezettingsgraden over de rest van het jaar goed.

Ontwikkeling vraag commercieel logies Kust naar doel 2007-2009

- Bijna allemaal leisure: 96% aankomsten en 99% overnachtingen in 2009

- Leisure: 2,6 miljoen aankomsten en 15,1 miljoen overnachtingen in commercieel logies
  Beperkte daling met - 2% in aankomsten maar -8% in overnachtingen

- Meeting: beperkt tot 37 000 aankomsten en 83 000 overnachtingen
  Sterke afname met -39% in aankomsten en -33% in overnachtingen tov 2007

- Ook andere beroepsdoeleinden: beperkt tot 62 000 aankomsten en 135 000 overnachtingen
  Sterke afname met -31% in aankomsten -44% in overnachtingen tov 2007

Ontwikkeling vraag commercieel logies Kust naar herkomst 2007-2009

Zowel binnenlandse als buitenlandse vraag in commercieel logies neemt af tov 2007.

- 2009: 2,1 miljoen **Belgische** aankomsten of 80% en 12,8 miljoen Belgische overnachtingen of 84%.
  (Gemiddelde verblijfsduur 6,0 nachten).
  Daling met -2% in aankomsten en -7% in overnachtingen tov 2007.

  Belgische aankomsten vooral afgenomen in vakantieparken (-13%) en hotels (- 4%) en slechts beperkt in verhuur

- **Buurlanden** goed voor 496 000 aankomsten en 2 344 000 overnachtingen.
  (Gemiddelde verblijfsduur 4,7 nachten).
  Daling van -10% in aankomsten en -16% in overnachtingen tov 2007.

  Daling van buitenlandse vraag in buurlanden vooral in hotels en vakantieparken.

- **Andere landen**: zeer beperkt in volume. Kust speelt slechts beperkte rol in niet-buurlanden.

Ontwikkeling vraag commercieel logies Kust in buurlanden 2007-2009

- Nederlandse markt neemt sterk af tot op 777 000 overnachtingen en 47,6 miljoen euro in directe bestedingen, waardoor deze markt bijna gelijk komt met de Duitse markt.

- Duitse markt daalt niet meer en herpakt zich (vooral bij verhuringen) zelfs in 2009 tot op 736 000 overnachtingen. De Duitse markt is goed voor 46,5 miljoen euro directe bestedingen in 2009.

- Franse markt is derde markt met 437 000 overnachtingen en directe bestedingen van 29,9 miljoen euro. De overnachtingen dalen tegenover 2007.

- Britse markt zakt drastisch tot op het niveau van Luxemburg met 197 000 overnachtingen en directe bestedingen op 14,0 miljoen euro in 2009. De inkrimping in overnachtingen vindt bijna uitsluitend plaats in de hotels.

- Luxemburg is een niet onbelangrijke, vrij stabiele markt met 199 000 overnachtingen en directe bestedingen die met 20,2 miljoen euro hoger liggen dan deze van de Britse markt.

Seizoensgebondenheid Kusttoerisme 2009

- 31% van aankomsten en 38% van overnachtingen in **commercieel logies** vinden plaats in juli en augustus in 2009.

  Is iets meer dan in 2007. Heeft vooral te maken met warmere zomer in 2009. Gemiddelde verblijfsduur is ook in hoogseizoen gedaald van 7,6 naar 7,1 nachten.

  Vooral vraag in campings en voor verhuringen sterk geconcentreerd in hoogseizoen. Vraag in hotels, logies voor doelgroepen en vakantieparken vertoont grotere spreiding.

- 21% van aankomsten en 33% van overnachtingen in **tweedeverblijfgebruik van vakantiewoningen** vinden plaats in juli en augustus.

  Gemiddelde verblijfsduur is ook in hoogseizoen gedaald van 13,3 naar 11,5 nachten.

- In 2009 kwamen 18,6 miljoen **dagtoeristen** naar de Kust waarvan 36% in juli en augustus.
  Is iets hoger dan in 2007 door mooie weer vooral in augustus 2009.

Directe bestedingen 2007-2009

	In milj.euro	In %
➢ Bestedingen van verblijfstoeristen in commercieel logies	958,8	37,8
➢ Bestedingen van tweede verblijvers Vakantiewoningen+ standplaatsen	924,2	36,5
➢ Bestedingen van dagtoeristen (op basis van recent onderzoek)	639,0	25,2
➢ Bestedingen van verblijvers in jachthavens	12,5	0,5
TOTAAL	**2 534,5**	**100,0**

➢ Daling: 2,7 miljard euro in 2007 (uitgedrukt in constante prijzen van 2009)

DEEL 1
TOERISTISCH AANBOD

Figuur 1.1
Structuur van de capaciteit (in bedden) naar logiesvorm aan de Kust, 2009

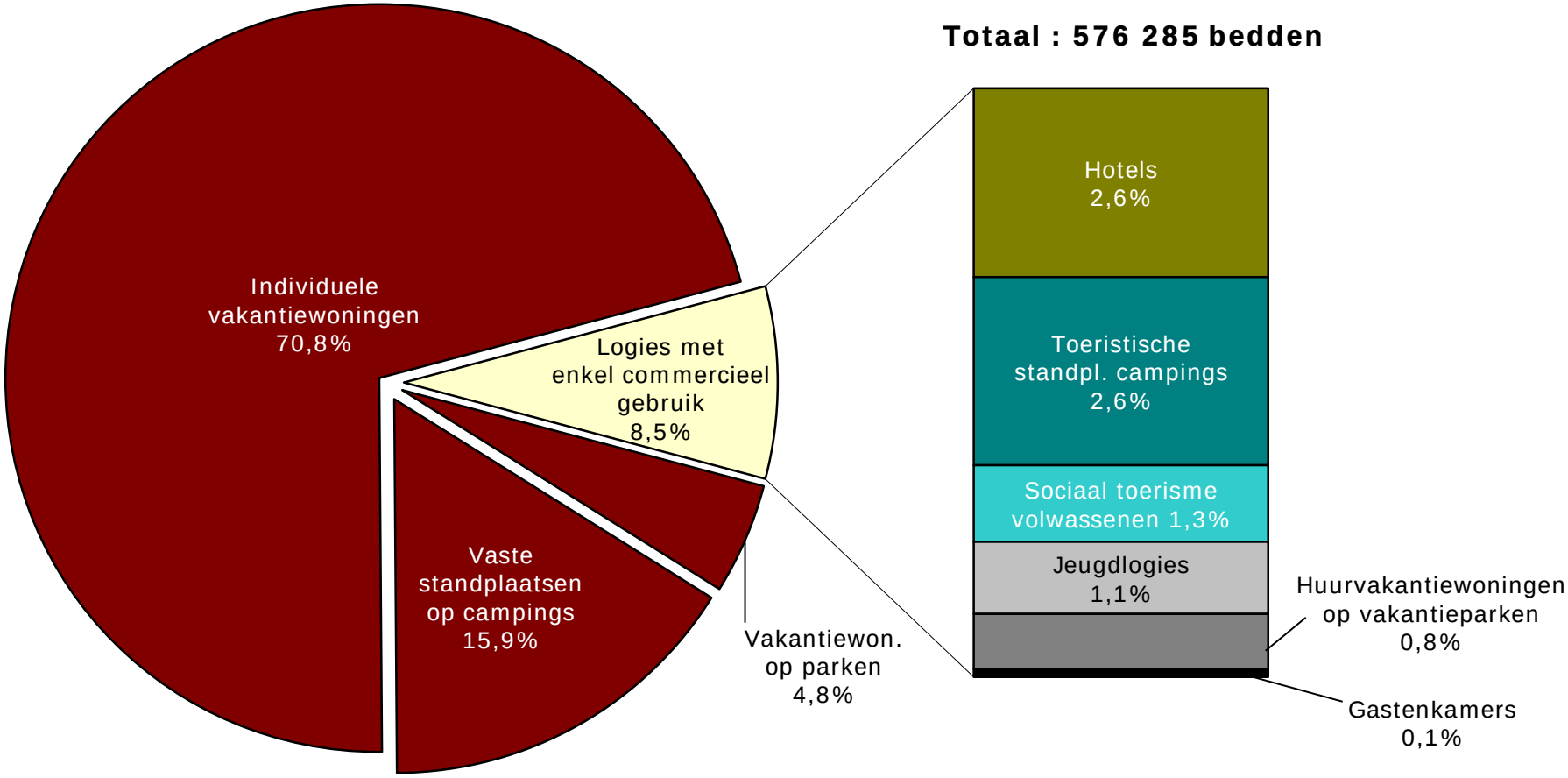

Bron: Westtoer

Tabel 1.1
Evolutie in de beddencapaciteit[a] naar logiesvorm aan de Kust, 2004-2009

Jaar	Logies met enkel commercieel gebruik							Logies met gemengd gebruik (Commercieel & tweedeverblijfgebruik)				TOTAAL
								Vakantiewoningen		Vaste stand-plaatsen op campings	Sub-totaal	
	Hotels	Gasten-kamers	Sociaal toerisme voor volw.	Jeugd-logies	Toer. standpl. campings	Huur-vakantie-woningen op vakantie parken[b]	Sub-totaal	Vakantie-woningen op parken[c]	Indiv. vakantie-woningen[d]			
2004	17 490	476	7 381	5 209	17 818	4 495	52 869	27 370	396 950	101 232	525 552	578 421
2005	16 809	466	7 219	5 329	16 849	4 495	51 167	27 840	402 585	98 202	528 627	579 794
2006	16 252	502	7 184	5 282	16 151	4 115	49 486	28 260	408 520	95 951	532 731	582 217
2007	16 313	545	7 252	5 281	14 910	4 165	48 466	28 290	412 405	94 285	534 980	583 446
2008	16 020	619	6 672	6 092	15 405	4 480	49 288	28 405	412 575	91 361	532 341	581 629
2009	15 293	656	6 197	5 837	15 249	4 455	47 687	27 505	409 080	92 013	528 598	576 285
Trend 2004-2009	-2 197	+180	-1 184	+628	-2 569	-40	-5 182	+135	+12 130	-9 219	+3 046	-2 136
2008-2009	-727	+37	-475	-255	-156	-25	-1 601	-900	-3 495	+652	-3 743	-5 344
Structuur 2009 (in %)	2,6	0,1	1,3	1,1	2,6	0,8	8,5	4,8	70,8	15,9	91,5	100,0

(a) Omrekening van kamers, woningen, standplaatsen, e.a. naar bedden volgens afspraken met STeR.
(b) Vakantiewoningen op vakantieparken te huur aangeboden door uitbater.
(c) Vakantiewoningen op parken = vakantiewoningen op tweede verblijfparken (kohieren) + vakantiewoningen op vergunde vakantieparken (STeR).
(d) Gegevens uit de gemeentelijke hoofdkohieren voor belastingen op tweede woningen door Westtoer opgevraagd bij de gemeente.

Bron: Westtoer

Figuur 1.2
Evolutie in het aantal logiesverstrekkende bedrijven naar classificatie aan de Kust, 2004-2009

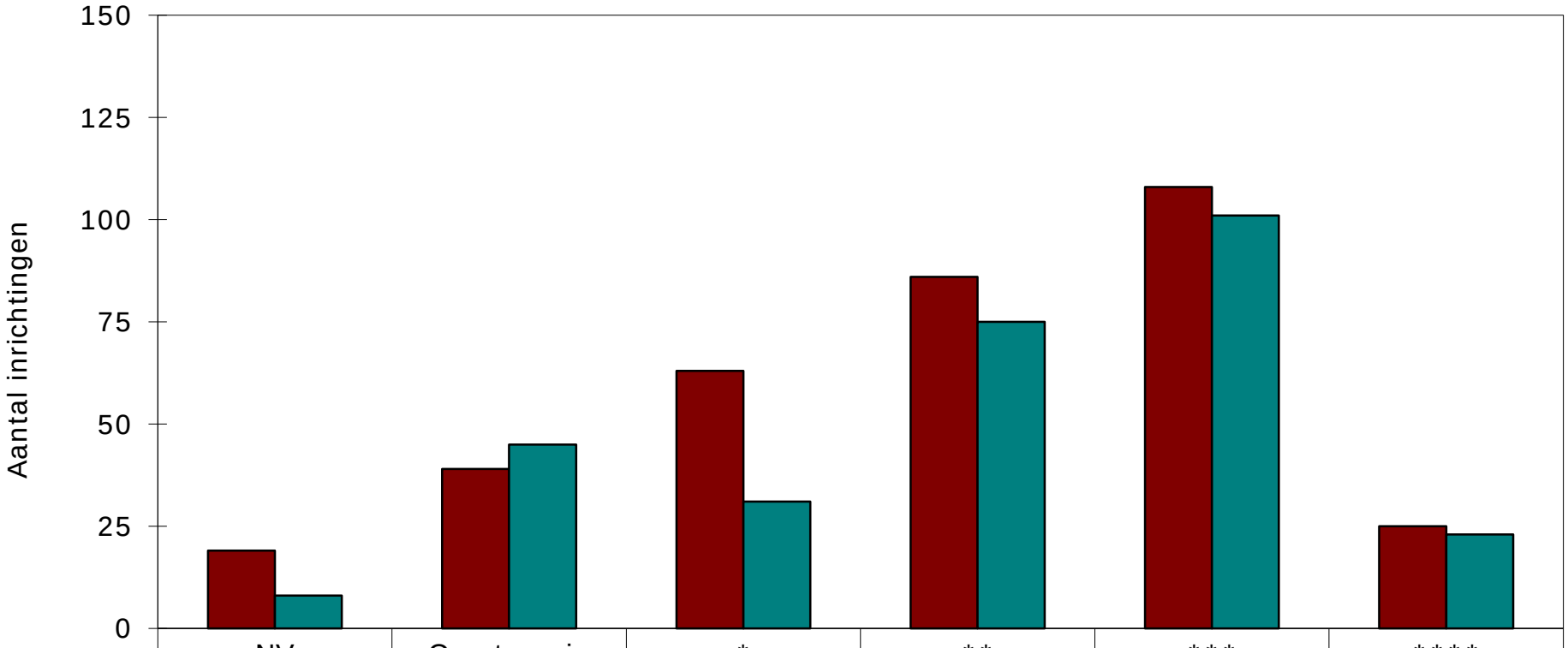

	NV	O-categorie	*	**	***	****
2004	19	39	63	86	108	25
2009	8	45	31	75	101	23

Bron: Westtoer

Tabel 1.2
Evolutie in het aantal logiesverstrekkende bedrijven naar classificatie aan de Kust, 2004-2009

Jaar	Niet vergunde uitbatingen[(a)]	O-categorie	*	**	***	****	TOTAAL
2004	19	39	63	86	108	25	340
2005	13	43	52	77	111	24	320
2006	9	44	46	77	109	22	307
2007	14	47	45	75	107	24	312
2008	9	45	41	82	105	22	304
2009	8	45	31	75	101	23	283
Trend 2004-2009	-11	+6	-32	-11	-7	-2	-57
2008-2009	-1	0	-10	-7	-4	+1	-21
Structuur 2009 (in %)	2,8	15,9	11,0	26,5	35,7	8,1	100,0
Gemiddelde grootte 2009 (kamers)	11,5	13,3	19,1	20,0	28,0	46,0	23,6

(a) Uitbatingen met 4 kamers en meer die niet vergund zijn.

Bron: Westtoer

Figuur 1.3
Evolutie in het aantal kamers van logiesverstrekkende bedrijven naar classificatie aan de Kust, 2004-2009

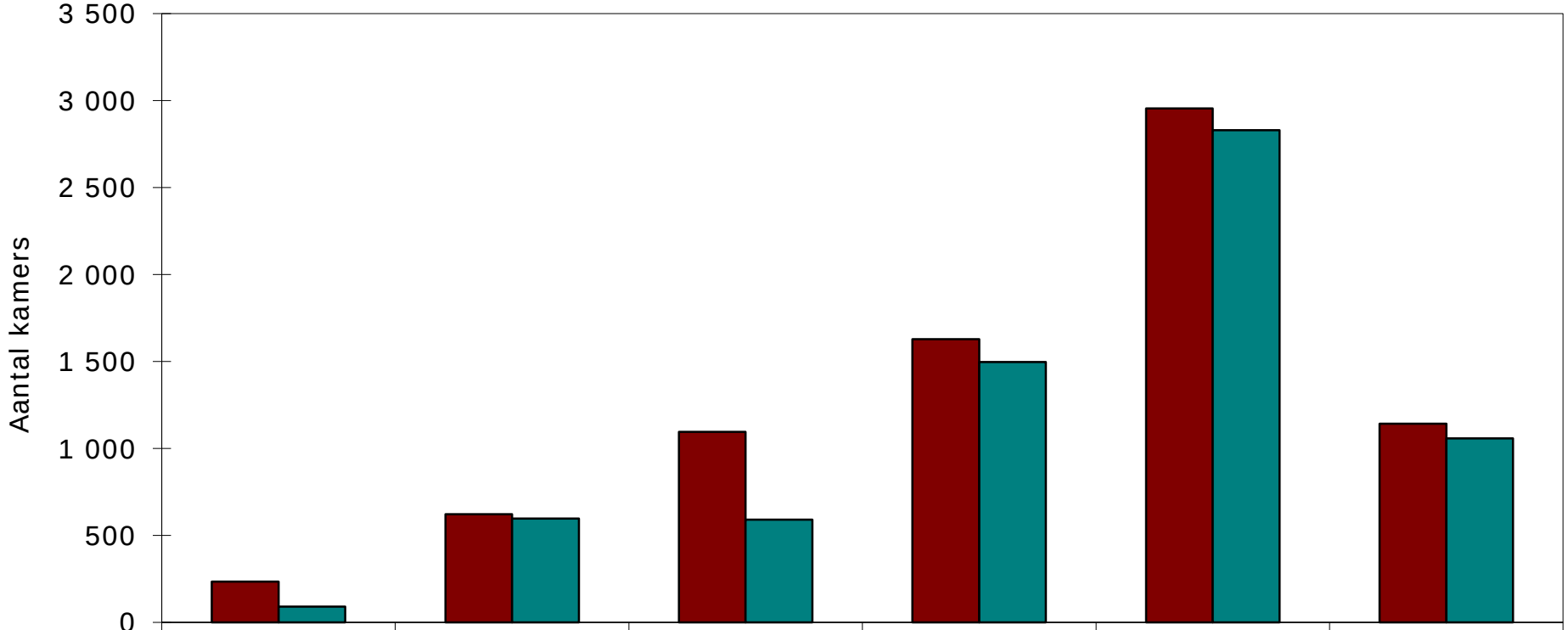

	NV	O-categorie	*	**	***	****
2004	235	622	1 096	1 629	2 955	1 143
2009	92	598	592	1 497	2 831	1 059

Bron: Westtoer

Tabel 1.3
Evolutie in het aantal kamers van logiesverstrekkende bedrijven naar classificatie aan de Kust, 2004-2009

Jaar	Niet vergunde uitbatingen[(a)]	O-categorie	*	**	***	****	TOTAAL
2004	235	622	1 096	1 629	2 955	1 143	7 680
2005	160	632	931	1 530	2 978	1 157	7 388
2006	108	573	851	1 512	2 978	1 107	7 129
2007	234	654	834	1 409	2 977	1 071	7 179
2008	142	521	783	1 613	2 912	1 024	6 995
2009	92	598	592	1 497	2 831	1 059	6 669
Trend 2004-2009	-143	-24	-504	-132	-124	-84	-1 011
2008-2009	-50	+77	-191	-116	-81	+35	-326
Structuur 2009 (in %)	1,4	9,0	8,9	22,4	42,5	15,9	100,0

[(a)] Uitbatingen met 4 kamers en meer die niet vergund zijn.

Bron: Westtoer

Figuur 1.4
Evolutie in het aantal logiesverstrekkende bedrijven[(a)] naar grootte aan de Kust, 2004-2009

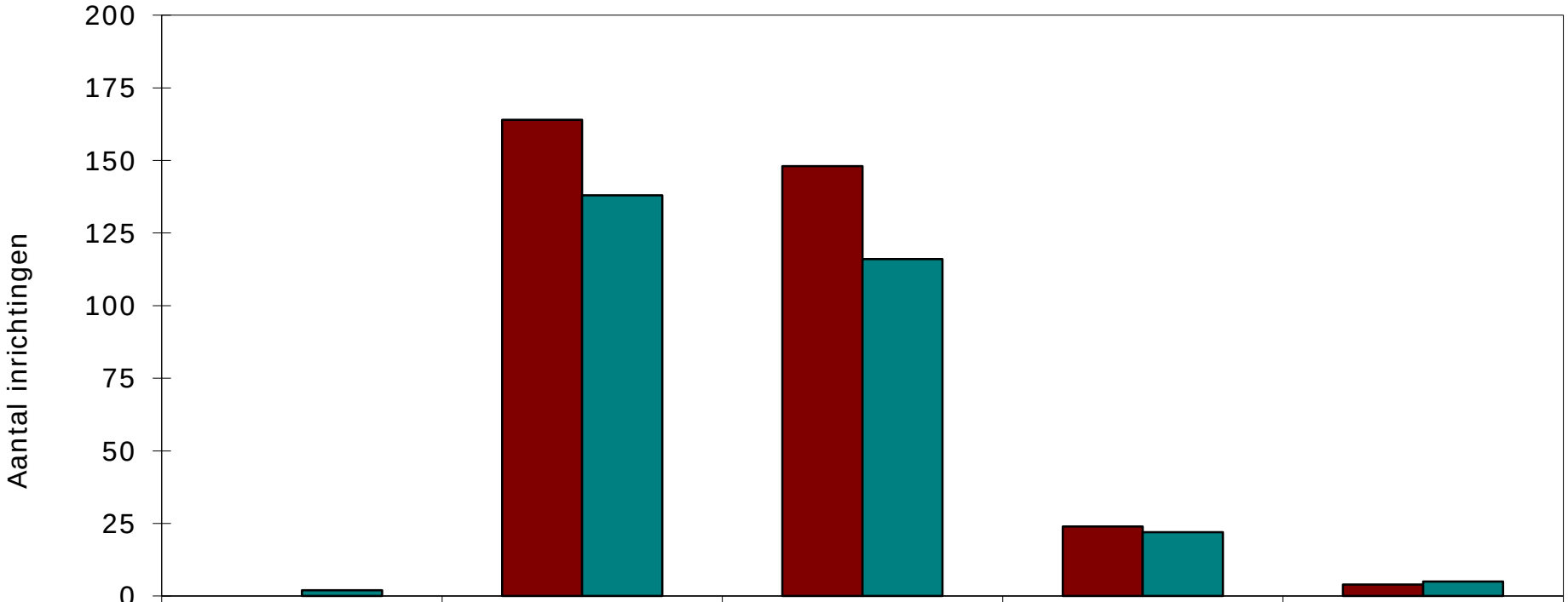

	1-3 kamers	4-15 kamers	16-50 kamers	51-100 kamers	≥101 kamers
2004	0	164	148	24	4
2009	2	138	116	22	5

(a) Logiesverstrekkende bedrijven waaronder O-categorie, sterrenhotels en nog niet vergunde uitbatingen.

Bron: Westtoer

Tabel 1.4
Evolutie in het aantal logiesverstrekkende bedrijven[(a)] naar grootte aan de Kust, 2004-2009

Jaar	1-3 kamers	4-15 kamers	16-50 kamers	51-100 kamers	≥101 kamers	TOTAAL
2004	0	164	148	24	4	340
2005	1	150	142	22	5	320
2006	0	148	132	22	5	307
2007	1	153	131	21	6	312
2008	2	150	124	23	5	304
2009	2	138	116	22	5	283
Trend 2004-2009	+2	-26	-32	-2	+1	-57
2008-2009	0	-12	-8	-1	0	-21
Structuur 2009 (in %)	0,7	48,8	41,0	7,8	1,8	100,0
Gemiddelde grootte 2009 (kamers)	2,5	9,2	27,6	71,3	124,6	23,6

(a) Logiesverstrekkende bedrijven waaronder O-categorie, sterrenhotels en nog niet vergunde uitbatingen.

Bron: Westtoer

Figuur 1.5
Evolutie in het aantal kamers van logiesverstrekkende bedrijven[(a)] naar grootte aan de Kust, 2004-2009

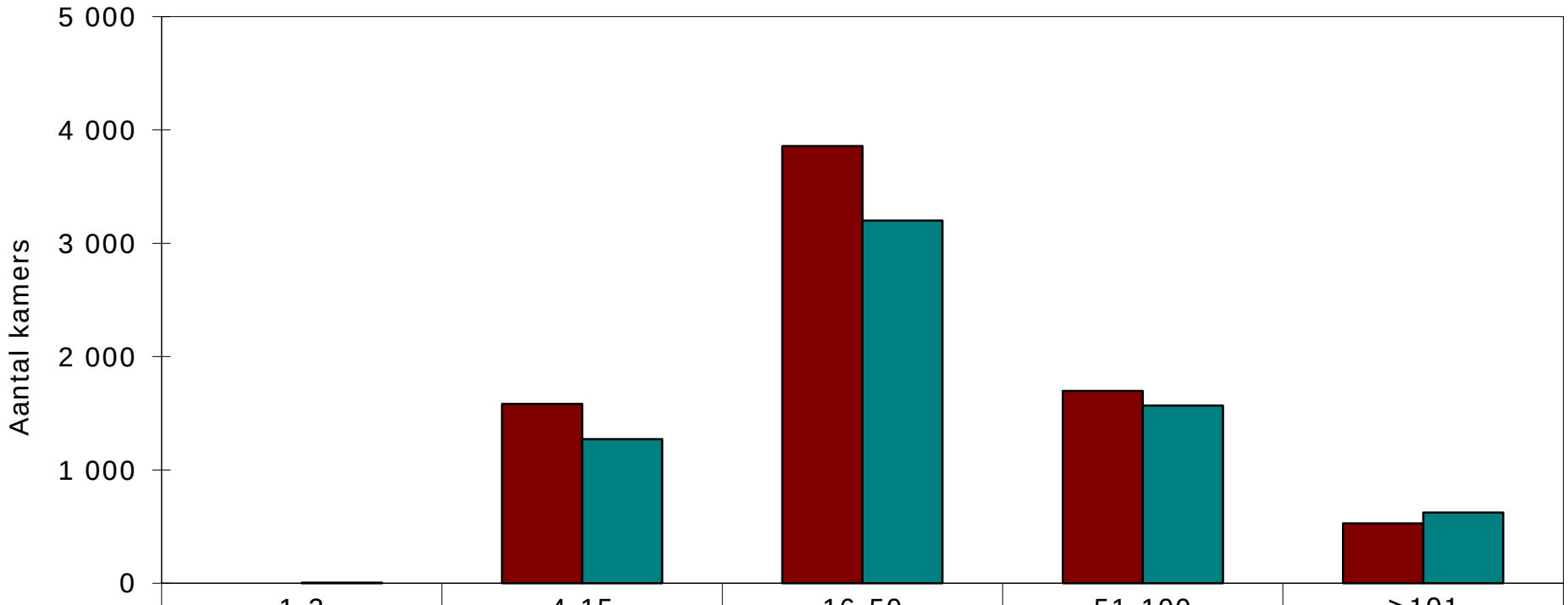

	1-3 kamers	4-15 kamers	16-50 kamers	51-100 kamers	≥101 kamers
2004	0	1 581	3 857	1 698	528
2009	5	1 272	3 201	1 568	623

(a) Logiesverstrekkende bedrijven waaronder O-categorie, sterrenhotels en nog niet vergunde uitbatingen.

Bron: Westtoer

Tabel 1.5
Evolutie in het aantal kamers van logiesverstrekkende bedrijven[(a)] naar grootte aan de Kust, 2004-2009

Jaar	1-3 kamers	4-15 kamers	16-50 kamers	51-100 kamers	≥101 kamers	TOTAAL
2004	0	1 581	3 857	1 698	528	7 664
2005	3	1 431	3 754	1 531	647	7 366
2006	0	1 418	3 558	1 506	647	7 129
2007	3	1 432	3 541	1 454	749	7 179
2008	5	1 381	3 384	1 587	638	6 995
2009	5	1 272	3 201	1 568	623	6 669
Trend 2004-2009	+5	-309	-656	-130	+95	-995
2008-2009	0	-109	-183	-19	-15	-326
Structuur 2009 (in %)	0,1	19,1	48,0	23,5	9,3	100,0

(a) Logiesverstrekkende bedrijven waaronder O-categorie, sterrenhotels en nog niet vergunde uitbatingen.

Bron: Westtoer

Figuur 1.6
Evolutie in de capaciteit van gastenkamers[(a)] aan de Kust, 2004-2009

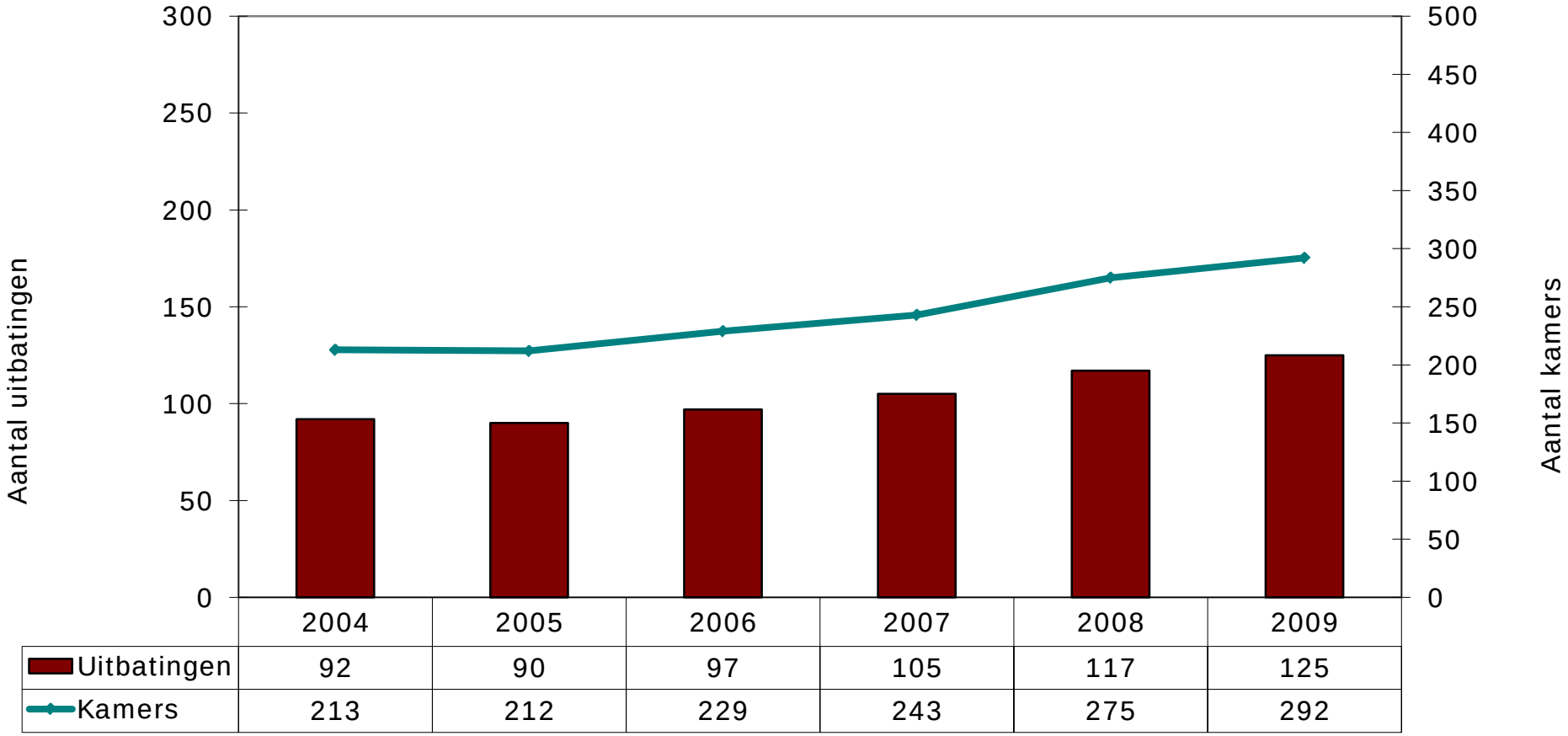

	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Uitbatingen	92	90	97	105	117	125
Kamers	213	212	229	243	275	292

(a) Logies met niet meer dan 3 kamers en/of een maximale capaciteit van 10 personen zonder vergunning. Indien zij beschikken over een hotelvergunning zijn ze opgenomen bij de logiesverstrekkende bedrijven.

Bron: Westtoer

Tabel 1.6
Evolutie in de capaciteit van gastenkamers[(a)] aan de Kust, 2004-2009

Jaar	Uitbatingen	Kamers	Gemiddeld aantal kamers per uitbating	Bedden
2004	92	213	2,3	476
2005	90	212	2,4	466
2006	97	229	2,4	502
2007	105	243	2,3	545
2008	117	275	2,4	619
2009	125	292	2,3	656
Trend 2004-2009	+33	+79	-	+180
2008-2009	+8	+17	-	+37

(a) Logies met niet meer dan 3 kamers en/of een maximale capaciteit van 10 personen zonder vergunning. Indien zij beschikken over een hotelvergunning zijn ze opgenomen bij de logiesverstrekkende bedrijven.

Bron: Westtoer

Figuur 1.7
Evolutie in de capaciteit van jeugdlogies[(a)] aan de Kust, 2004-2009

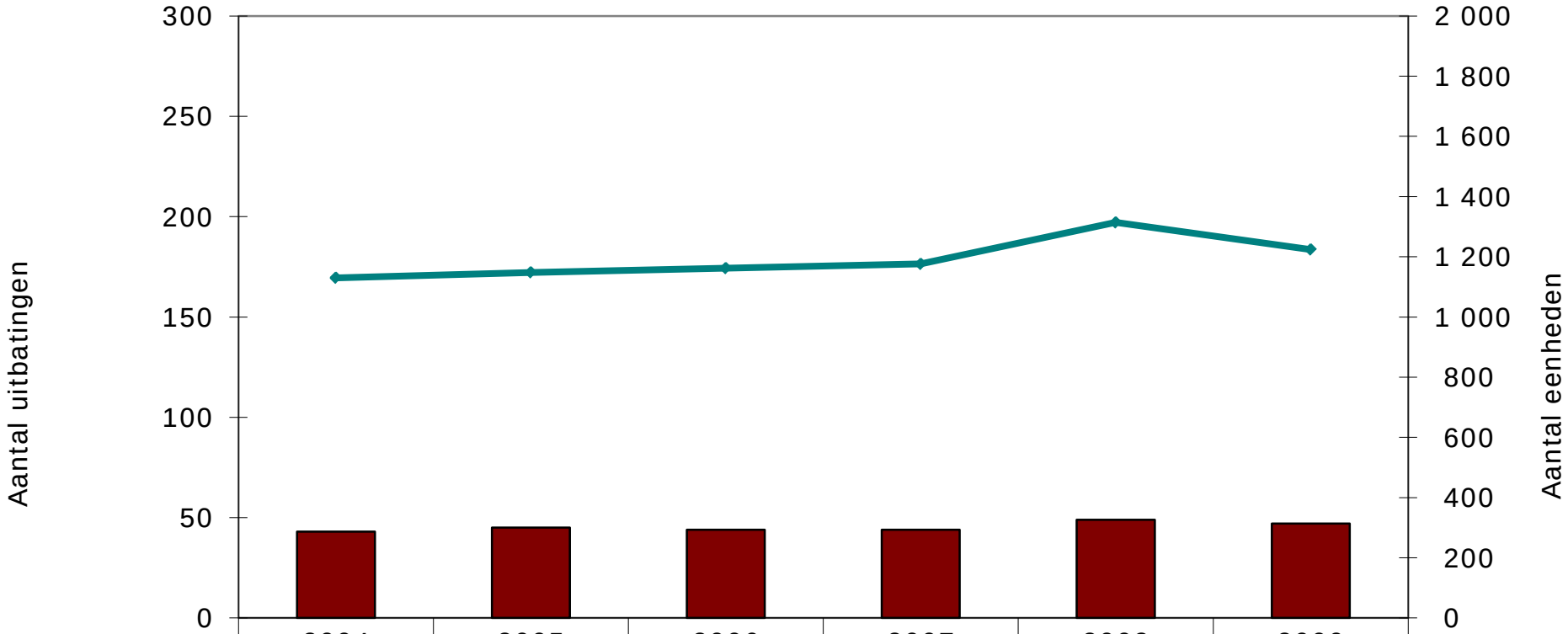

	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Uitbatingen	43	45	44	44	49	47
Eenheden	1 130	1 148	1 162	1 176	1 314	1 224

(a) Het gaat om jeugdverblijfcentra, jongerenherbergen en ander jeugdlogies die onder logies voor doelgroepen vallen.

Bron: Westtoer

Tabel 1.7
Evolutie in de capaciteit van jeugdlogies[a] aan de Kust, 2004-2009

Jaar	Uitbatingen	Eenheden[b]	Beddencapaciteit		
			In vaste bedden	Op plaatsen voor veldbedden & andere	Totaal
2004	43	1 130	5 043	166	5 209
2005	45	1 148	5 125	204	5 329
2006	44	1 162	5 054	228	5 282
2007	44	1 176	5 045	236	5 281
2008	49	1 314	5 791	301	6 092
2009	47	1 224	5 574	263	5 837
Trend 2004-2009	+4	+94	+531	+97	+628
2008-2009	-2	-90	-217	-38	-255

(a) Het gaat om jeugdverblijfcentra, jongerenherbergen en ander jeugdlogies die onder logies voor doelgroepen vallen.
(b) Het kan gaan om individuele kamers maar ook om slaapzalen.

Bron: Westtoer

Figuur 1.8
Evolutie in de capaciteit van de logies voor sociaal toerisme voor volwassenen[(a)] aan de Kust, 2004-2009

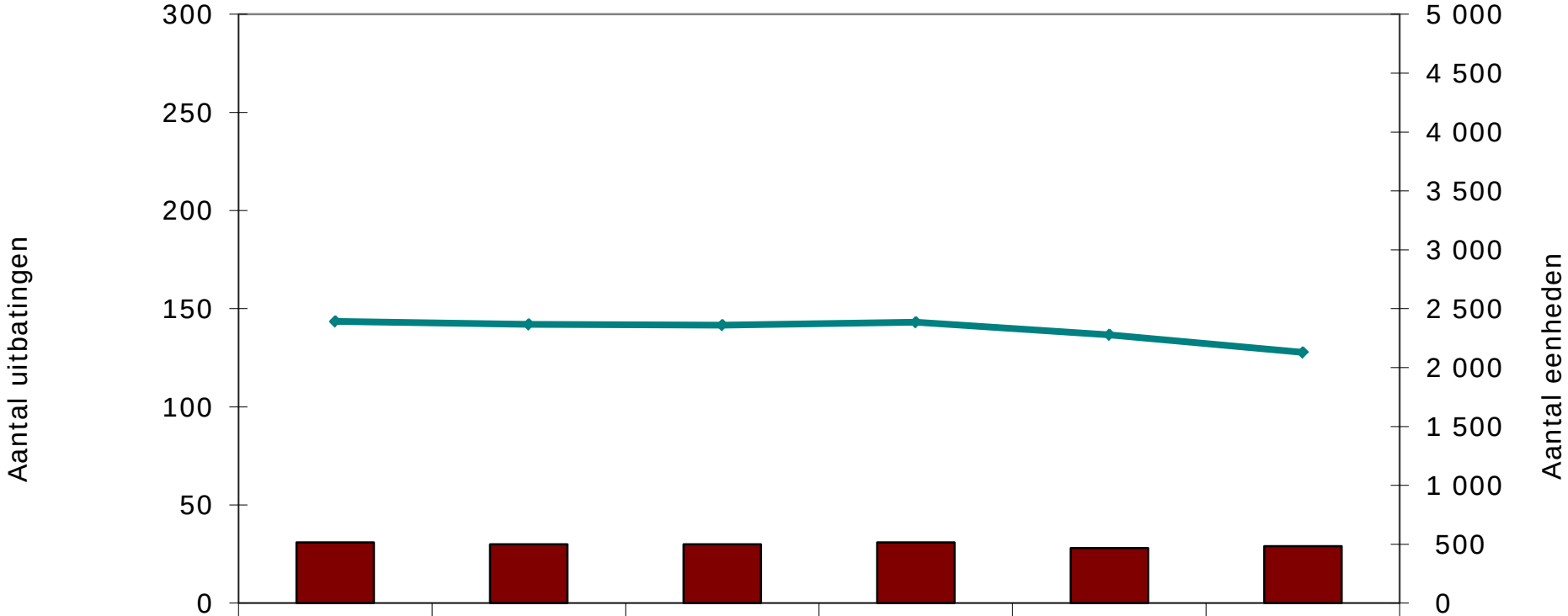

	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Uitbatingen	31	30	30	31	28	29
Eenheden	2 392	2 367	2 361	2 385	2 279	2 129

(a) Het gaat om logies voor doelgroepen die niet vallen onder jeugdlogies.

Bron: Westtoer

Tabel 1.8
Evolutie in de capaciteit van de logies voor sociaal toerisme voor volwassenen[(a)] aan de Kust, 2004-2009

Jaar	Uitbatingen	Eenheden[(b)]	Bedden
2004	31	2 392	7 381
2005	30	2 367	7 219
2006	30	2 361	7 184
2007	31	2 385	7 252
2008	28	2 279	6 672
2009	29	2 129	6 197
Trend 2004-2009	-2	-263	-1 184
2008-2009	+1	-150	-475

(a) Het gaat om logies voor doelgroepen die niet vallen onder jeugdlogies.
(b) Het kan gaan om kamers maar ook om vakantiewoningen/appartementen/studio's.

Bron: Westtoer

Figuur 1.9
Evolutie in de capaciteit van campings aan de Kust, 2004-2009

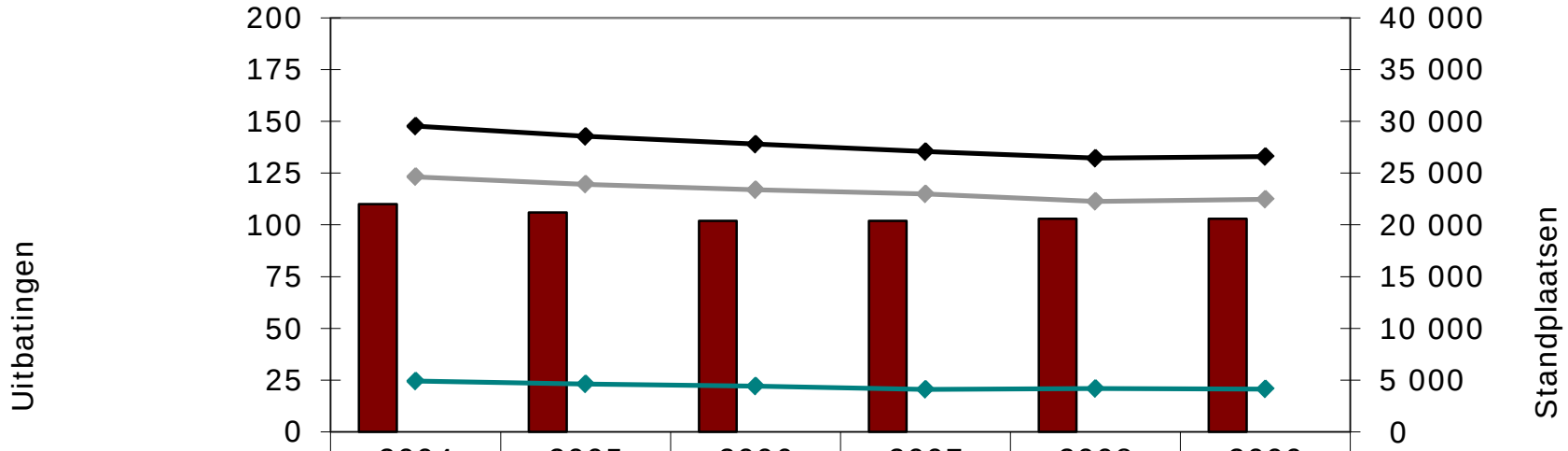

	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Aantal uitbatingen	110	106	102	102	103	103
Toeristische standplaatsen	4 898	4 625	4 417	4 104	4 179	4 142
Vaste standplaatsen	24 645	23 921	23 380	22 978	22 262	22 462

Bron: Westtoer

Tabel 1.9
Evolutie in de capaciteit van campings aan de Kust, 2004-2009

Jaar	Aantal uitbat.	Aantal standplaatsen			Beddencapaciteit		
		Toer. standpl. [a]	Vaste standpl. [b]	Totaal aantal	Toer. standpl. [a]	Vaste standpl. [b]	Totaal aantal
2004	110	4 898	24 645	29 543	17 818	101 232	119 050
2005	106	4 625	23 921	28 546	16 849	98 202	115 051
2006	102	4 417	23 380	27 797	16 151	95 951	112 102
2007	102	4 104	22 978	27 082	14 910	94 285	109 195
2008	103	4 179	22 262	26 441	15 393	91 222	106 615
2009	103	4 142	22 462	26 604	15 249	92 013	107 262
Trend 2004-2009	-7	-756	-2 183	-2 939	-2 569	-9 219	-11 788
2008-2009	0	-37	+200	+163	-144	+791	+647
Structuur 2009 (in %)	-	15,6	84,4	100,0	14,2	85,8	100,0

(a) Toeristische standplaatsen die verhuurd worden voor korte termijn (≤31 dagen), inclusief kampeerweiden en trekkershutten.
(b) Vaste standplaatsen die door de kampeeruitbater voor lange termijn verhuurd worden.

Bron: Westtoer

Figuur 1.10
Evolutie in de capaciteit van vergunde vakantieparken aan de Kust, 2004-2009

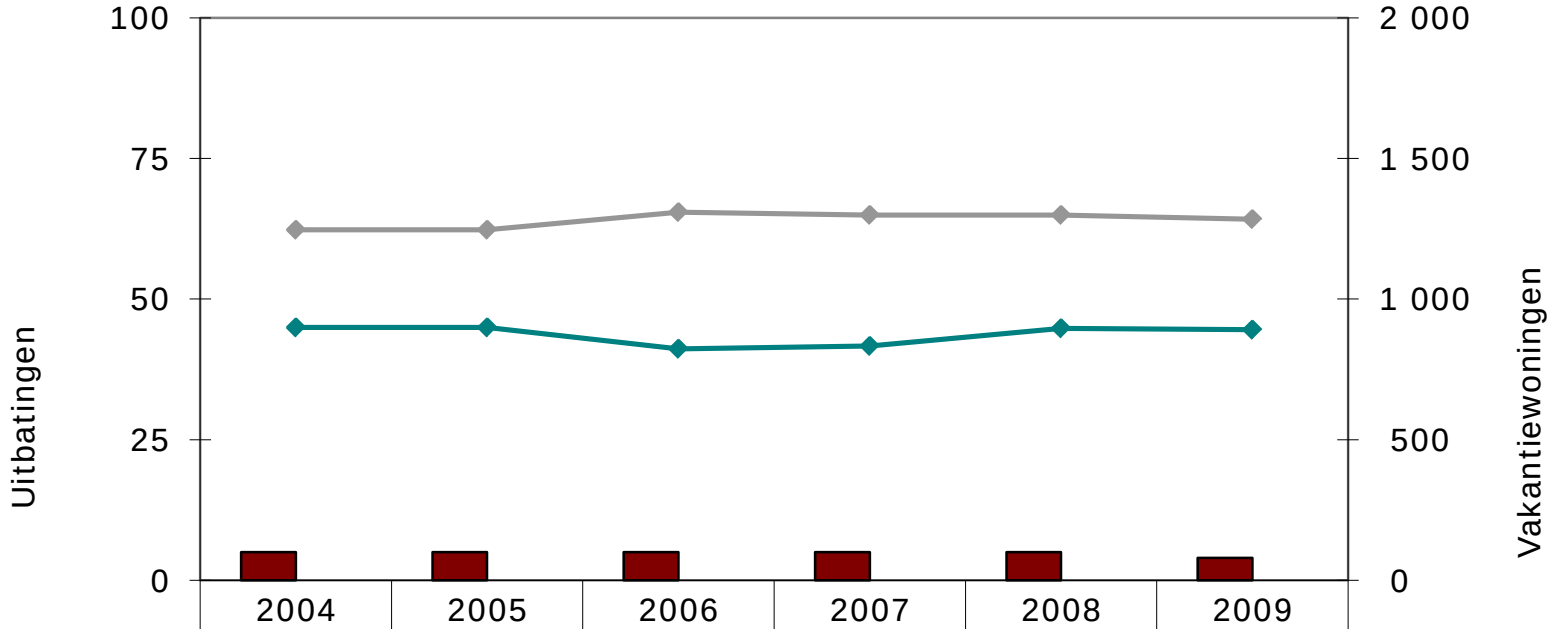

	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Aantal uitbatingen	5	5	5	5	5	4
Huurvakantiewoningen	899	899	823	833	896	891
Vakantiewoningen	1 246	1 246	1 309	1 299	1 299	1 284

Tabel 1.10
Evolutie in de capaciteit van vergunde vakantieparken aan de Kust, 2004-2009

Jaar	Aantal uitb.	Aantal vakantiewoningen			Beddencapaciteit		
		Huur-vakantie-woningen [a]	Vakantie-woningen [b]	Totaal aantal	Huur-vakantie-woningen [a]	Vakantie-woningen [b]	Totaal aantal
2004	5	899	1 246	2 145	4 495	6 230	10 725
2005	5	899	1 246	2 145	4 495	6 230	10 725
2006	5	823	1 309	2 132	4 115	6 545	10 660
2007	5	833	1 299	2 132	4 165	6 495	10 660
2008	5	896	1 299	2 195	4 480	6 495	10 975
2009	4	891	1 284	2 175	4 455	6 420	10 875
Trend 2004-2009	-1	-8	+38	+30	- 40	+190	+150
2008-2009	-1	-5	-15	-20	-25	-75	-100
Structuur 2009 (in %)	-	41,0	59,0	100,0	41,0	59,0	100,0

(a) Huurvakantiewoningen te huur aangeboden door de uitbater van het vakantiepark voor korte termijn (≤31 dagen).
(b) Vakantiewoningen die verkocht zijn aan individuele eigenaars en niet door de uitbater van het vakantiepark worden verhuurd.

Bron: Westtoer

Figuur 1.11
Evolutie in de capaciteit van het aantal vakantiewoningen (exclusief vakantiewoningen op vergunde vakantieparken) aan de Kust, 2004-2009

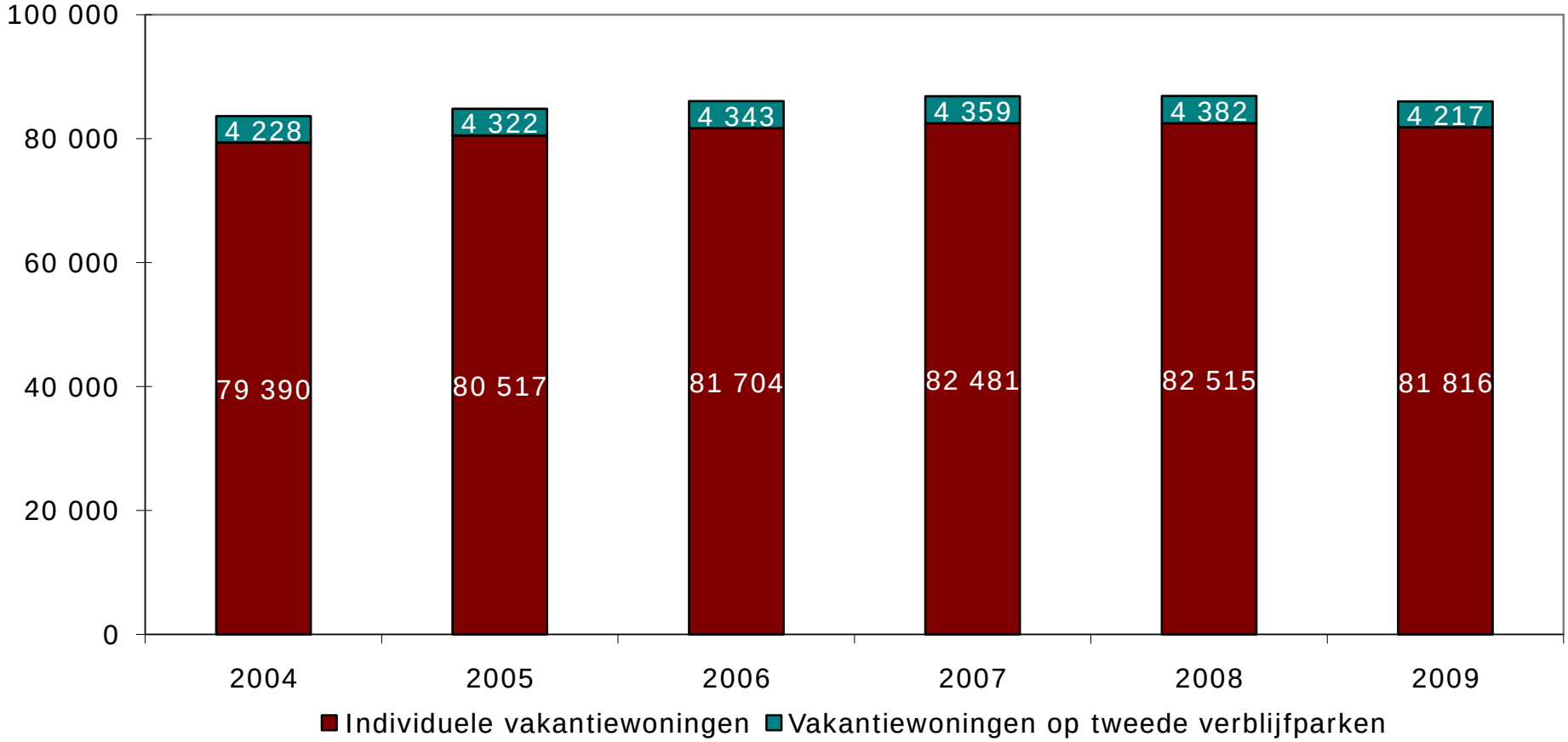

Bron: Gemeentelijke hoofdkohieren tweede woningen en Westtoer

Tabel 1.11
Evolutie in de capaciteit van het aantal vakantiewoningen (exclusief vakantiewoningen op vergunde vakantieparken) aan de Kust, 2004-2009

Jaar	Individuele vakantiewoningen		Vakantiewoningen op tweede verblijfparken		Totaal aantal vakantiewoningen	
	Eenheden	Bedden	Eenheden	Bedden	Eenheden	Bedden
2004	79 390	396 950	4 228	21 140	83 618	418 090
2005	80 517	402 585	4 322	21 610	84 839	424 195
2006	81 704	408 520	4 343	21 715	86 047	430 235
2007	82 481	412 405	4 359	21 795	86 840	434 200
2008	82 515	412 575	4 382	21 910	86 897	434 485
2009[(a)]	81 816	409 080	4 217	21 085	86 033	430 165
Trend 2004-2009	+2 426	+12 130	- 11	- 55	+2 415	+12 075
2008-2009	- 699	-3 495	- 165	- 825	- 864	-4 320
Structuur 2009 (in %)	95,0	-	5,0	-	100,0	-

[(a)] Gewijzigd belastingsreglement in Middelkerke.

Bron: Gemeentelijke hoofdkohieren tweede woningen en Westtoer

Figuur 1.12
Structuur van het aantal vakantiewoningen (exclusief vakantiewoningen op vergunde vakantieparken) naar land van herkomst van de eigenaar aan de Kust, 2009

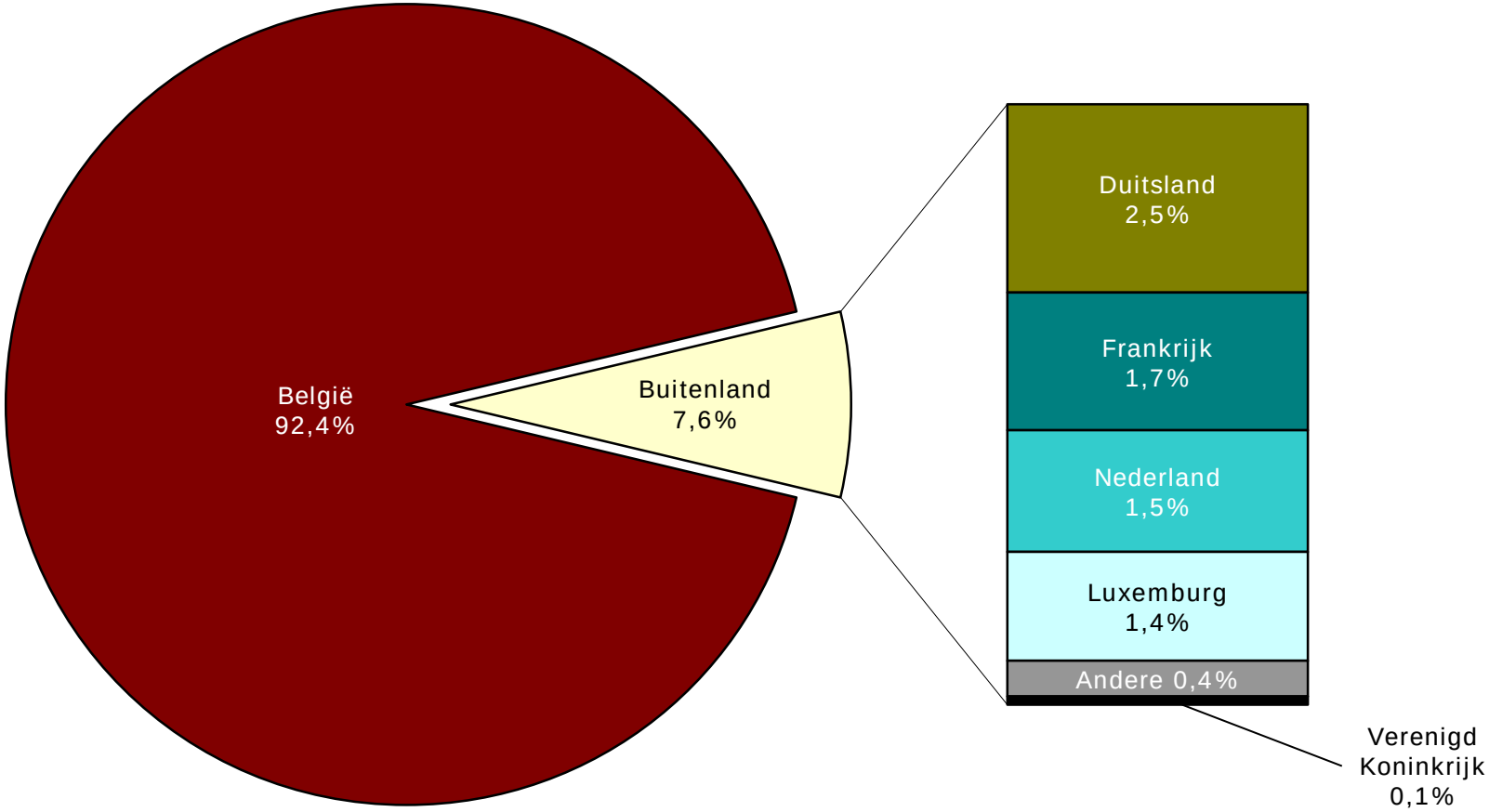

Bron: Gemeentelijke hoofdkohieren tweede woningen en Westtoer

Tabel 1.12
Evolutie in het aantal vakantiewoningen (exclusief vakantiewoningen op vergunde vakantieparken) naar land van herkomst van de eigenaar aan de Kust, 2007-2009

Jaar	B[(a)]	D[(a)]	N[(a)]	F[(a)]	L[(a)]	VK[(a)]	Andere[(a)]	Totaal
2007	80 162	2 314	1 262	1 463	1 125	97	417	86 840
2008	80 203	2 262	1 289	1 452	1 170	106	415	86 897
2009	79 495	2 142	1 294	1 465	1 168	90	379	86 033
2008-2009	-708	-120	+5	+13	-2	-16	-36	-864
Structuur 2009 (in %)	92,4	2,5	1,5	1,7	1,4	0,1	0,4	100,0

[(a)] B: België; D: Duitsland; N: Nederland; F: Frankrijk; L: Luxemburg; VK: Verenigd Koninkrijk; Andere: Andere landen.

Bron: Gemeentelijke hoofdkohieren tweede woningen en Westtoer

Figuur 1.13
Evolutie in het aantal uitbatingen[a] in de horeca en de detailhandel aan de Kust, 2004-2009[b]

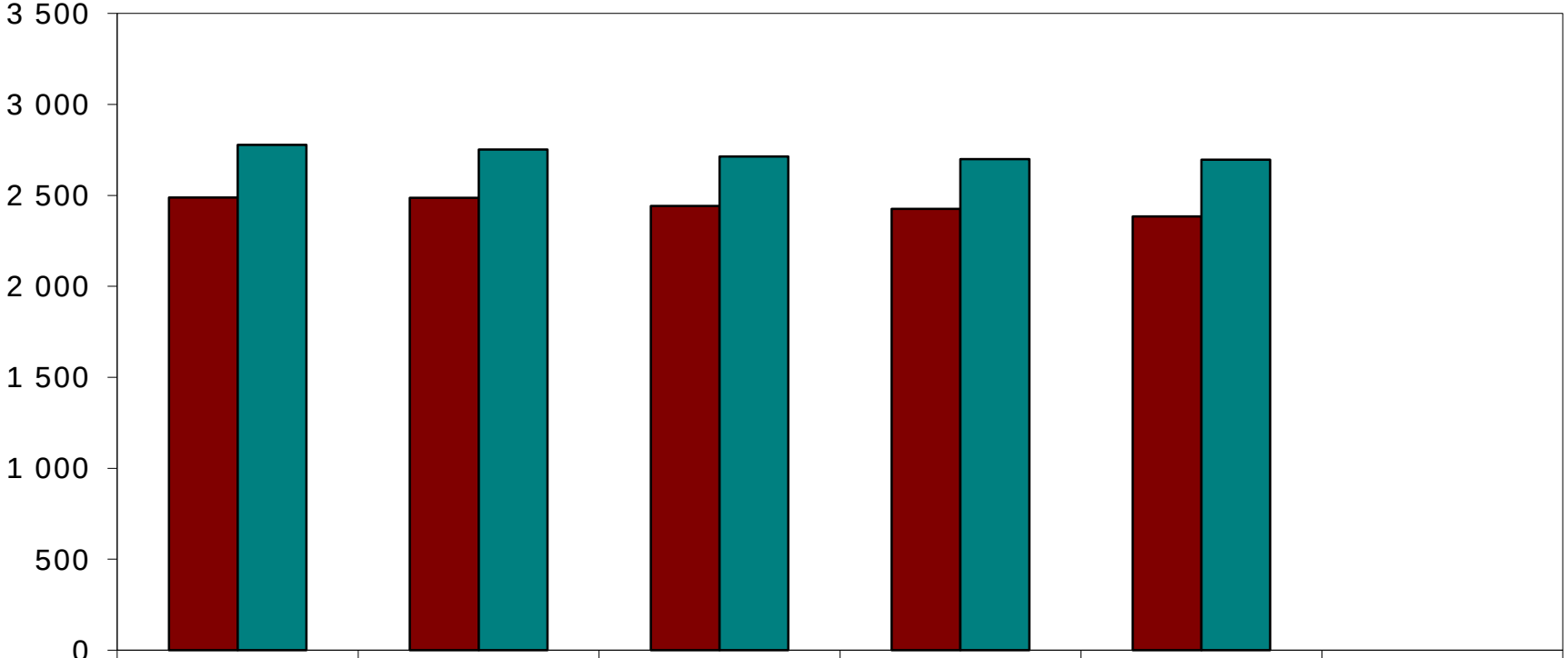

	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Horeca	2 488	2 486	2 441	2 426	2 385	n.n.b.
Detailhandel	2 777	2 752	2 713	2 700	2 696	n.n.b.

(a) Gecentraliseerde cijfers. Aantal uitbatingen op basis van hoofdzetel voor Nacebel codes 55 en 52.
(b) De cijfers voor 2009 zijn pas beschikbaar in het najaar van 2010.

Bron: FOD-Financiën (BTW-databank)

Tabel 1.13
Evolutie in het aantal uitbatingen[a] in de horeca en de detailhandel aan de Kust, 2004-2009

Jaar	Horeca (code 55)		Detailhandel (code 52) Aantal uitbatingen
	Aantal uitbatingen	Aantal inwoners per uitbating[b]	
2004	2 488	82,6	2 777
2005	2 486	83,2	2 752
2006	2 441	85,3	2 713
2007	2 426	86,4	2 700
2008	2 385	88,3	2 696
2009[c]	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.
Vlaanderen[d]			
2008	31 786	193,8	-

(a) Gecentraliseerde cijfers. Aantal uitbatingen op basis van hoofdzetel voor Nacebel codes 55 en 52.
(b) Hoe lager het aantal inwoners per horecazaak, hoe sterker het toeristische karakter van de horecazaken in de gemeente.
(c) De cijfers voor 2009 zijn pas beschikbaar in het najaar van 2010.
(d) Ter vergelijking wordt hier de indicator inwoner/horecazaak voor Vlaanderen weergegeven.

Bron: FOD-Financiën (BTW-databank)

Figuur 1.14
Evolutie in het aantal watersportclubs en jachtclubs aan de Kust, 2007-2009

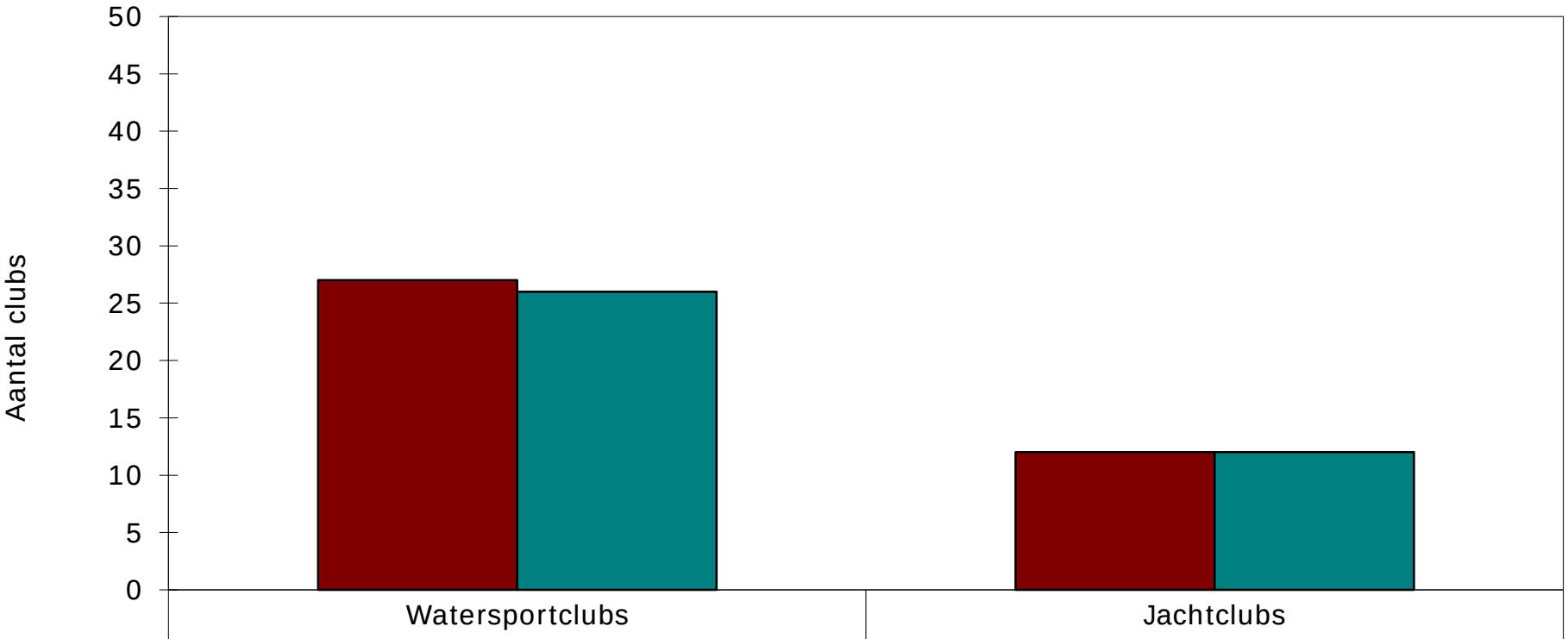

	Watersportclubs	Jachtclubs
2007	27	12
2009	26	12

Bron: MDK en Westtoer

Tabel 1.14
Evolutie in het aantal watersportclubs en jachtclubs aan de Kust, 2007-2009

Jaar	Watersportclubs	Jachtclubs	
	Aantal clubs	Aantal clubs	Aantal ligplaatsen
2007	27	12	3 320
2008	26	12	3 356
2009	26	12	3 356
2008-2009	0	0	0

Bron: MDK en Westtoer

Figuur 1.15
Evolutie in het aantal attracties met meer dan 5 000 bezoekers[(a)] naar typologie aan de Kust, 2004-2009

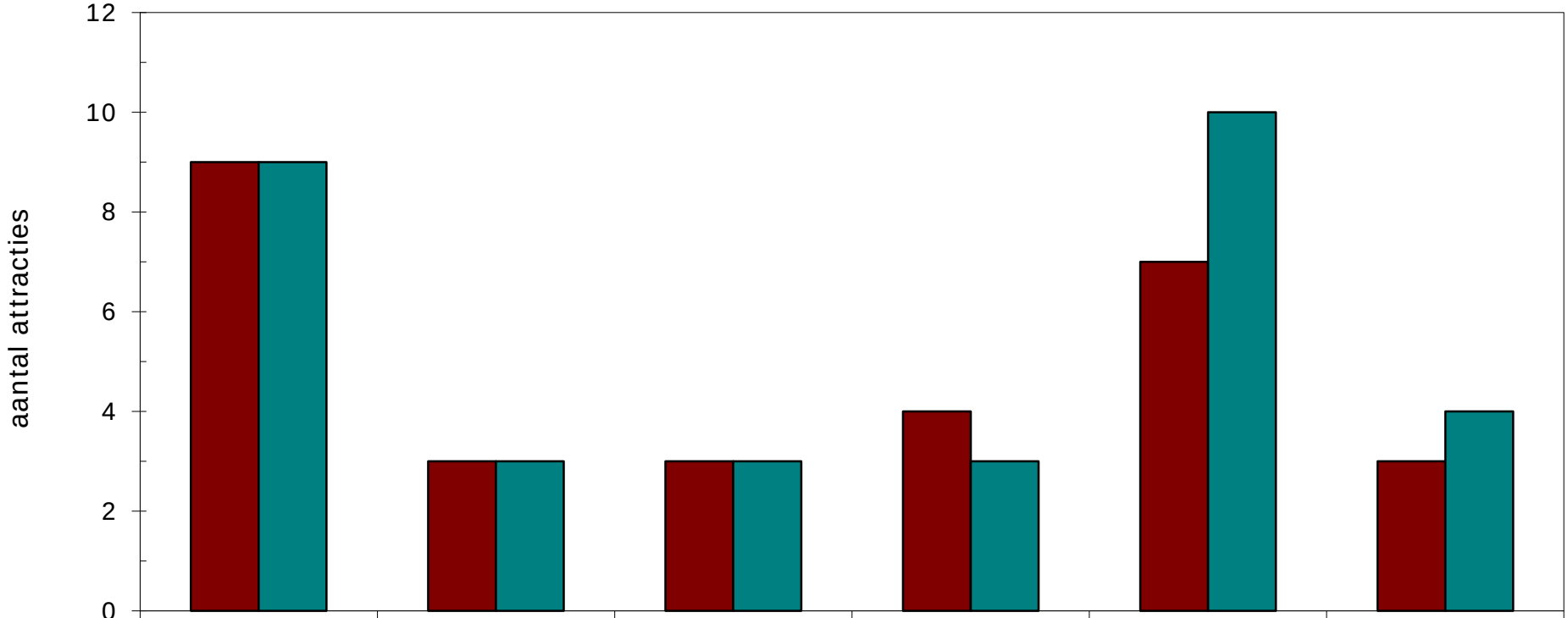

	Z–D–T–P-W(b)	Natuur	Andere	kunstgerelateerd	Historisch	Ambachtelijk
2004	9	3	3	4	7	3
2009	9	3	3	3	10	4

(a) Enkel de attracties met meer dan 5 000 bezoekers die meewerken aan de attractiebarometer op jaarbasis zijn opgenomen in het aanbod.

(b) Z: zoo; D: dierenpark; T: themapark; P: pretpark; W: waterpretpark.

Bron: Westtoer

Tabel 1.15
Evolutie in het aantal attracties met meer dan 5 000 bezoekers[a] naar typologie aan de Kust, 2004-2009

Jaar	Toeristisch-recreatieve attracties			Culturele attracties			Totaal
	Z–D–T–P-W[b]	Natuur	Andere	Kunst-gerelateerd	Historisch	Ambachtelijk	
2004	9	3	3	4	7	3	29
2005	9	3	3	4	7	3	29
2006[c]	9	3	2	3	8	3	28
2007	9	3	2	3	8	3	28
2008[d]	9	3	2	3	9	4	30
2009[e]	9	3	3	3	10	4	32
Trend 2004-2009	0	0	0	-1	+3	+1	+3
2008-2009	0	0	+1	0	+1	0	+2
Structuur 2009 (in %)	28,1	9,4	9,4	9,4	31,2	12,5	100,0

(a) Enkel de attracties met meer dan 5 000 bezoekers die meewerken aan de attractiebarometer op jaarbasis zijn opgenomen in het aanbod.
(b) Z: zoo; D: dierenpark; T: themapark; P: pretpark; W: waterpretpark.
(c) Kusthistories Les Zéphyrs in Middelkerke opent de deuren. Crazy Theater in Blankenberge en het Museum voor Schone Kunsten in Oostende sluiten de deuren.
(d) Belle Epoque Centrum in Blankenberge opent de deuren en Nationaal Visserijmuseum in Koksijde heropent.
(e) For freedommuseum in Knokke-Heist en Albatros Thornton Cruise in Oostende openen de deuren.

Bron: Westtoer

Figuur 1.16
Vergaderinfrastructuur in hotels en logies voor sociaal toerisme voor volwassenen aan de Kust, 2009

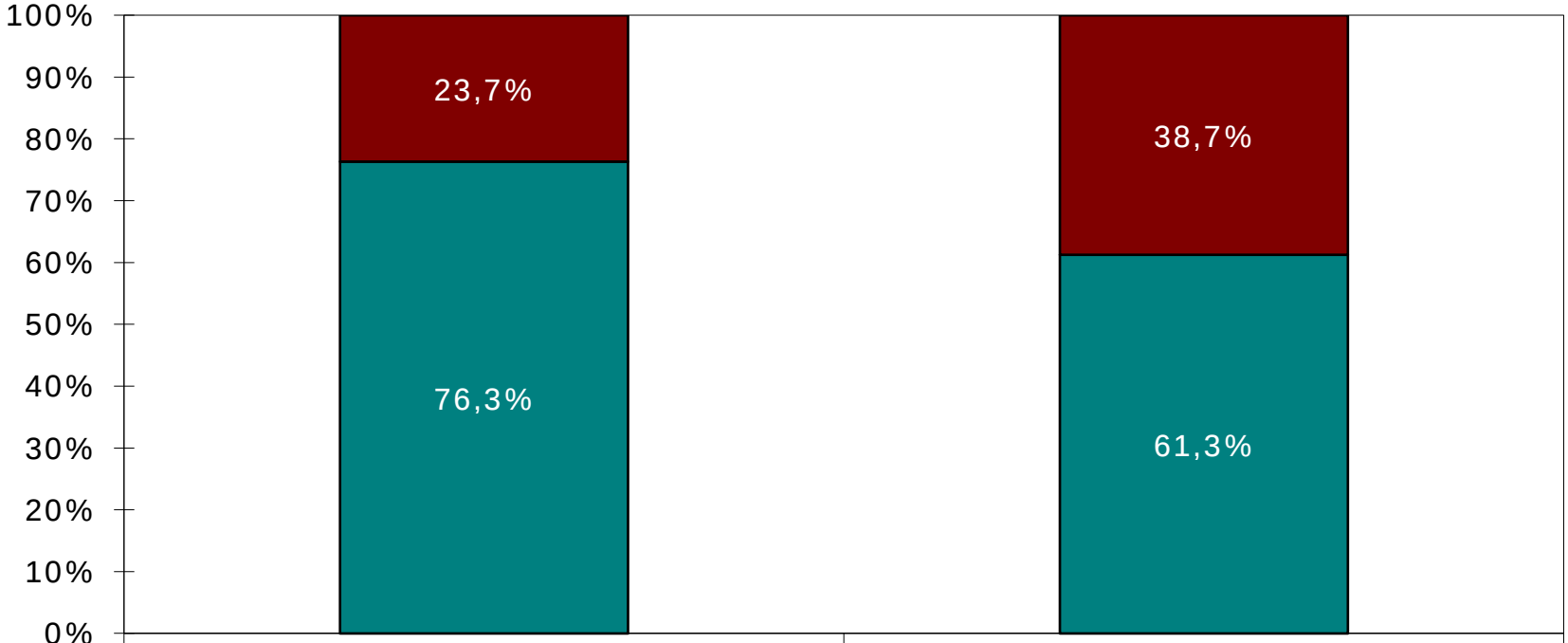

	Aantal uitbatingen	Capaciteit (in personen bij theateropstelling)
Sociaal toerisme	18	9 674
Hotels	58	15 304

Bron: Westtoer

Tabel 1.16
Vergaderinfrastructuur in hotels en logies voor sociaal toerisme voor volwassenen aan de Kust, 2009

Uitbating	Aantal uitbatingen	Aantal zalen	Capaciteit (in m²) [a]	Capaciteit (in personen bij theateropstelling) [b]
Hotels	58	174	12 753	15 304
Sociaal toerisme voor volwassenen	18	98	8 062	9 674
Totaal	76	272	20 815	24 978

(a) Indien de capaciteit in m² niet gekend is maar wel de capaciteit in personen bij theateropstelling, dan wordt de capaciteit in m² berekend door de capaciteit in personen bij theateropstelling te delen door een factor 1,2.

(b) Indien de capaciteit in personen bij theateropstelling niet gekend is maar wel het aantal m², dan wordt de capaciteit in personen bij theateropstelling berekend door de m² te vermenigvuldigen met een factor 1,2.

Bron: Westtoer

Figuur 1.17
Structuur van de vergaderinfrastructuur in hotels en logies voor sociaal toerisme voor volwassenen naar capaciteit in personen bij theateropstelling[(a)] aan de Kust, 2009

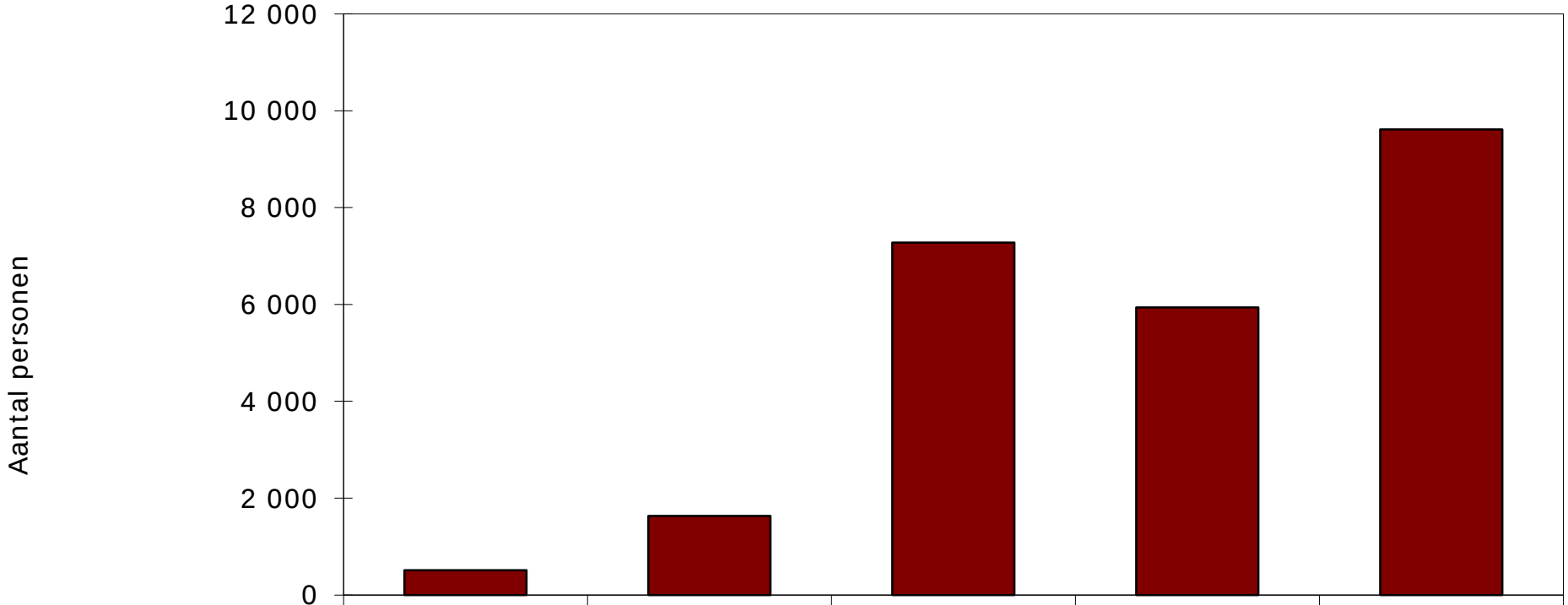

	< 50	51-100	101-500	501-1 000	> 1 000
Capaciteit	514	1 633	7 277	5 940	9 614
Aantal uitbatingen	13	21	28	9	5

(a) Indien de capaciteit in personen bij theateropstelling niet gekend is, maar wel het aantal m², dan wordt de capaciteit in personen bij theateropstelling berekend door de m² te vermenigvuldigen met een factor 1,2.

Bron: Westtoer

Tabel 1.17
Structuur van de vergaderinfrastructuur in hotels en logies voor sociaal toerisme voor volwassenen naar capaciteit in personen bij theateropstelling[(a)] aan de Kust, 2009

Categorie	Aantal uitbatingen	Capaciteit (in personen bij theateropstelling)[(a)]	
		Aantal	In %
50 personen of minder	13	514	2,1
51 tot 100 personen	21	1 633	6,5
101 tot 500 personen	28	7 277	29,1
501 tot 1 000 personen	9	5 940	23,8
Meer dan 1 000 personen	5	9 614	38,5
Totaal	76	24 978	100,0

[(a)] Indien de capaciteit in personen bij theateropstelling niet gekend is, maar wel het aantal m², dan wordt de capaciteit in personen bij theateropstelling berekend door de m² te vermenigvuldigen met een factor 1,2.

Bron: Westtoer

Figuur 1.18
Structuur van het aantal meeting venues naar capaciteit in personen bij theateropstelling[(a)] aan de Kust, 2009

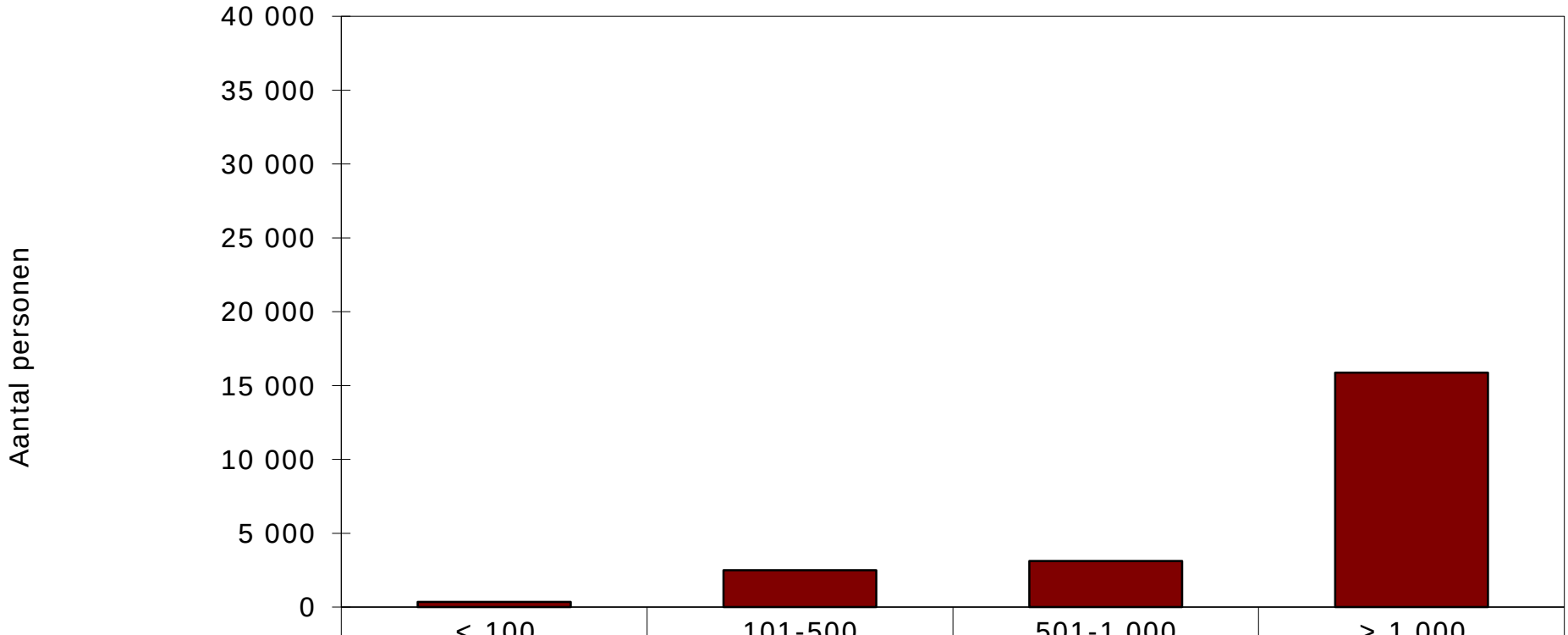

	< 100	101-500	501-1 000	> 1 000
Capaciteit	351	2 500	3 112	15 871
Aantal uitbatingen	5	10	4	7

(a) Indien de capaciteit in personen bij theateropstelling niet gekend is, maar wel het aantal m², dan wordt de capaciteit in personen bij theateropstelling berekend door de m² te vermenigvuldigen met een factor 1,2.

Bron: Westtoer

Tabel 1.18
Structuur van het aantal meeting venues naar capaciteit in personen bij theateropstelling[(a)] aan de Kust, 2009

Categorie	Aantal uitbatingen	Capaciteit (in personen bij theateropstelling)[(a)]	
		Aantal	In %
100 personen of minder	5	351	1,6
101 tot 500 personen	10	2 500	11,5
501 tot 1 000 personen	4	3 112	14,2
Meer dan 1 000 personen	7	15 871	72,7
Totaal	26	21 834	100,0

(a) Indien de capaciteit in personen bij theateropstelling niet gekend is, maar wel het aantal m², dan wordt de capaciteit in personen bij theateropstelling berekend door de m² te vermenigvuldigen met een factor 1,2.

Bron: Westtoer

DEEL 2
TOERISTISCHE VRAAG
VERBLIJFSTOERISME NAAR DOEL

Figuur 2.1
Structuur van het verblijfstoerisme (in aankomsten) in commercieel logies naar doel aan de Kust, 2009 - KiTS[(a)]

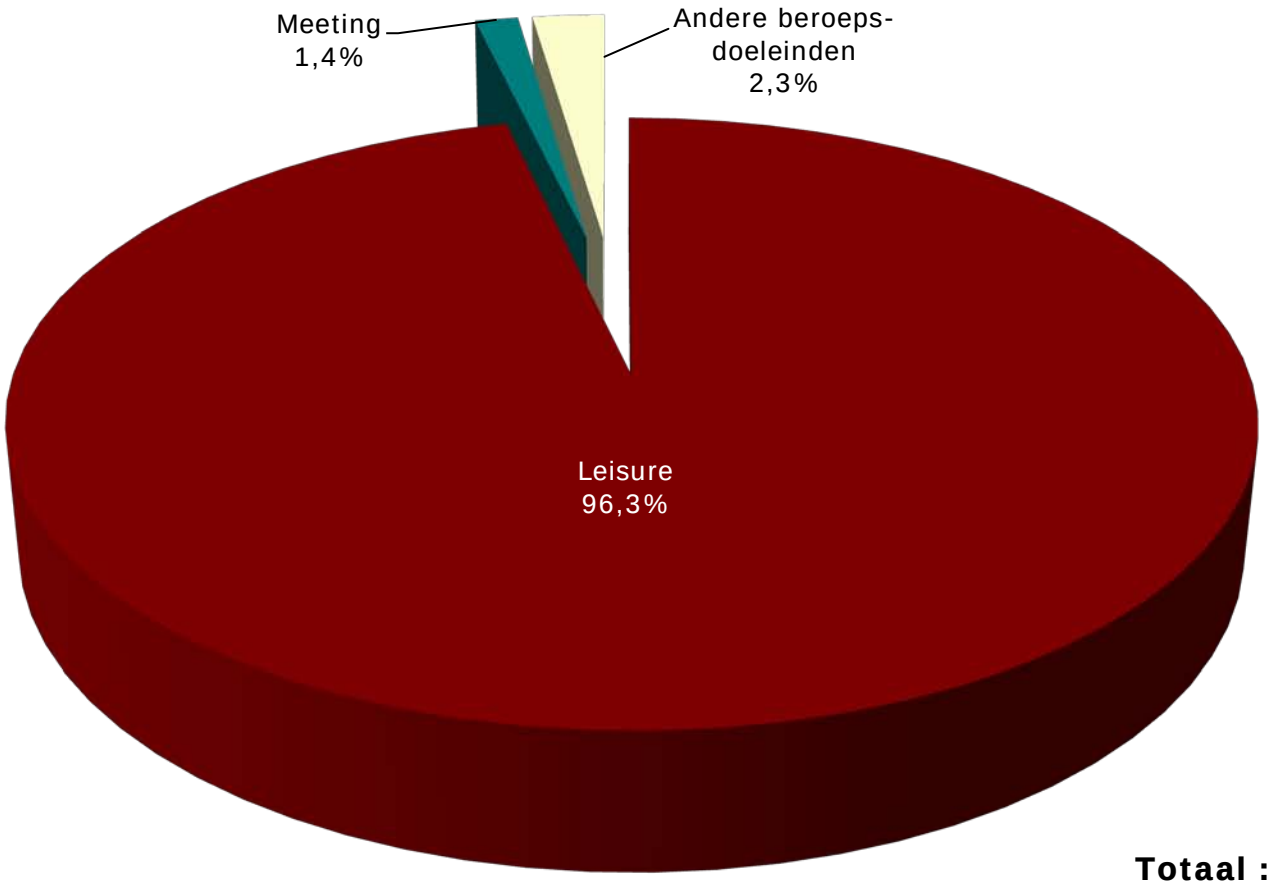

Totaal : 2 674 471

(a) Zie apart document over methodologische toelichting.

Bron: FOD-Economie statistieken en Westtoer

Tabel 2.1
Evolutie in verblijfstoerisme (in aankomsten) in commercieel logies naar doel aan de Kust, 2007-2009

KiTS[(a)]

Jaar	Leisure	Meeting	Andere beroepsdoeleinden	Totaal
2007	2 628 187	60 415	89 841	2 778 443
2009	2 575 793	36 856	61 822	2 674 471
2007-2009	-52 394	-23 559	-28 019	-103 972
Structuur 2009 (in %)	96,3	1,4	2,3	100,0

(a) Zie apart document over methodologische toelichting.

Bron: FOD-Economie statistieken en Westtoer

Figuur 2.2
Structuur van het verblijfstoerisme (in overnachtingen) in commercieel logies naar doel aan de Kust, 2009 - KiTS[(a)]

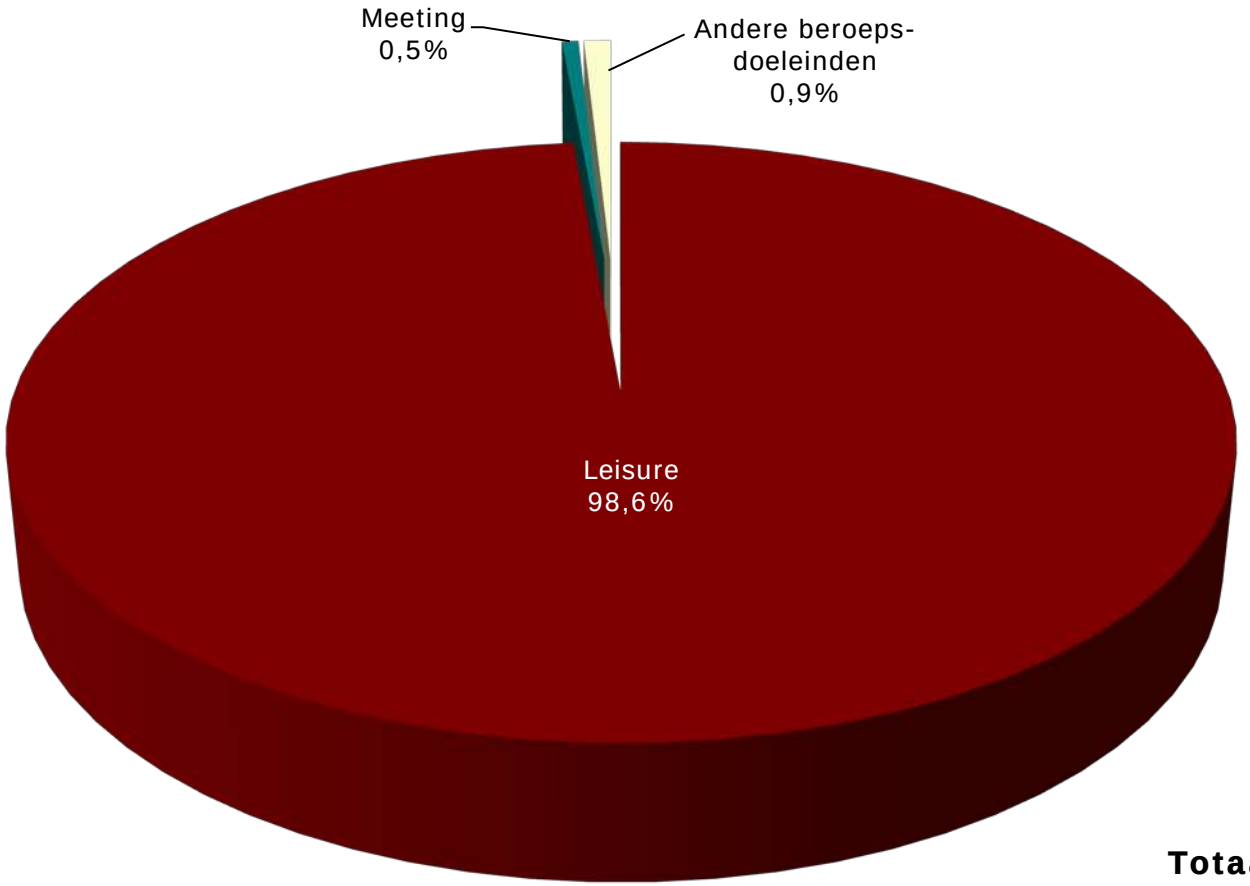

Totaal : 15 331 802

(a) Zie apart document over methodologische toelichting.

Bron: FOD-Economie statistieken en Westtoer

Tabel 2.2
Evolutie in verblijfstoerisme (in overnachtingen) in commercieel logies naar doel aan de Kust, 2007-2009

KiTS[(a)]

Jaar	Leisure	Meeting	Andere beroepsdoeleinden	Totaal
2007	16 421 293	124 764	241 547	16 787 604
2009	15 113 662	83 069	135 071	15 331 802
2007-2009	-1 307 631	-41 695	-106 476	-1 455 802
Structuur 2009 (in %)	98,6	0,5	0,9	100,0

(a) Zie apart document over methodologische toelichting.

Bron: FOD-Economie statistieken en Westtoer

DEEL 2
TOERISTISCHE VRAAG
VERBLIJFSTOERISME NAAR LOGIESVORM

Figuur 2.3
Structuur van het verblijfstoerisme (in aankomsten) naar logiesvorm aan de Kust, 2009
KiTS[(a)]

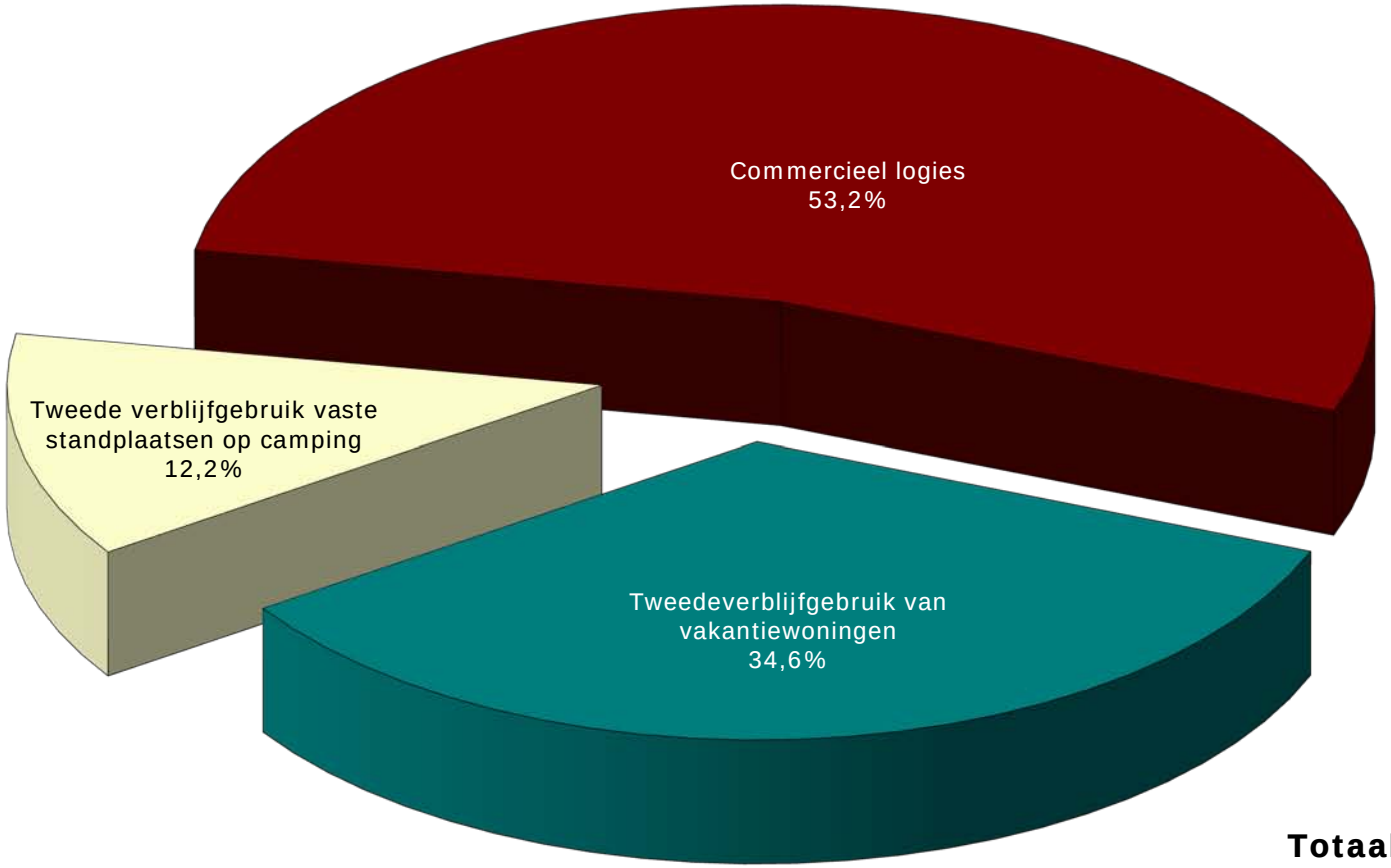

Totaal : 5 030 281

(a) Inclusief gastenkamers bij commercieel logies: zie apart document over methodologische toelichting.

Bron: FOD-Economie statistieken en Westtoer

Tabel 2.3
Evolutie in verblijfstoerisme (in aankomsten) naar logiesvorm aan de Kust, 2004-2009

FOD Economie

Jaar	COMMERCIEEL LOGIES				TWEEDE VERBLIJFSTOERISME			TOTAAL
	Commercieel logies (excl. verhuur)	Verhuringen		Subtotaal	Op vaste standpl. op camping	Tweedeverblijf -gebruik van vak.won.	Subtotaal	
		Via toer. verhuur-kantoren	Directe verhuur[a]					
2004	1 606 431	409 918	n.b.	2 016 349	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.
2005	1 623 977	385 525	n.b.	2 009 502	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.
2006	1 646 363	379 315	n.b.	2 025 678	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.
2007	1 624 583	367 785	n.b.	1 992 368	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.
2008	1 570 829	356 039	n.b.	1 926 868	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.
2009	1 538 233	362 518	n.b.	1 900 751	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.

(a) Inclusief verhuur via andere derden.

KiTS[b]

2007	1 848 501	370 619	559 323	2 778 443	616 960	1 746 357	2 363 317	5 141 760
2009	1 752 014	365 290	557 167	2 674 471	616 796	1 739 014	2 355 810	5 030 281
2007-2009	-96 487	-5 329	-2 156	-103 972	-164	-7 343	-7 507	-111 479
Structuur 2009 (in %)	34,8	7,3	11,1	53,2	12,2	34,6	46,8	100,0

(b) Inclusief gastenkamers bij commercieel logies: zie apart document over methodologische toelichting.

Bron: FOD-Economie statistieken en Westtoer

Figuur 2.4
Structuur van het verblijfstoerisme (in overnachtingen) naar logiesvorm aan de Kust, 2009 KiTS[(a)]

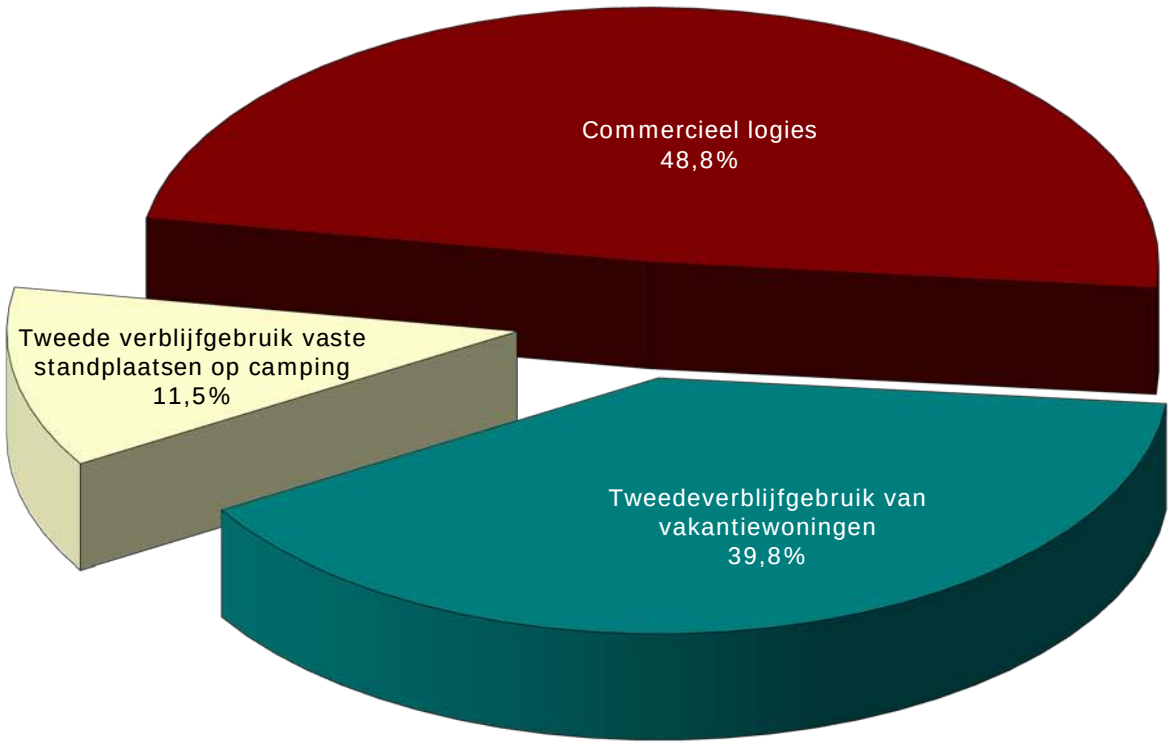

Totaal : 31 397 233

(a) Inclusief gastenkamers bij commercieel logies: zie apart document over methodologische toelichting.

Bron: FOD-Economie statistieken en Westtoer

Tabel 2.4
Evolutie in verblijfstoerisme (in overnachtingen) naar logiesvorm aan de Kust, 2004-2009

FOD Economie

Jaar	COMMERCIEEL LOGIES				TWEEDE VERBLIJFSTOERISME			TOTAAL
	Commercieel logies (excl. verhuur)	Verhuringen		Totaal	Op vaste standpl. op camping	Tweedeverblijf -gebruik van vak.won.	Totaal	
		Via toer. verhuur-kantoren	Directe verhuur[a]					
2004	5 667 504	6 289 647	n.b.	11 957 151	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.
2005	5 484 688	5 875 717	n.b.	11 360 405	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.
2006	5 513 493	5 692 775	n.b.	11 206 268	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.
2007	5 363 986	5 338 022	n.b.	10 702 008	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.
2008	5 077 806	4 976 690	n.b.	10 054 496	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.
2009	4 890 922	4 930 344	n.b.	9 821 266	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.

(a) Inclusief verhuur via andere derden.

KiTS[b]

2007	5 891 230	5 379 153	5 517 221	16 787 604	3 593 872	13 300 362	16 894 234	33 681 838
2009	5 376 737	4 968 051	4 987 014	15 331 802	3 595 759	12 469 672	16 065 431	31 397 233
2007-2009	-514 493	-411 102	-530 207	-1 455 802	+1 887	-830 690	-828 803	-2 284 605
Structuur 2009 (in %)	17,1	15,8	15,9	48,8	11,5	39,7	51,2	100,0

(b) Inclusief gastenkamers bij commercieel logies: zie apart document over methodologische toelichting.

Bron: FOD-Economie statistieken en Westtoer

Figuur 2.5
Structuur van het verblijfstoerisme inclusief jachthavens (in overnachtingen) aan de Kust, 2009 – KiTS[(a)]

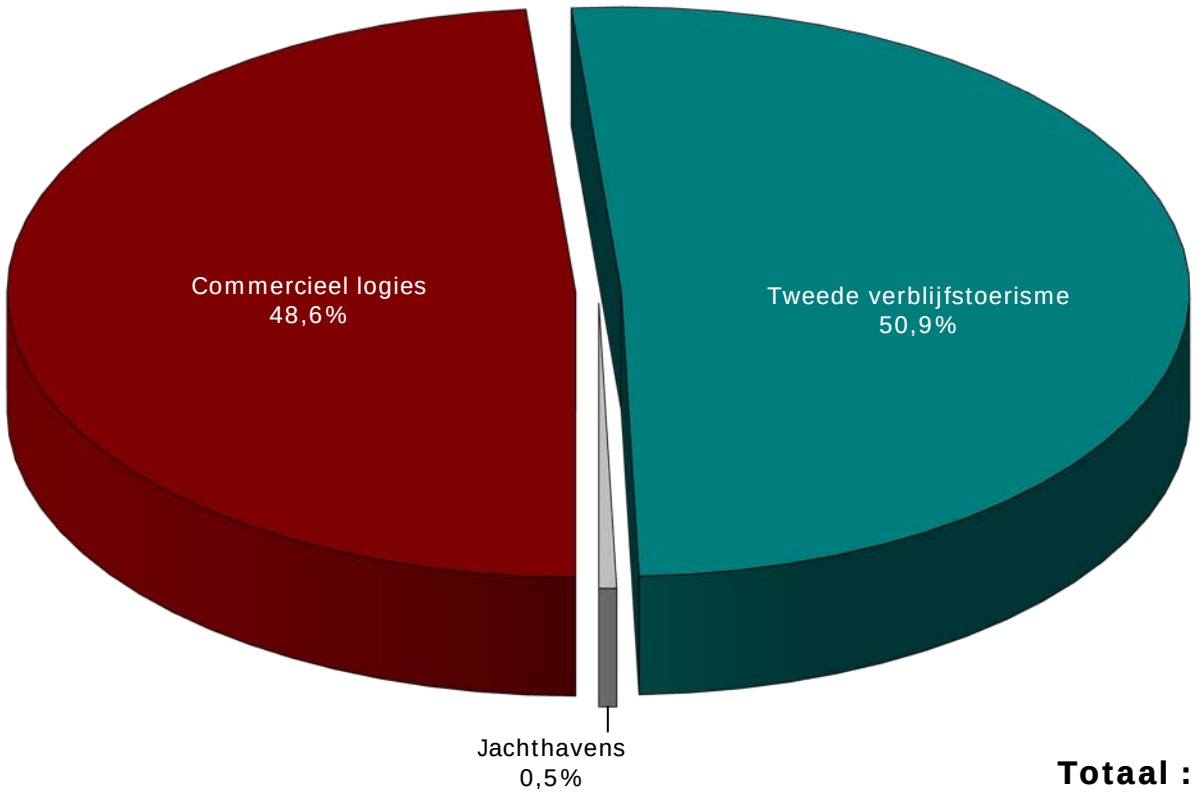

Totaal : 31 547 423

(a) Zie apart document over methodologische toelichting.

Bron: FOD-Economie statistieken en Westtoer

Tabel 2.5
Evolutie in het verblijfstoerisme inclusief jachthavens (in overnachtingen) aan de Kust, 2007-2009

KiTS[a]

Jaar	Commercieel logies	Tweede verblijfstoerisme	Jachthavens[b]	Totaal
2007	16 787 604	16 894 234	148 588	33 830 426
2009	15 331 802	16 065 431	150 190	31 547 423
2007-2009	-1 455 802	- 828 803	+ 1 602	-2 283 003
Structuur 2009 (in %)	48,6	50,9	0,5	100,0

(a) Zie apart document over methodologische toelichting.
(b) Ingeschat op basis van Westtoer onderzoek 2007.

Bron: FOD-Economie statistieken en Westtoer

Figuur 2.6
Evolutie van de vraag in hotels aan de Kust, 2004-2009

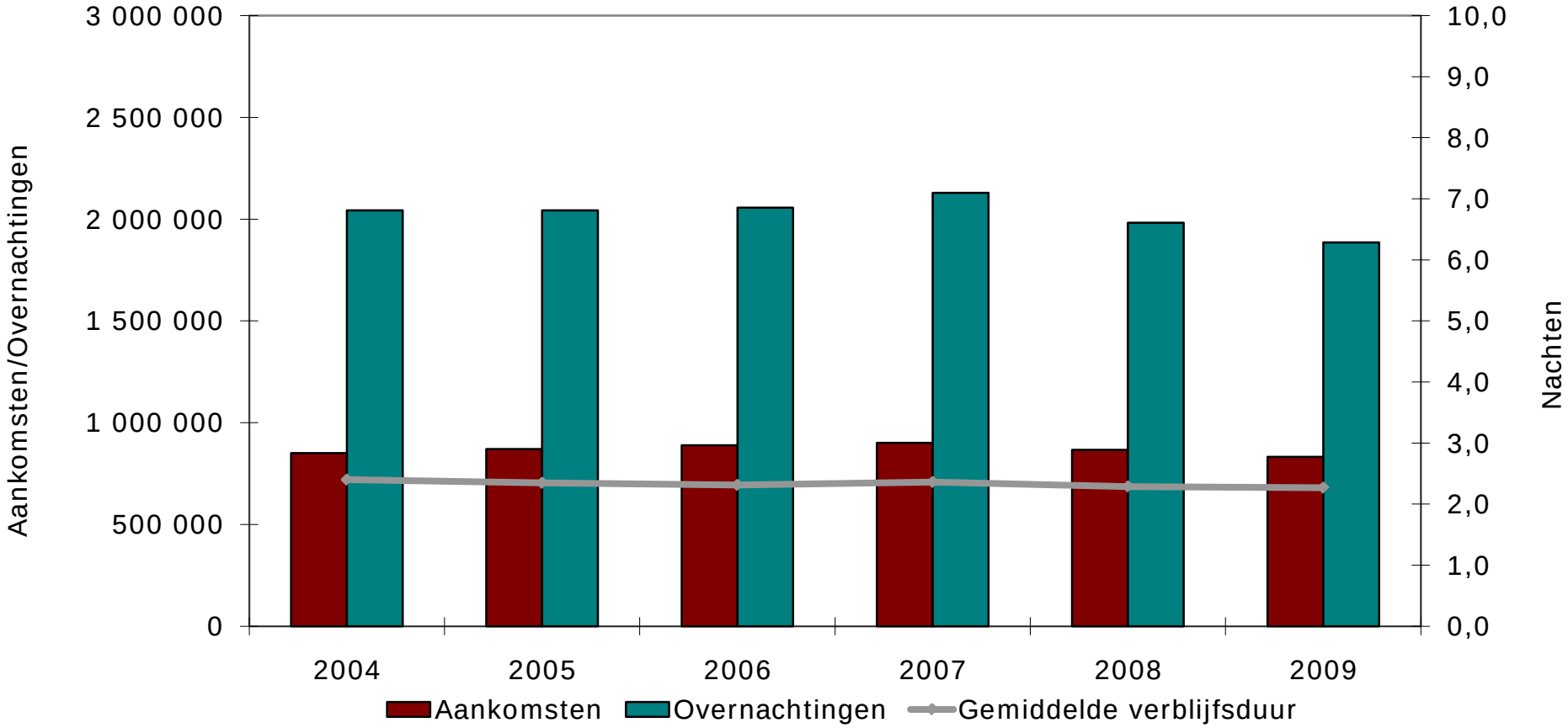

Bron: Originele FOD-Economie statistieken

Tabel 2.6
Evolutie van de vraag in hotels aan de Kust, 2004-2009

FOD Economie

Jaar	Aankomsten	Overnachtingen	Gemiddelde verblijfsduur (in nachten)
2004	851 203	2 043 273	2,4
2005	870 131	2 042 625	2,3
2006	888 658	2 055 768	2,3
2007	901 255	2 128 449	2,4
2008	866 214	1 981 722	2,3
2009	831 662	1 886 087	2,3
Trend 2004-2009	-19 541	-157 186	-
In % 2004-2009	-2,3	-7,7	-

KiTS[(a)]

2007	1 099 528	2 596 710	2,4
2009	1 014 627	2 301 026	2,3
2007-2009	-84 901	-295 684	-

(a) Correctiefactor voor hotels werd aangehouden op 22%.

Bron: FOD-Economie statistieken en Westtoer

Figuur 2.7
Representatieve[a] bruto en netto kamerbezettingsgraad van hotels[b] aan de Kust, 2009

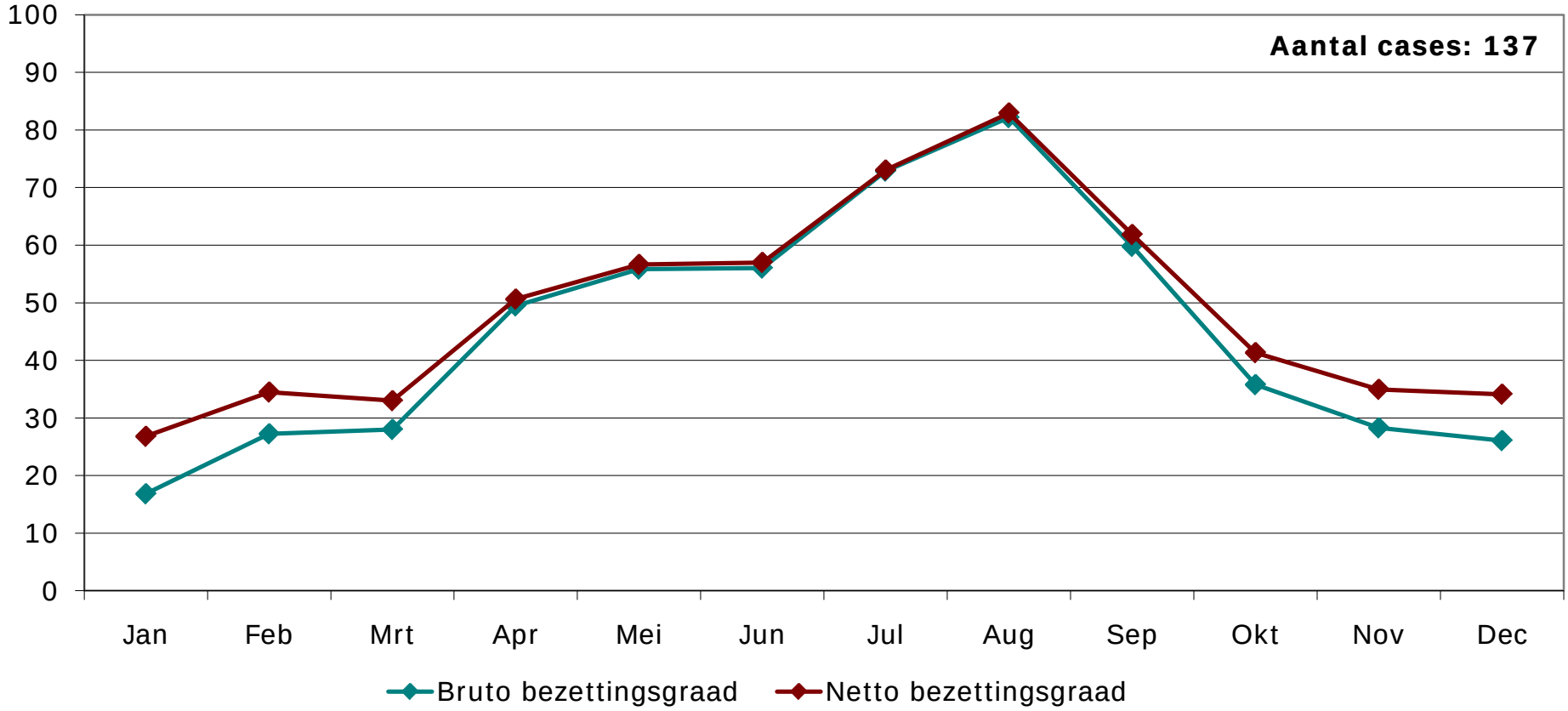

(a) De weergegeven bruto en netto kamerbezettingsgraad is representatief op kust- en kustgemeenteniveau.
(b) Inclusief O-categorie.

Bron: Westtoer (Hotelbarometer)

Tabel 2.7
Representatieve[a] bruto en netto kamerbezettingsgraad van hotels[b] aan de Kust, 2008-2009

Maand	Bruto (in %)		Netto (in %)	
	2008	2009	2008	2009
Januari	19	17	29	27
Februari	31	27	38	34
Maart	36	28	40	33
April	42	49	43	51
Mei	58	56	59	57
Juni	56	56	57	57
Juli	71	73	71	73
Augustus	76	82	76	83
September	58	60	60	62
Oktober	39	36	45	41
November	30	28	39	35
December	28	26	37	34
Jaar	**46**	**45**	**51**	**51**
Aantal hotels in barometer	129	137	129	137

(a) De weergegeven bruto en netto kamerbezettingsgraad is representatief op kust- en kustgemeenteniveau.
(b) Inclusief O-categorie.

Bron: Westtoer (Hotelbarometer)

Figuur 2.8
Evolutie van de vraag in gastenkamers aan de Kust, 2007-2009 - KiTS[a]

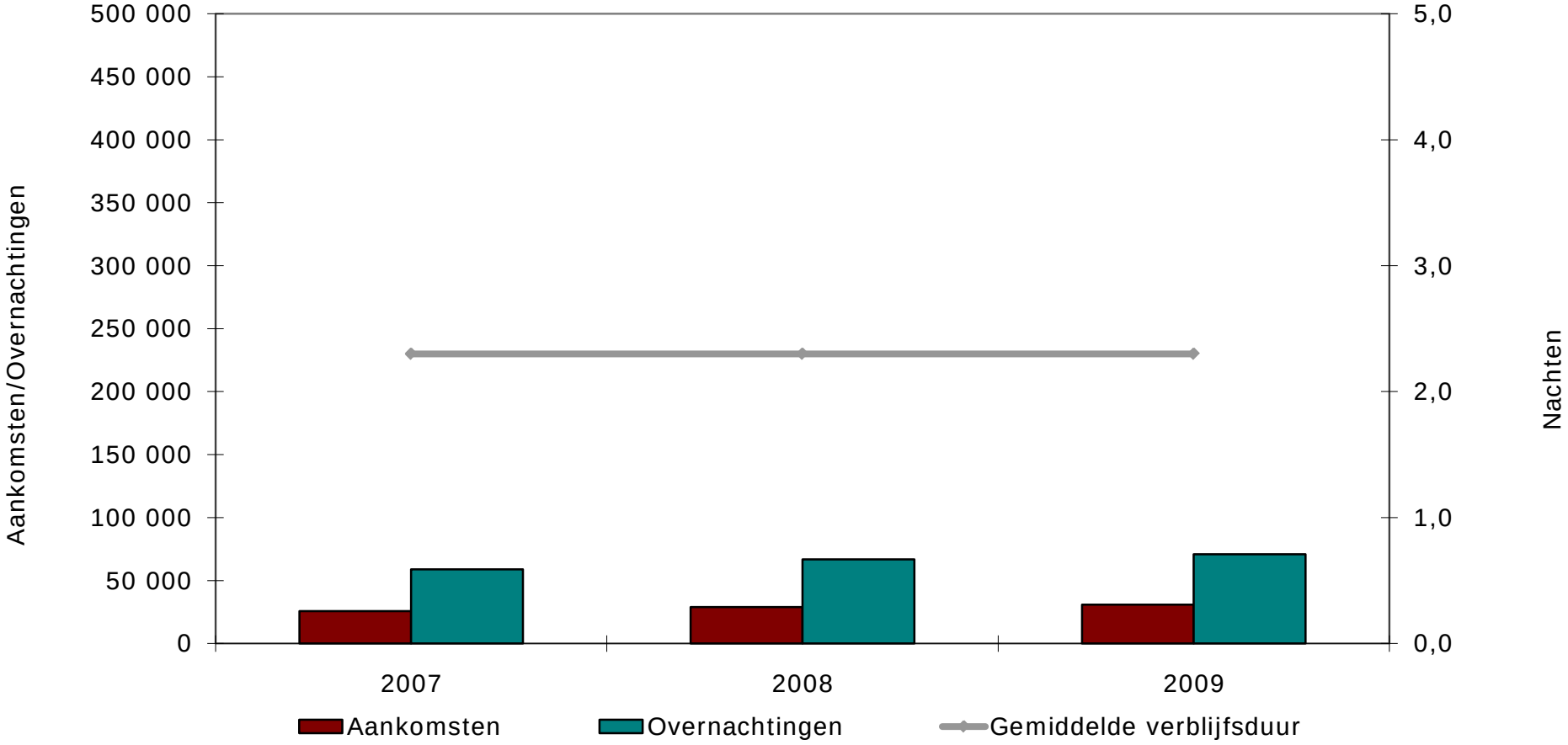

[a] Zie apart document over methodologische toelichting voor de hypotheses over de vraag in gastenkamers.

Bron: Westtoer

Tabel 2.8
Evolutie van de vraag in gastenkamers aan de Kust, 2007-2009

KiTS[a]

Jaar	Aankomsten	Overnachtingen	Gemiddelde verblijfsduur (in nachten)
2007	25 645	58 983	2,3
2008	29 022	66 750	2,3
2009	30 816	70 876	2,3
2007-2009	+5 171	+11 893	-

[a] Zie apart document over methodologische toelichting voor de hypotheses over de vraag in gastenkamers.

Bron: Westtoer

Figuur 2.9
Evolutie van de vraag in logies voor doelgroepen aan de Kust, 2004-2009

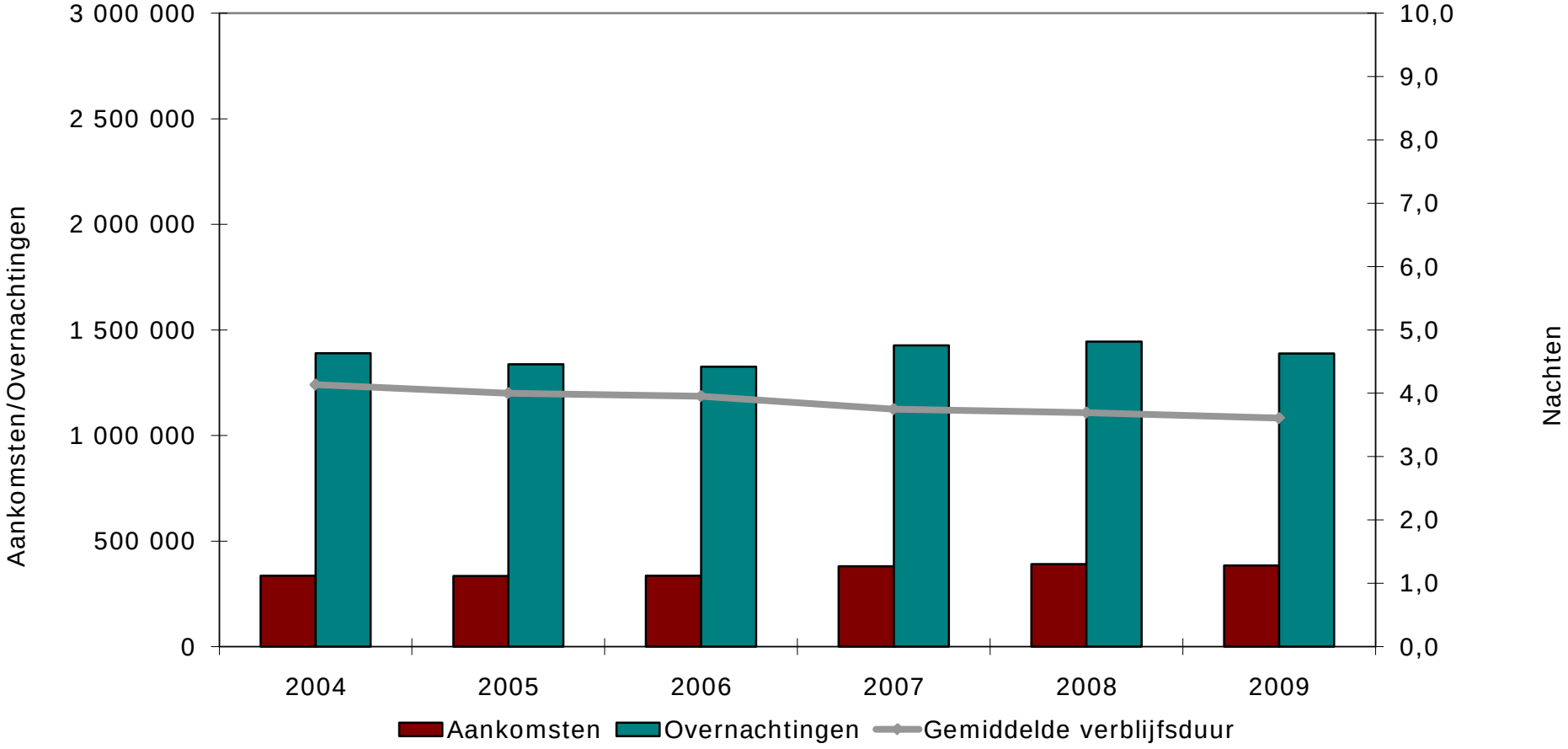

Bron: Originele FOD-Economie statistieken

Tabel 2.9
Evolutie van de vraag in logies voor doelgroepen aan de Kust, 2004-2009

FOD Economie

Jaar	Aankomsten	Overnachtingen	Gemiddelde verblijfsduur (in nachten)
2004	335 986	1 389 090	4,1
2005	334 332	1 337 474	4,0
2006	335 324	1 325 512	4,0
2007	380 395	1 426 008	3,7
2008	391 013	1 444 443	3,7
2009	384 816	1 387 995	3,6
Trend 2004-2009	+48 830	-1 095	-
In % 2004-2009	14,5	-0,1	-

Bron: Originele FOD-Economie statistieken

Figuur 2.9 bis
Evolutie van de vraag in logies op vakantieparken[(a)] aan de Kust, 2004-2009

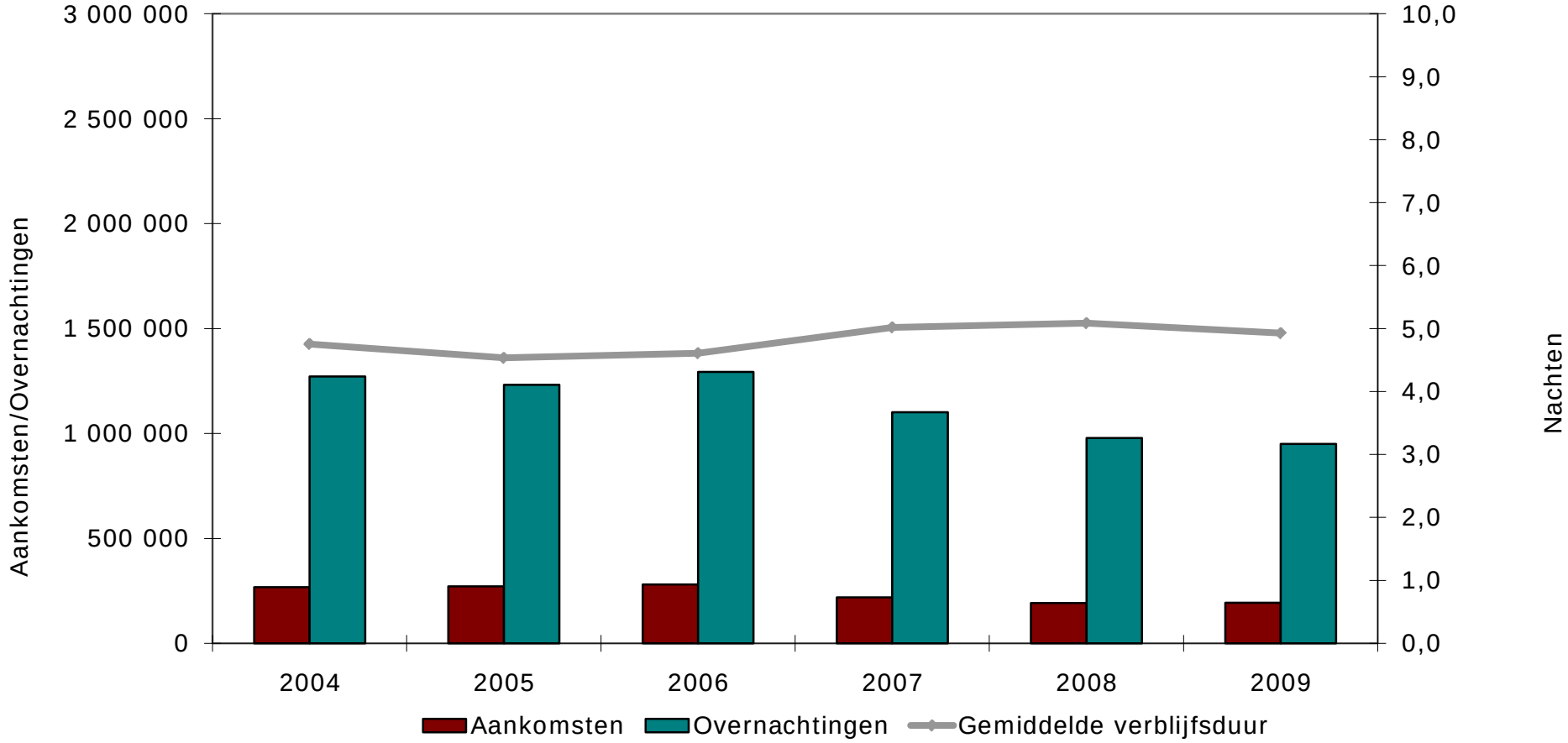

(a) Enkel die vakantiewoningen die door de uitbater van het vakantiepark op de toeristische verhuurmarkt worden aangeboden.

Bron: Originele FOD-Economie statistieken

Tabel 2.9 bis
Evolutie van de vraag in logies op vakantieparken[(a)] aan de Kust, 2004-2009

FOD Economie

Jaar	Aankomsten	Overnachtingen	Gemiddelde verblijfsduur (in nachten)
2004	267 430	1 271 704	4,8
2005	271 672	1 231 664	4,5
2006	280 717	1 293 767	4,6
2007	219 499	1 101 581	5,0
2008	192 438	978 615	5,1
2009	192 784	949 721	4,9
Trend 2004-2009	-74 646	-321 983	-
In % 2004-2009	-27,9	-25,3	-

(a) Enkel die vakantiewoningen die door de uitbater van het vakantiepark op de toeristische verhuurmarkt worden aangeboden.

Bron: Originele FOD-Economie statistieken

Figuur 2.10
Evolutie van de vraag op toeristische standplaatsen van campings aan de Kust, 2004-2009

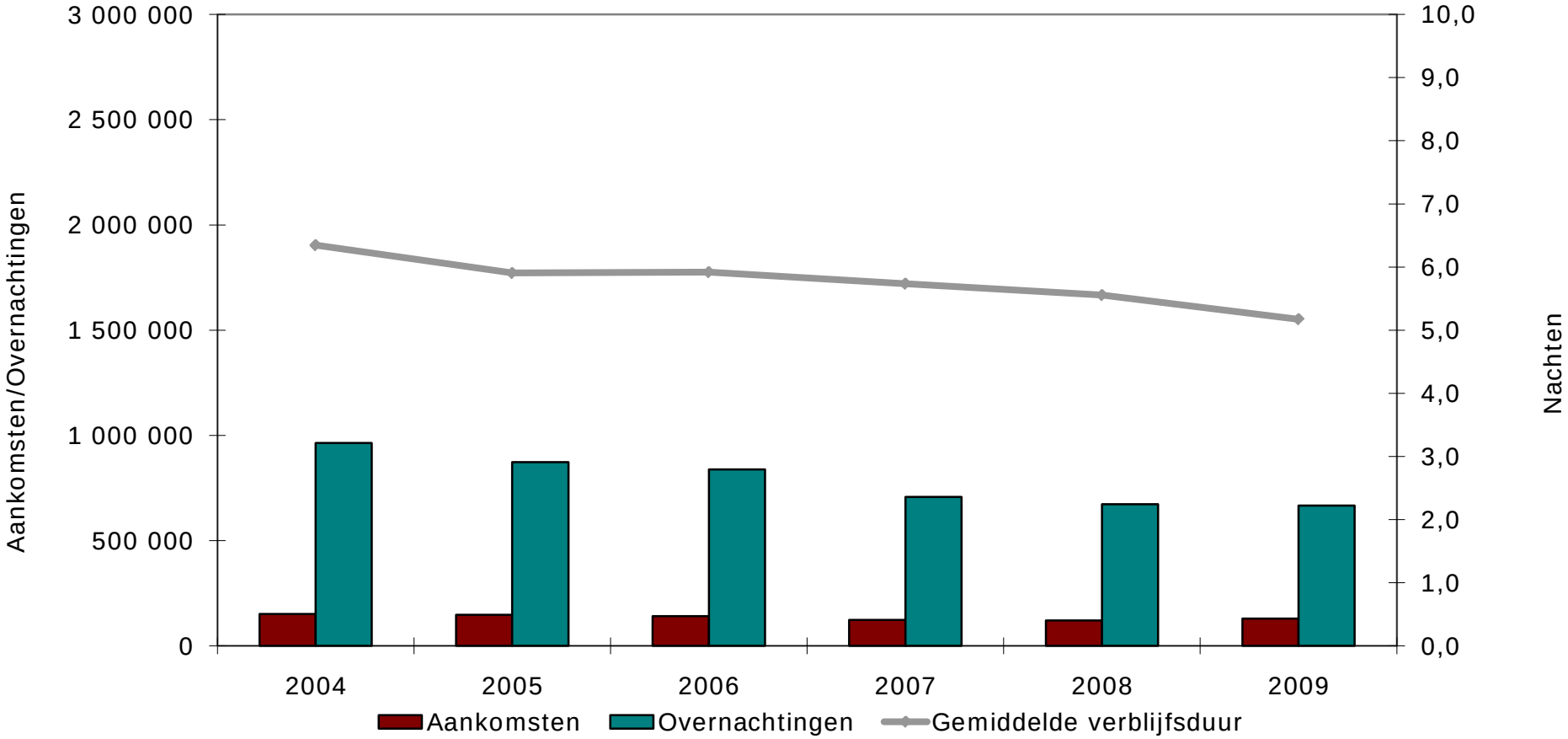

Bron: Originele FOD-Economie statistieken

Tabel 2.10
Evolutie van de vraag op toeristische standplaatsen van campings aan de Kust, 2004-2009

FOD Economie

Jaar	Aankomsten	Overnachtingen	Gemiddelde verblijfsduur (in nachten)
2004	151 812	963 437	6,3
2005	147 842	872 925	5,9
2006	141 664	838 446	5,9
2007	123 434	707 948	5,7
2008	121 164	673 026	5,6
2009	128 971	667 119	5,2
Trend 2004-2009	-22 841	-380 400	-
In % 2004-2009	-15,0	-36,1	-

Bron: Originele FOD-Economie statistieken

Figuur 2.11
Structuur van de vraag in vakantiewoningen aan de Kust, 2009 - KiTS[(a)]

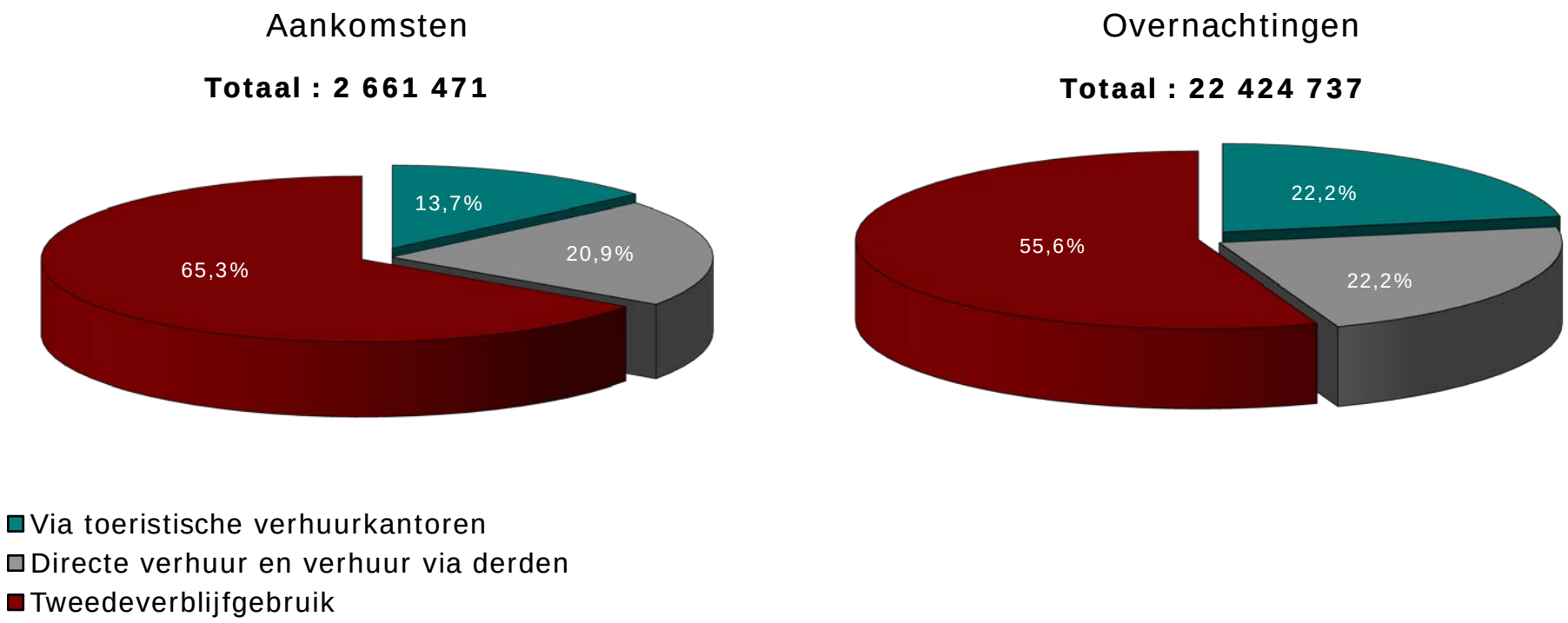

(a) Zie apart document over methodologische toelichting.

Bron: FOD-Economie statistieken en Westtoer

Tabel 2.11
Evolutie van de vraag in vakantiewoningen aan de Kust, 2004-2009

FOD Economie

Jaar	Via toeristische verhuurkantoren			Directe verhuur[b]			Tweedeverblijfgebruik			TOTAAL		
	Aank.	Overn.	GVB [a]	Aank.	Overn.	GVB [a]	Aank.	Overn.	GVB [a]	Aank.	Overn.	GVB [a]
2004	409 918	6 289 647	15,3	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.
2005	385 525	5 875 717	15,2	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.
2006	379 315	5 692 775	15,0	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.
2007	367 785	5 338 022	14,5	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.
2008	356 039	4 976 690	14,0	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.
2009	362 518	4 930 344	13,6	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.

(a) GVB=Gemiddelde verblijfsduur in nachten.
(b) Inclusief verhuur via andere derden.

KiTS[c]

2007	370 619	5 379 153	14,5	559 323	5 517 221	9,9	1 746 357	13 300 362	7,6	2 676 299	24 196 736	9,0
2009	365 290	4 968 051	13,6	557 167	4 987 014	9,0	1 739 014	12 469 672	7,2	2 661 471	22 424 737	8,4
2007-2009	- 5 329	- 411 102	-	- 2 156	- 530 207	-	- 7 343	- 830 690	-	- 14 828	-1 771 999	-
Structuur 2009 (in %)	13,7	22,2	-	20,9	22,2	-	65,3	55,6	-	100,0	100,0	-

(c) Zie apart document over methodologische toelichting.

Bron: FOD-Economie statistieken en Westtoer

Figuur 2.12
Structuur van aankomsten in commercieel logies naar logiesvorm aan de Kust, 2009
KiTS[(a)]

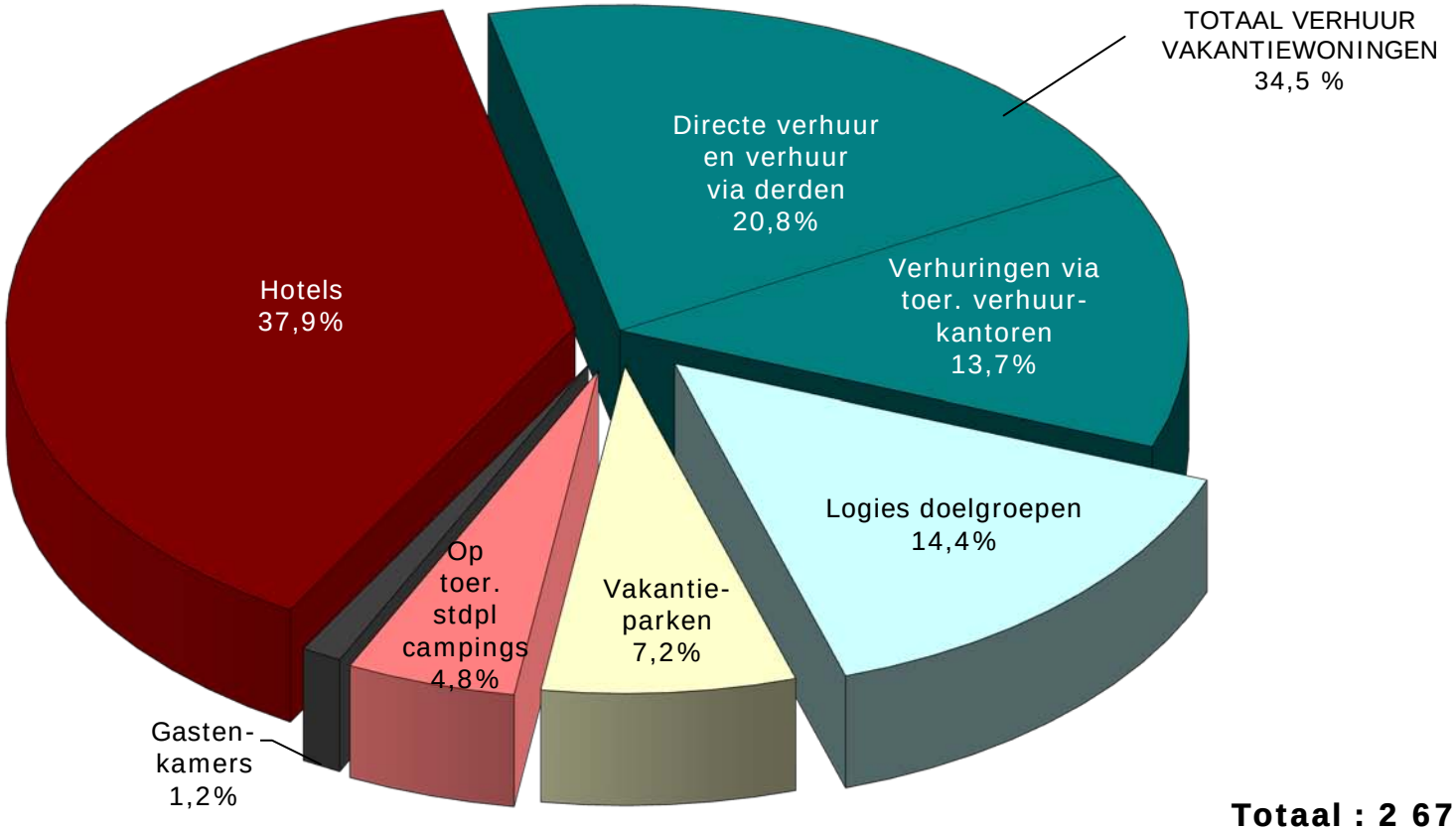

Totaal : 2 674 471

(a) Zie apart document over methodologische toelichting.

Bron: FOD-Economie statistieken en Westtoer

Tabel 2.12
Evolutie in aankomsten in commercieel logies naar logiesvorm aan de Kust, 2004-2009

FOD Economie

Jaar	Hotels	Gasten-kamers	Logies doelgroepen	Vakantie-parken	Op toer.stdpl. campings	Verhuur via toer. verhuur-kantoren	Directe verhuur[a]	Totaal
2004	851 203	n.b.	335 986	267 430	151 812	409 918	n.b.	2 016 349
2005	870 131	n.b.	334 332	271 672	147 842	385 525	n.b.	2 009 502
2006	888 658	n.b.	335 324	280 717	141 664	379 315	n.b.	2 025 678
2007	901 255	n.b.	380 395	219 499	123 434	367 785	n.b.	1 992 368
2008	866 214	n.b.	391 013	192 438	121 164	356 039	n.b.	1 926 868
2009	831 662	n.b.	384 816	192 784	128 971	362 518	n.b.	1 900 751

(a) Inclusief verhuur via andere derden.

KiTS[b]

2007	1 099 528	25 645	380 395	219 499	123 434	370 619	559 323	2 778 443
2009	1 014 627	30 816	384 816	192 784	128 971	365 290	557 167	2 674 471
2007-2009	- 84 901	+ 5 171	+ 4 421	- 26 715	+ 5 537	- 5 329	- 2 156	- 103 972
Structuur 2009 (in %)	37,9	1,2	14,4	7,2	4,8	13,7	20,8	100,0

(b) Inclusief verhuringen Zeebrugge: zie apart document over methodologische toelichting.

Bron: FOD-Economie statistieken en Westtoer

Figuur 2.13
Structuur van overnachtingen in commercieel logies naar logiesvorm aan de Kust, 2009 KiTS[(a)]

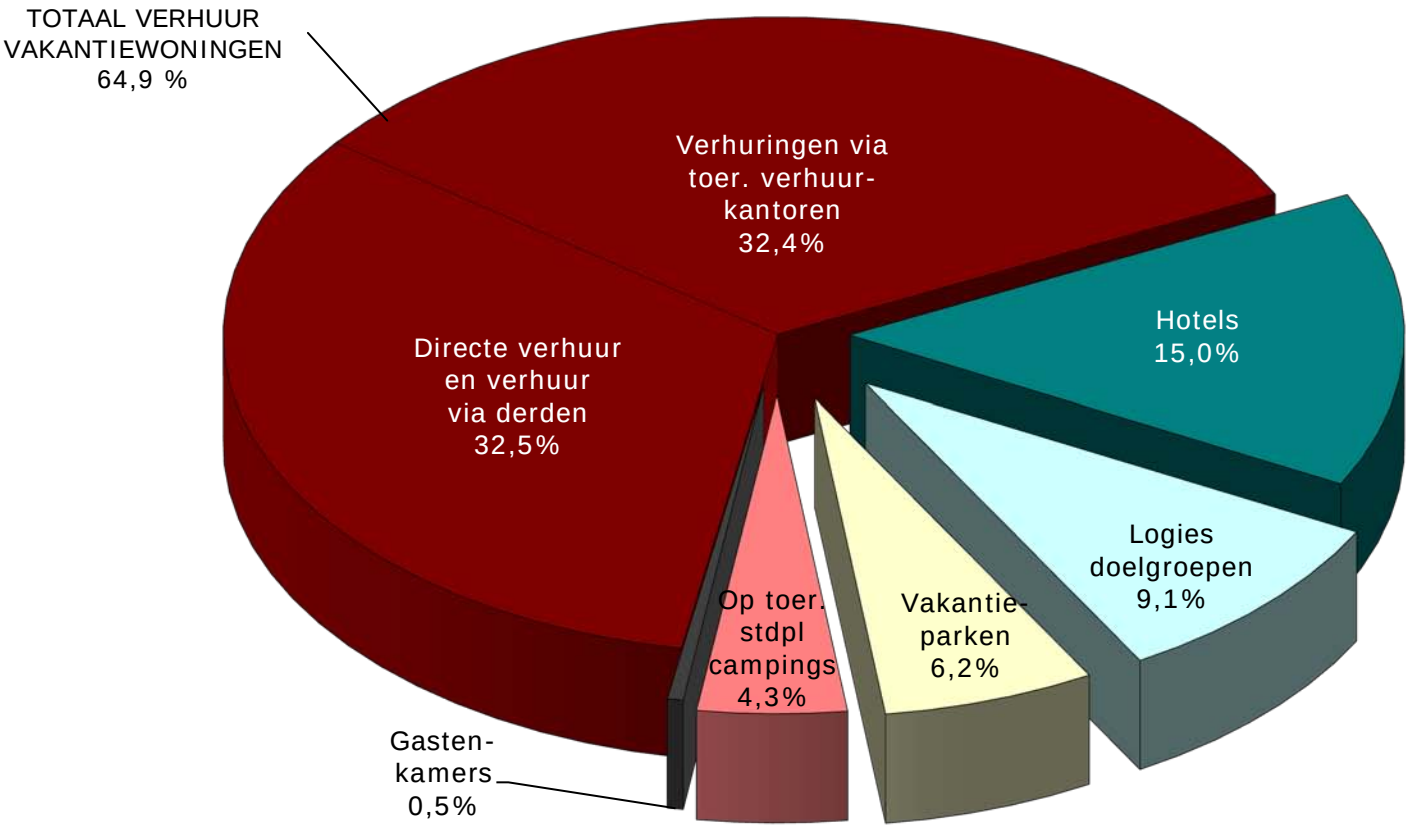

(a) Zie apart document over methodologische toelichting.

Totaal : 15 331 802

Bron: FOD-Economie statistieken en Westtoer

Tabel 2.13
Evolutie in overnachtingen in commercieel logies naar logiesvorm aan de Kust, 2004-2009

FOD Economie

Jaar	Hotels	Gasten-kamers	Logies doelgroepen	Vakantie-parken	Op toer.stdpl. campings	Verhuur via toer. verhuur-kantoren	Directe verhuur[(a)]	Totaal
2004	2 043 273	n.b.	1 389 090	1 271 704	963 437	6 289 647	n.b.	11 957 151
2005	2 042 625	n.b.	1 337 474	1 231 664	872 925	5 875 717	n.b.	11 360 405
2006	2 055 768	n.b.	1 325 512	1 293 767	838 446	5 692 775	n.b.	11 206 268
2007	2 128 449	n.b.	1 426 008	1 101 581	707 948	5 338 022	n.b.	10 702 008
2008	1 981 722	n.b.	1 444 443	978 615	673 026	4 976 690	n.b.	10 054 496
2009	1 886 087	n.b.	1 387 995	949 721	667 119	4 930 344	n.b.	9 821 266

(a) Inclusief verhuur via andere derden.

KiTS[(b)]

2007	2 596 710	58 983	1 426 008	1 101 581	707 948	5 379 153	5 517 221	16 787 604
2009	2 301 026	70 876	1 387 995	949 721	667 119	4 968 051	4 987 014	15 331 802
2007-2009	- 295 684	+ 11 893	- 38 013	- 151 860	- 40 829	- 411 102	- 530 207	-1 455 802
Structuur 2009 (in %)	15,0	0,5	9,1	6,2	4,4	32,4	32,5	100,0

(b) Inclusief verhuringen Zeebrugge: zie apart document over methodologische toelichting.

Bron: FOD-Economie statistieken en Westtoer

Figuur 2.14
Gemiddelde verblijfsduur (in nachten) in commercieel logies naar logiesvorm aan de Kust, 2009 KiTS[(a)]

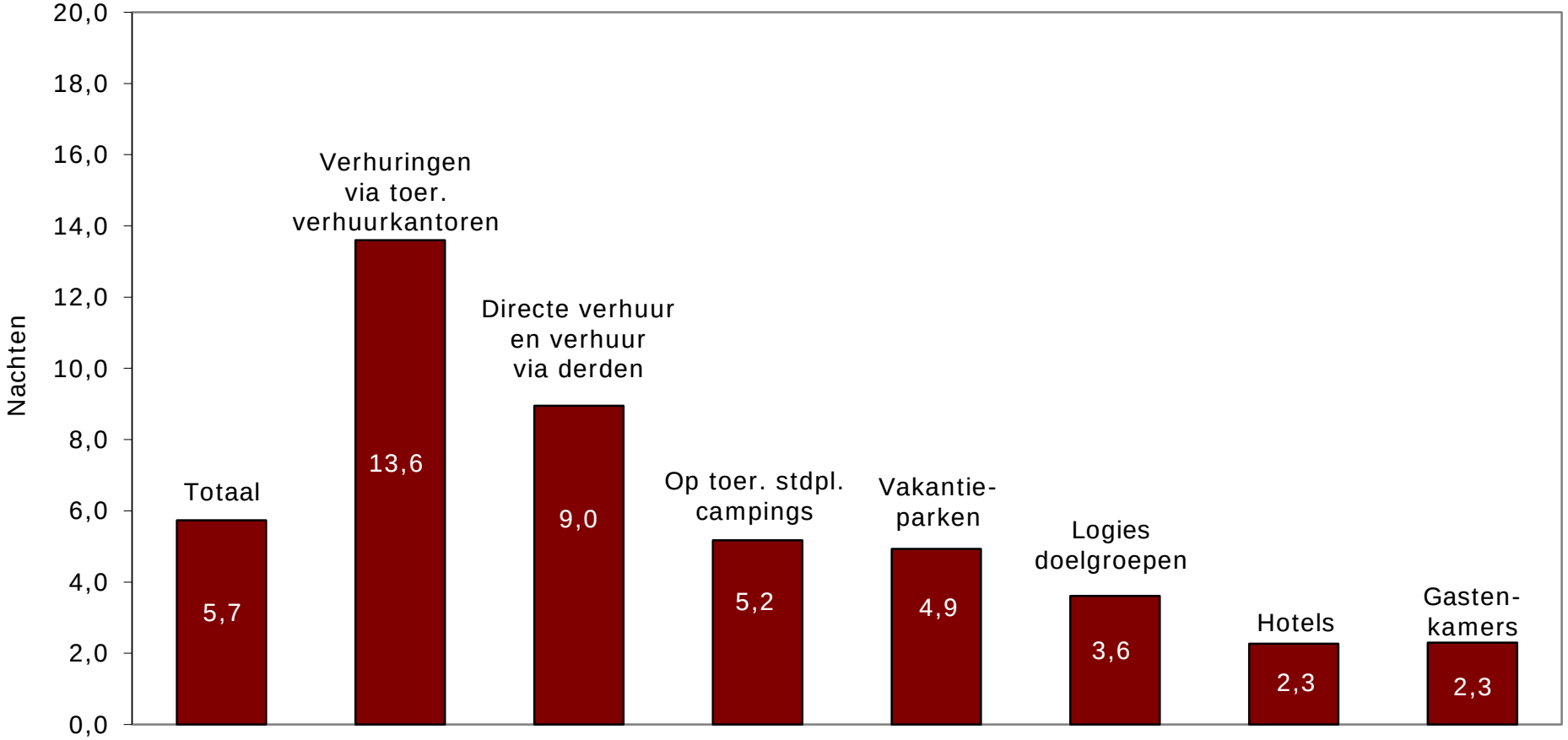

(a) Zie apart document over methodologische toelichting.

Bron: FOD-Economie statistieken en Westtoer

Tabel 2.14
Evolutie in de gemiddelde verblijfsduur (in nachten) in commercieel logies naar logiesvorm aan de Kust, 2004-2009

FOD Economie

Jaar	Hotels	Gasten-kamers	Logies doelgroepen	Vakantie-parken	Op toer.stdpl. campings	Verhuur via toer. verhuur-kantoren	Directe verhuur[a]	Totaal
2004	2,4	n.b.	4,1	4,8	6,3	15,3	n.b.	5,9
2005	2,3	n.b.	4,0	4,5	5,9	15,2	n.b.	5,7
2006	2,3	n.b.	4,0	4,6	5,9	15,0	n.b.	5,5
2007	2,4	n.b.	3,7	5,0	5,7	14,5	n.b.	5,4
2008	2,3	n.b.	3,7	5,1	5,6	14,0	n.b.	5,2
2009	2,3	n.b.	3,6	4,9	5,2	13,6	n.b.	5,2

(a) Inclusief verhuur via andere derden.

KiTS[b]

2007	2,4	2,3	3,7	5,0	5,7	14,5	9,9	6,0
2009	2,3	2,3	3,6	4,9	5,2	13,6	9,0	5,7

(b) Zie apart document over methodologische toelichting.

Bron: FOD-Economie statistieken en Westtoer

DEEL 2
TOERISTISCHE VRAAG
VERBLIJFSTOERISME NAAR HERKOMST

Figuur 2.15
Structuur van aankomsten in tweedeverblijfgebruik van vakantiewoningen naar herkomst aan de Kust, 2009 - KiTS[(a)]

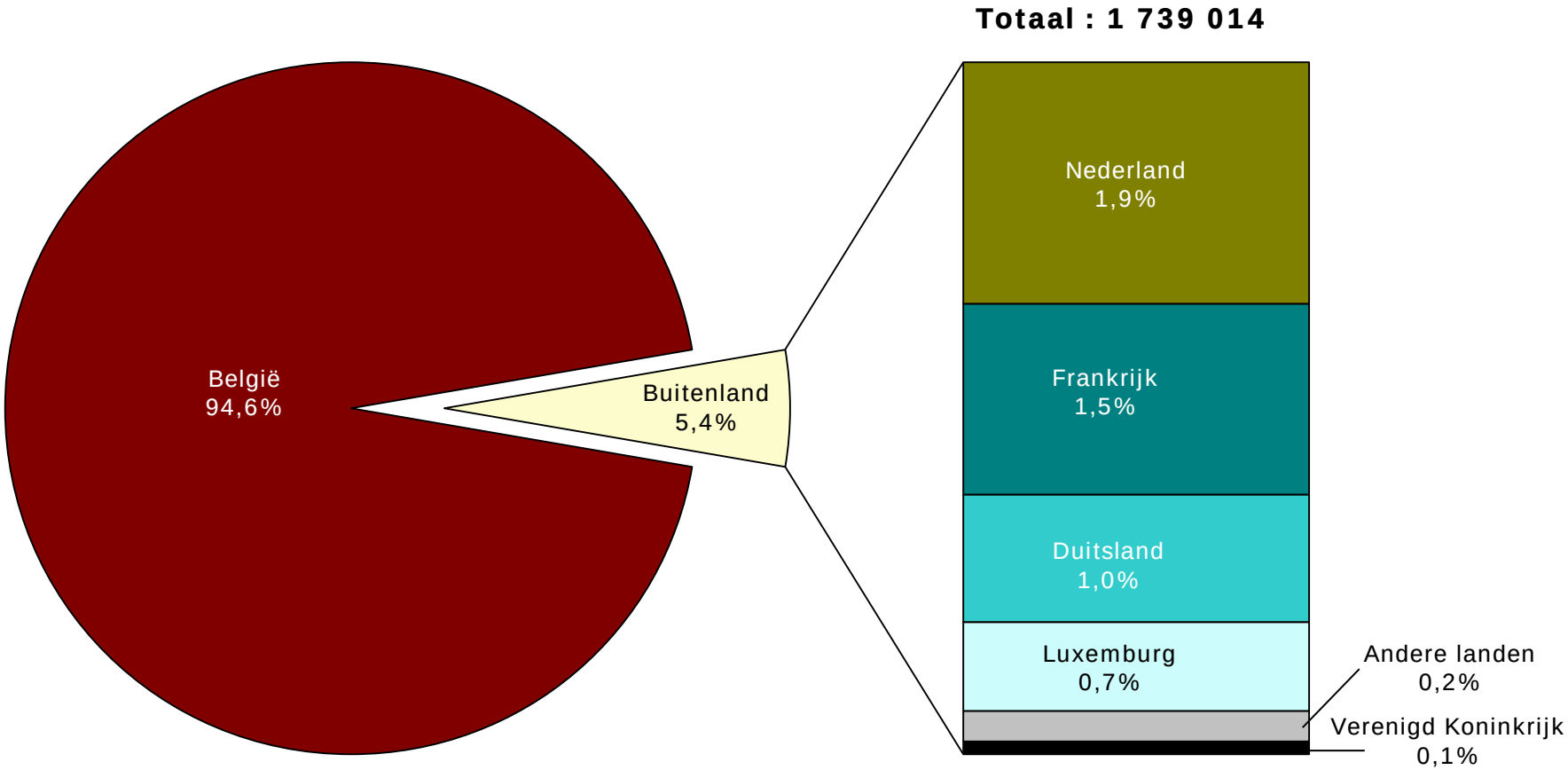

(a) Zie apart document over methodologische toelichting.

Bron: FOD-Economie statistieken en Westtoer

Tabel 2.15
Evolutie in aankomsten in tweedeverblijfgebruik van vakantiewoningen naar herkomst aan de Kust, 2007-2009

KiTS[a]

Jaar	B[b]	D[b]	N[b]	F[b]	L[b]	VK[b]	Totaal (incl. andere)
2007 2009	1 632 433 1 644 244	24 533 17 020	38 911 33 535	33 545 26 217	10 136 12 702	1 439 1 156	1 746 357 1 739 014
2007-2009	+ 11 811	- 7 513	- 5 376	- 7 328	+ 2 566	- 283	- 7 343
In % 2007-2009	+0,7	-30,6	-13,8	-21,8	+25,3	-19,7	-0,4
Structuur 2009 (in %)	94,6	1,0	1,9	1,5	0,7	0,1	100,0

(a) Zie apart document over methodologische toelichting.
(b) B: België; D: Duitsland; N: Nederland; F: Frankrijk; L: Luxemburg; VK: Verenigd Koninkrijk.

Bron: FOD-Economie statistieken en Westtoer

Figuur 2.16
Structuur van overnachtingen in tweedeverblijfgebruik van vakantiewoningen naar herkomst aan de Kust, 2009 - KiTS[(a)]

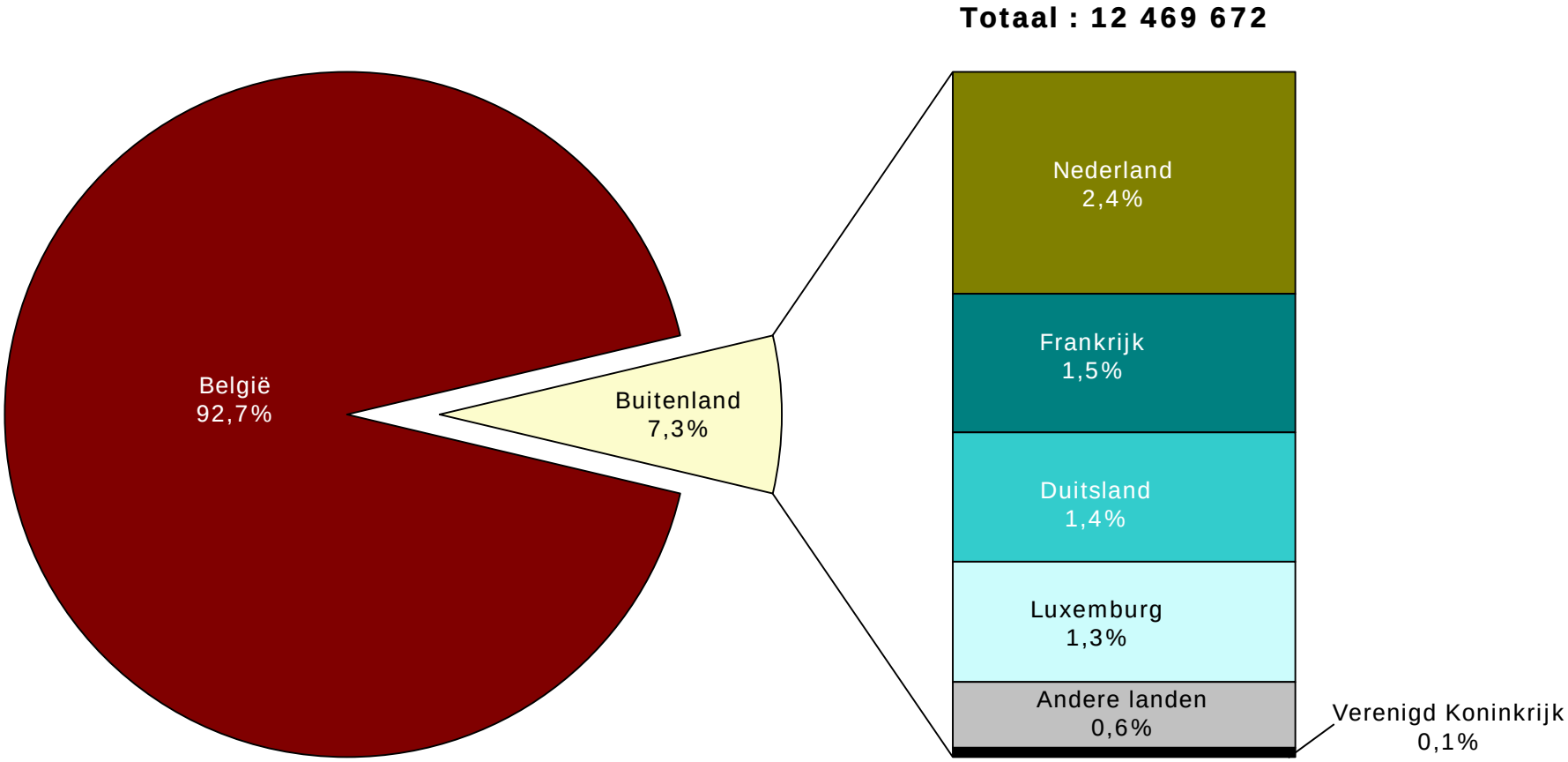

(a) Zie apart document over methodologische toelichting.

Bron: FOD-Economie statistieken en Westtoer

Tabel 2.16
Evolutie in overnachtingen in tweedeverblijfgebruik van vakantiewoningen naar herkomst aan de Kust, 2007-2009

KiTS[a]

Jaar	B[b]	D[b]	N[b]	F[b]	L[b]	VK[b]	Totaal (incl. andere)
2007 2009	12 086 567 11 554 667	251 915 173 835	438 507 299 851	253 487 186 392	114 114 155 919	17 564 10 162	13 300 363 12 469 672
2007-2009	- 531 900	- 78 080	- 138 656	- 67 095	+ 41 805	- 7 402	- 830 691
In % 2007-2009	-4,4	-31,0	-31,6	-26,5	+36,6	-42,1	-6,2
Structuur 2009 (in %)	92,7	1,4	2,4	1,5	1,3	0,1	100,0

(a) Zie apart document over methodologische toelichting.
(b) B: België; D: Duitsland; N: Nederland; F: Frankrijk; L: Luxemburg; VK: Verenigd Koninkrijk.

Bron: FOD-Economie statistieken en Westtoer

Figuur 2.17
Gemiddelde verblijfsduur (in nachten) in tweedeverblijfgebruik van vakantiewoningen naar herkomst aan de Kust, 2009 - KiTS[(a)]

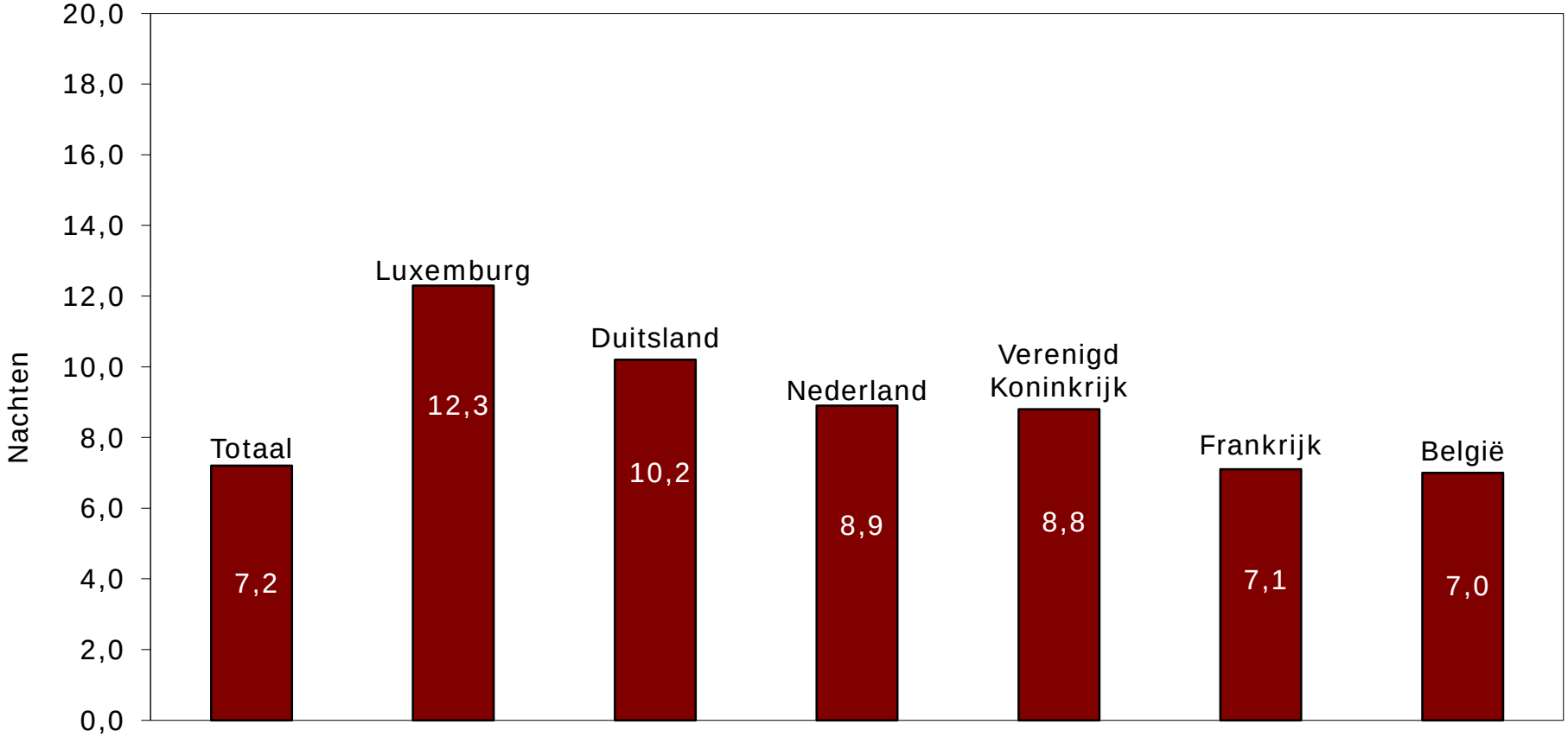

(a) Zie apart document over methodologische toelichting.

Bron: FOD-Economie statistieken en Westtoer

Tabel 2.17
Evolutie in gemiddelde verblijfsduur in tweedeverblijfgebruik van vakantiewoningen naar herkomst aan de Kust, 2007-2009

KiTS[a]

Jaar	B[b]	D[b]	N[b]	F[b]	L[b]	VK[b]	Totaal (incl. andere)
2007	7,4	10,3	11,3	7,6	11,3	12,2	7,6
2009	7,0	10,2	8,9	7,1	12,3	8,8	7,2

(a) Zie apart document over methodologische toelichting.
(b) B: België; D: Duitsland; N: Nederland; F: Frankrijk; L: Luxemburg; VK: Verenigd Koninkrijk.

Bron: FOD-Economie statistieken en Westtoer

Figuur 2.18
Structuur van aankomsten in commercieel logies naar herkomst aan de Kust, 2009 - KiTS[(a)]

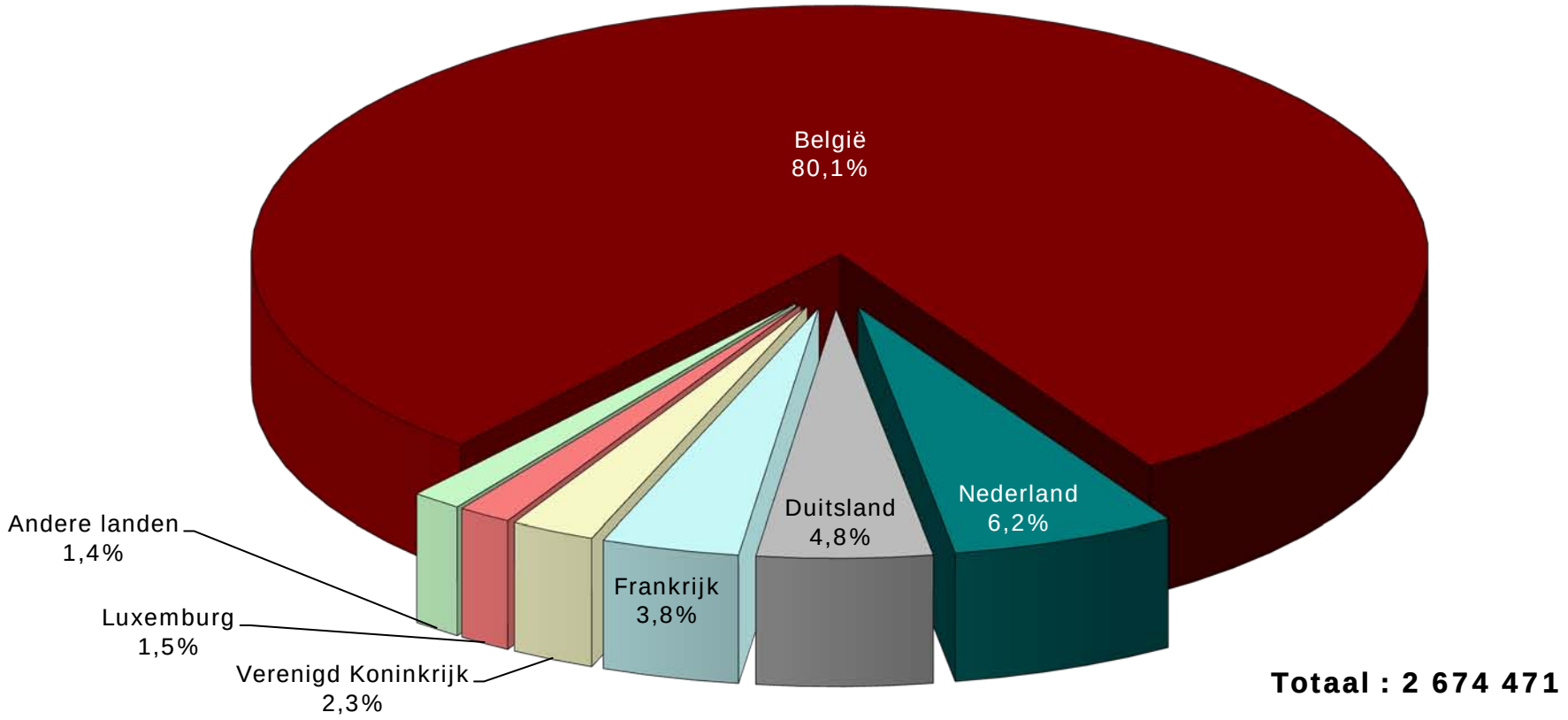

(a) Zie apart document over methodologische toelichting.

Bron: FOD-Economie statistieken en Westtoer

Tabel 2.18
Evolutie in aankomsten in commercieel logies naar herkomst aan de Kust, 2007-2009

KiTS[a]

Jaar	B[b]	D[b]	N[b]	F[b]	L[b]	VK[b]	Andere[b]	Totaal
2007 2009	2 182 171 2 141 324	128 968 128 655	179 825 165 451	91 813 101 072	40 343 39 184	108 374 61 958	46 949 36 827	2 778 443 2 674 471
2007-2009	- 40 847	- 313	- 14 374	+ 9 259	- 1 159	- 46 416	- 10 122	- 103 972
In % 2007-2009	-1,9	-0,2	-8,0	+10,1	-2,9	-42,8	-21,6	-3,7
Structuur 2009 (in %)	80,1	4,8	6,2	3,8	1,5	2,3	1,4	100,0

(a) Zie apart document over methodologische toelichting.
(b) B: België; D: Duitsland; N: Nederland; F: Frankrijk; L: Luxemburg; VK: Verenigd Koninkrijk; Andere: Andere landen.

Bron: FOD-Economie statistieken en Westtoer

Figuur 2.19
Structuur van overnachtingen in commercieel logies naar herkomst aan de Kust, 2009 KiTS[a]

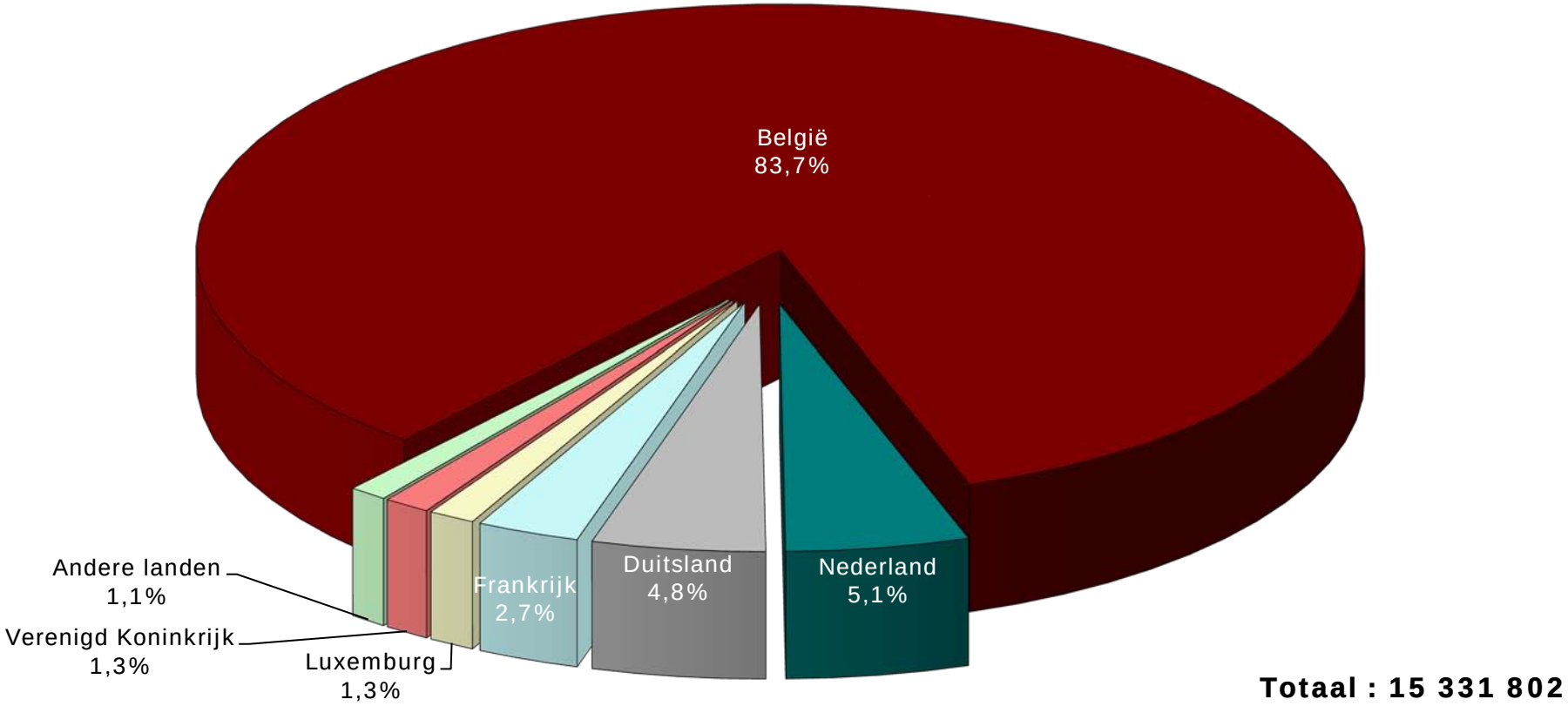

Totaal : 15 331 802

(a) Zie apart document over methodologische toelichting.

Bron: FOD-Economie statistieken en Westtoer

Tabel 2.19
Evolutie in overnachtingen in commercieel logies naar herkomst aan de Kust, 2007-2009

KiTS[a]

Jaar	B[b]	D[b]	N[b]	F[b]	L[b]	VK[b]	Andere[b]	Totaal
2007 2009	13 843 008 12 825 243	755 144 734 877	992 138 776 937	486 782 436 550	212 594 198 478	347 869 196 930	150 069 162 787	16 787 604 15 331 802
2007-2009	-1 017 765	- 20 267	- 215 201	- 50 232	- 14 116	- 150 939	+ 12 718	-1 455 802
In % 2007-2009	-7,4	-2,7	-21,7	-10,3	-6,6	-43,4	+8,5	-8,7
Structuur 2009 (in %)	83,7	4,8	5,1	2,7	1,3	1,3	1,1	100,0

(a) Zie apart document over methodologische toelichting.
(b) B: België; D: Duitsland; N: Nederland; F: Frankrijk; L: Luxemburg; VK: Verenigd Koninkrijk; Andere: Andere landen.

Bron: FOD-Economie statistieken en Westtoer

Figuur 2.20
Gemiddelde verblijfsduur (in nachten) in commercieel logies naar herkomst aan de Kust, 2009 KiTS[(a)]

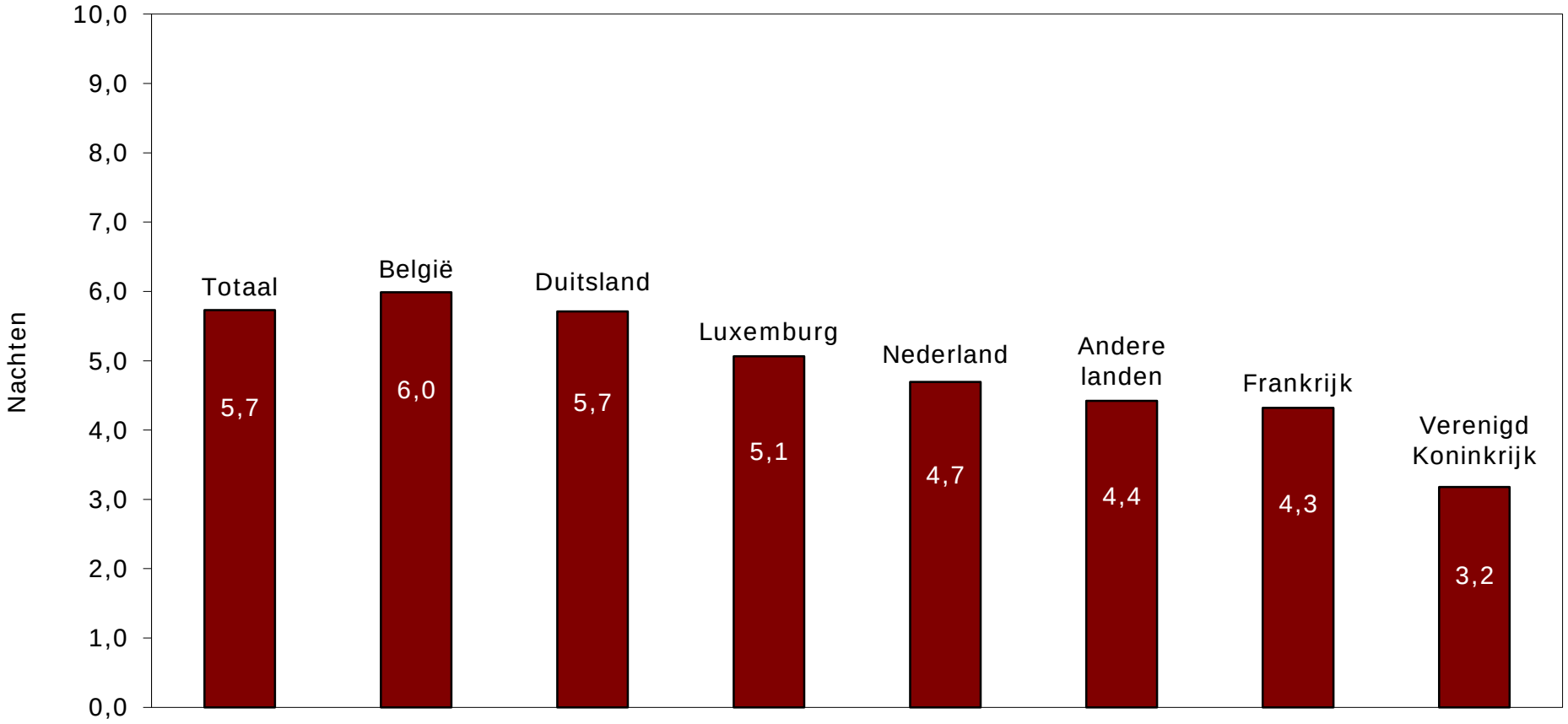

(a) Zie apart document over methodologische toelichting.

Bron: FOD-Economie statistieken en Westtoer

Tabel 2.20
Evolutie in gemiddelde verblijfsduur in commercieel logies naar herkomst aan de Kust, 2007-2009

KiTS[a]

Jaar	B[b]	D[b]	N[b]	F[b]	L[b]	VK[b]	Andere[b]	Totaal
2007	6,3	5,9	5,5	5,3	5,3	3,2	3,2	6,0
2009	6,0	5,7	4,7	4,3	5,1	3,2	4,4	5,7

(a) Zie apart document over methodologische toelichting.
(b) B: België; D: Duitsland; N: Nederland; F: Frankrijk; L: Luxemburg; VK: Verenigd Koninkrijk; Andere: Andere landen.

Bron: FOD-Economie statistieken en Westtoer

Figuur 2.21
Structuur van aankomsten van Belgen in commercieel logies naar logiesvorm aan de Kust, 2009 KiTS[(a)]

Totaal : 2 141 324

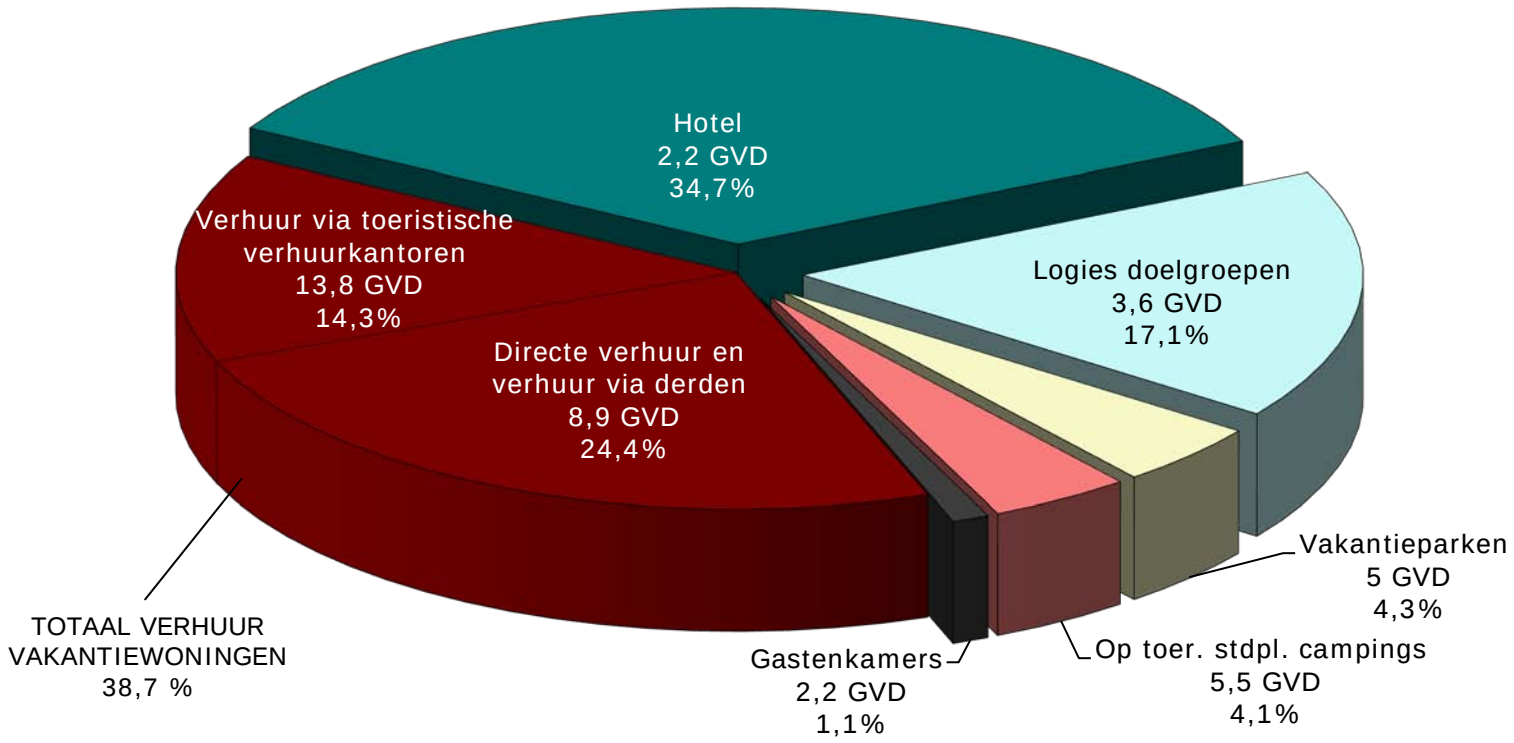

(a) GVD = Gemiddelde verblijfsduur in nachten.

Bron: FOD-Economie statistieken en Westtoer

Tabel 2.21
Evolutie in aankomsten van Belgen in commercieel logies naar logiesvorm aan de Kust, 2004-2009

FOD Economie

Jaar	Hotel	Gasten-kamer	Logies doelgroepen	Vakantie-parken	Op toer.stdpl. campings	Verhuur via toeristische verhuur-kantoren	Directe verhuur[(a)]	Totaal
2004	559 240	n.b.	322 427	151 914	99 909	343 751	n.b.	1 479 609
2005	577 855	n.b.	317 837	152 186	101 547	325 945	n.b.	1 477 652
2006	608 168	n.b.	320 206	163 038	96 794	320 551	n.b.	1 511 137
2007	632 829	n.b.	364 411	105 910	83 937	311 410	n.b.	1 500 950
2008	612 948	n.b.	373 265	91 719	84 183	298 716	n.b.	1 463 144
2009	609 295	n.b.	366 908	92 162	87 351	304 347	n.b.	1 460 063
Trend 2004-2009	+ 50 055	-	+ 44 481	- 59 752	- 12 558	- 39 404	-	- 19 546
In % 2004-2009	+9,0	-	+13,8	-39,3	-12,6	-11,5	-	-1,3

(a) Inclusief verhuur via andere derden.

KiTS

2007	772 052	19 288	364 411	105 910	83 937	313 863	522 710	2 182 171
2009	743 340	22 874	366 908	92 162	87 351	306 523	522 166	2 141 324
2007-2009	- 28 712	+ 3 586	+ 2 497	- 13 748	+ 3 414	- 7 340	- 544	- 40 847
Structuur 2009 (in %)	34,7	1,1	17,1	4,3	4,1	14,3	24,4	100,0

Bron: FOD-Economie statistieken en Westtoer

Figuur 2.21 bis
Structuur van overnachtingen van Belgen in commercieel logies naar logiesvorm aan de Kust, 2009 - KiTS[(a)]

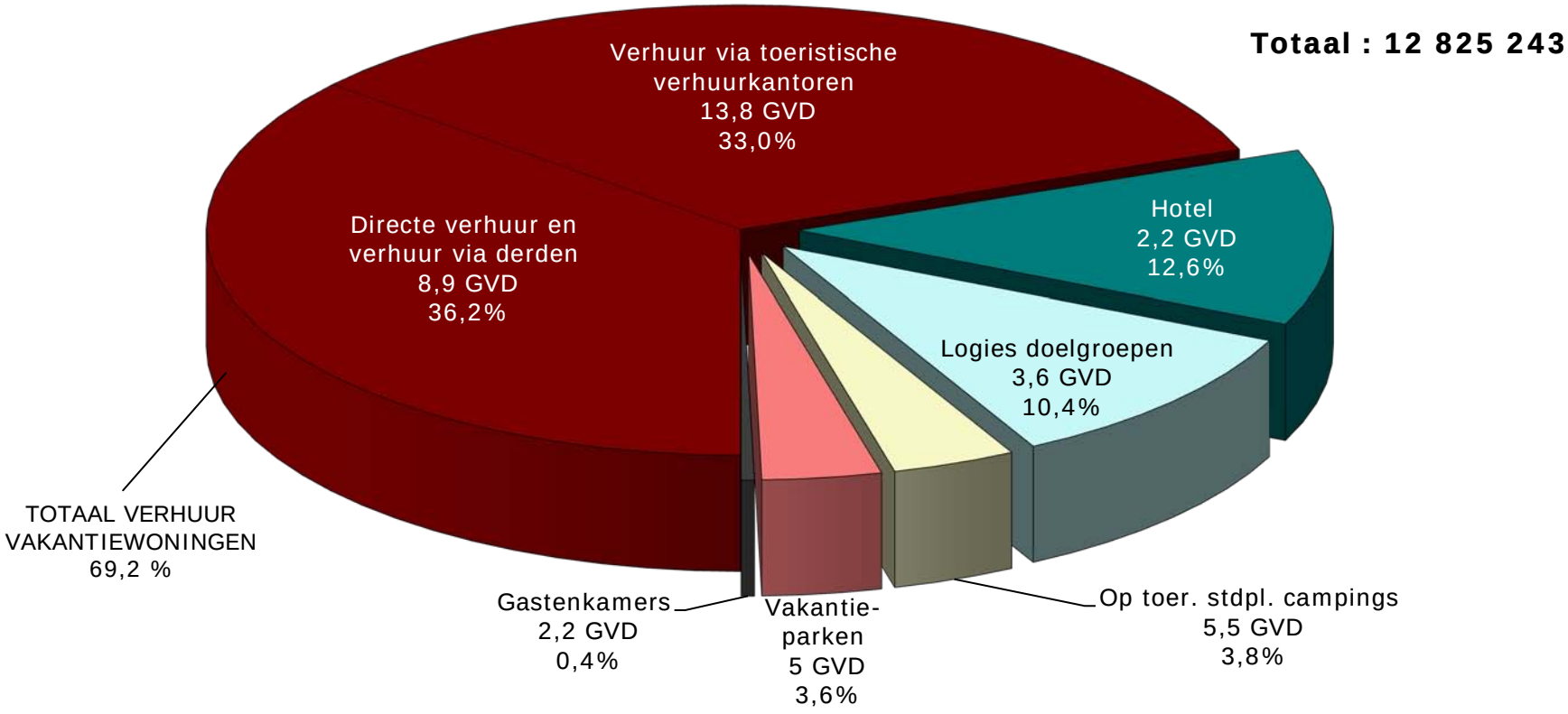

(a) GVD = Gemiddelde verblijfsduur in nachten.

Bron: FOD-Economie statistieken en Westtoer

Tabel 2.21 bis
Evolutie in overnachtingen van Belgen in commercieel logies naar logiesvorm aan de Kust, 2004-2009

FOD Economie

Jaar	Hotel	Gasten-kamer	Logies doelgroepen	Vakantie-parken	Op toer.stdpl. campings	Verhuur via toeristische verhuur-kantoren	Directe verhuur[(a)]	Totaal
2004	1 279 992	n.b.	1 346 109	640 004	684 608	5 390 022	n.b.	9 377 823
2005	1 302 871	n.b.	1 276 866	614 013	629 165	5 073 810	n.b.	8 932 475
2006	1 360 071	n.b.	1 265 894	667 057	610 337	4 914 681	n.b.	8 854 498
2007	1 434 607	n.b.	1 368 753	501 457	509 322	4 574 695	n.b.	8 425 180
2008	1 334 040	n.b.	1 376 245	441 982	492 396	4 243 976	n.b.	7 921 628
2009	1 328 453	n.b.	1 338 179	462 655	479 352	4 203 374	n.b.	7 812 013
Trend 2004-2009	+ 48 461	-	- 7 930	- 177 349	- 205 256	-1 186 648	-	-1 565 810
In % 2004-2009	+3,8	-	-0,6	-27,7	-30,0	-22,0	-	-16,7

(a) Inclusief verhuur via andere derden.

KiTS

2007	1 750 221	42 826	1 368 753	501 457	509 322	4 611 041	5 059 388	13 843 008
2009	1 620 712	50 477	1 338 179	462 655	479 352	4 235 622	4 638 246	12 825 243
2007-2009	- 129 509	+ 7 651	- 30 574	- 38 802	- 29 970	- 375 419	- 421 142	-1 017 765
Structuur 2009 (in %)	12,6	0,4	10,4	3,6	3,8	33,0	36,2	100,0

Bron: FOD-Economie statistieken en Westtoer

Figuur 2.22
Structuur van aankomsten van Duitsers in commercieel logies naar logiesvorm aan de Kust, 2009 - KiTS[(a)]

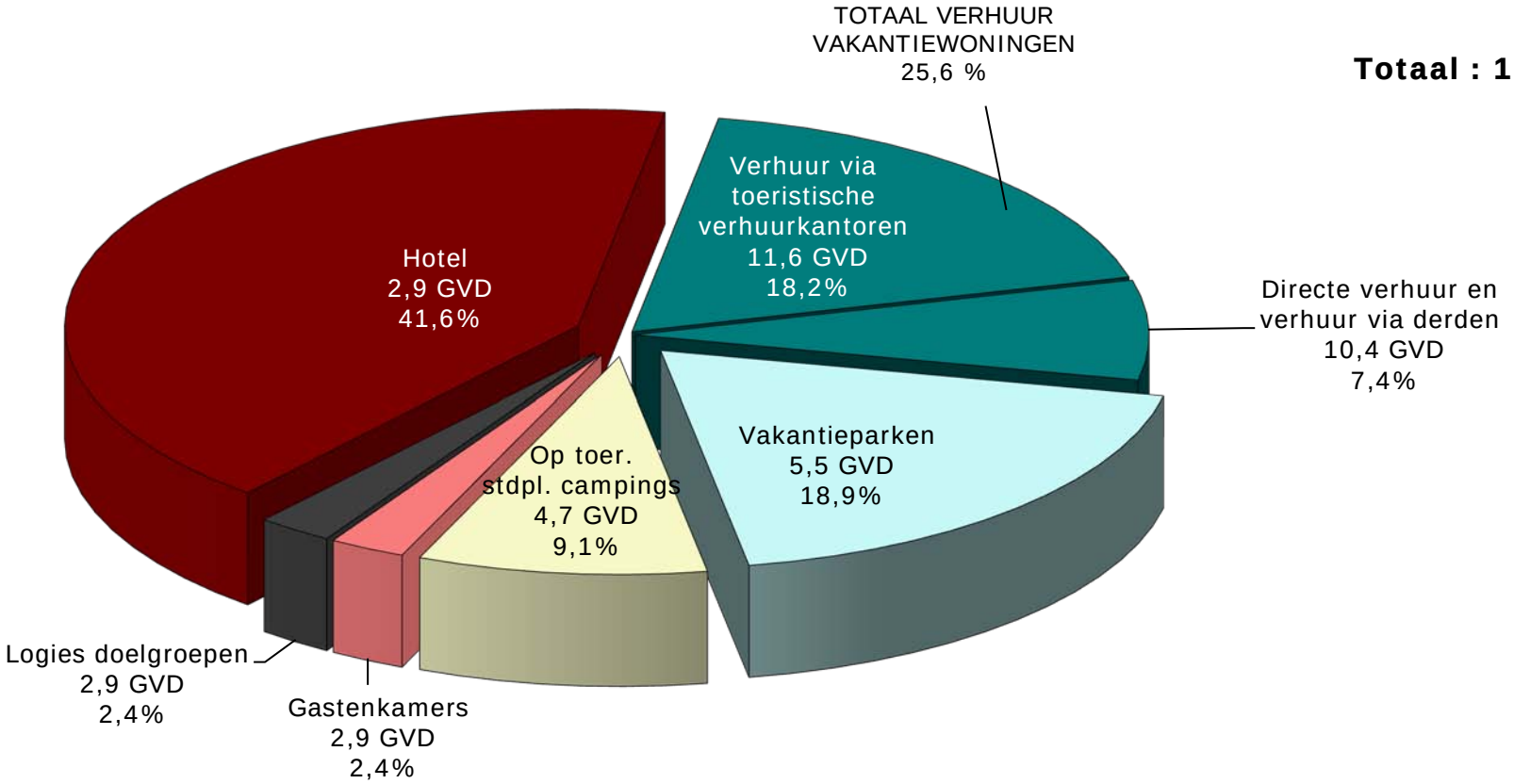

(a) GVD = Gemiddelde verblijfsduur in nachten.

Bron: FOD-Economie statistieken en Westtoer

Tabel 2.22
Evolutie in aankomsten van Duitsers in commercieel logies naar logiesvorm aan de Kust, 2004-2009

FOD Economie

Jaar	Hotel	Gasten-kamer	Logies doelgroepen	Vakantie-parken	Op toer.stdpl. campings	Verhuur via toeristische verhuur-kantoren	Directe verhuur[(a)]	Totaal
2004	54 477	n.b.	3 836	32 234	13 785	26 401	n.b.	130 821
2005	53 562	n.b.	3 591	29 522	12 313	24 133	n.b.	123 206
2006	49 668	n.b.	3 347	26 138	11 852	23 404	n.b.	114 498
2007	47 292	n.b.	2 590	24 795	9 975	21 779	n.b.	106 522
2008	44 249	n.b.	2 686	20 022	10 071	22 158	n.b.	99 272
2009	43 857	n.b.	3 063	24 338	11 683	23 396	n.b.	106 337
Trend 2004-2009	- 10 620	-	- 773	- 7 896	- 2 102	- 3 005	-	- 24 484
In % 2004-2009	-19,5	-	-20,2	-24,5	-15,2	-11,4	-	-18,7

(a) Inclusief verhuur via andere derden.

KiTS

2007	57 694	2 475	2 590	24 795	9 975	21 870	9 569	128 968
2009	53 507	3 080	3 063	24 338	11 683	23 463	9 521	128 655
2007-2009	- 4 187	+ 605	+ 473	- 457	+ 1 708	+ 1 593	- 48	- 313
Structuur 2009 (in %)	41,6	2,4	2,4	18,9	9,1	18,2	7,4	100,0

Bron: FOD-Economie statistieken en Westtoer

Figuur 2.22 bis
Structuur van overnachtingen van Duitsers in commercieel logies naar logiesvorm aan de Kust, 2009 - KiTS[a]

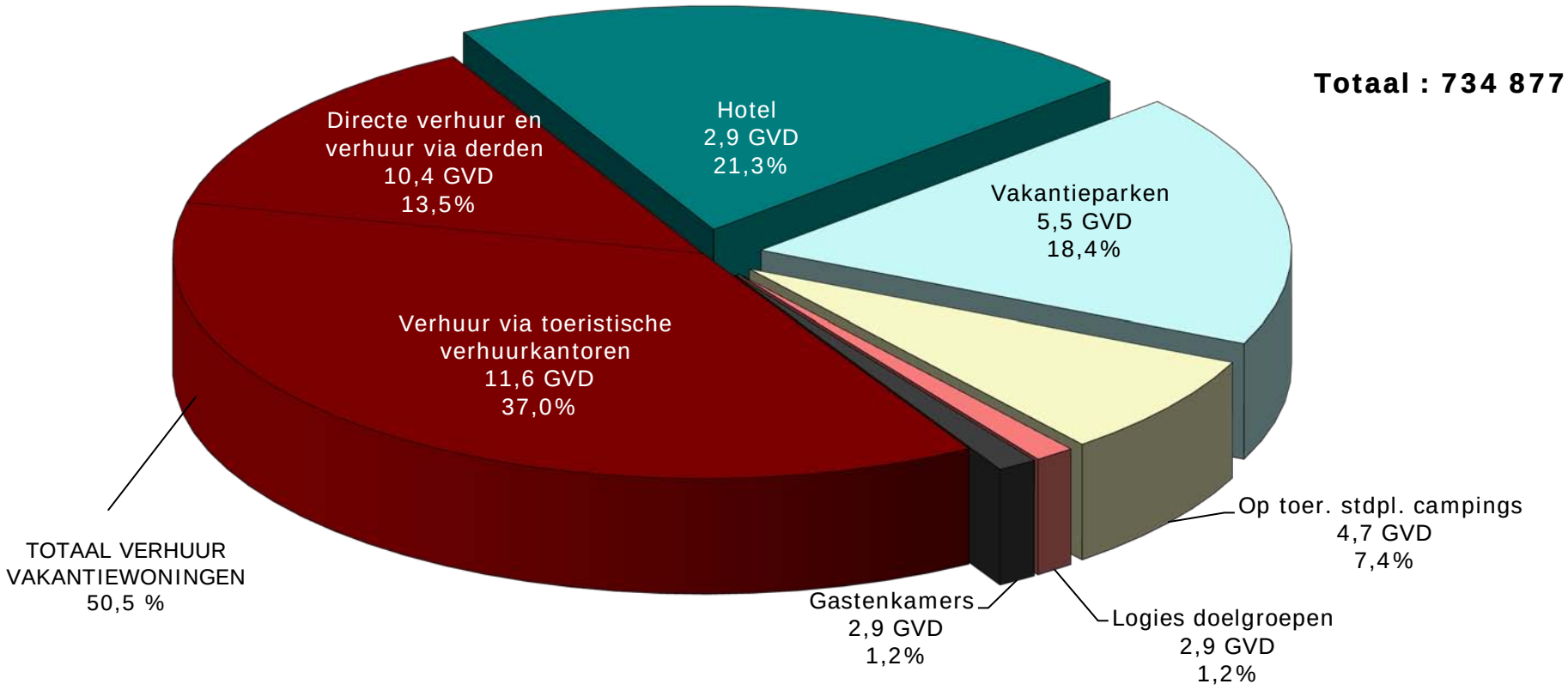

[a] GVD = Gemiddelde verblijfsduur in nachten.

Bron: FOD-Economie statistieken en Westtoer

Tabel 2.22 bis
Evolutie in overnachtingen van Duitsers in commercieel logies naar logiesvorm aan de Kust, 2004-2009

FOD Economie

Jaar	Hotel	Gasten-kamer	Logies doelgroepen	Vakantie-parken	Op toer.stdpl. campings	Verhuur via toeristische verhuur-kantoren	Directe verhuur[(a)]	Totaal
2004	160 598	n.b.	13 396	212 037	67 700	323 906	n.b.	778 932
2005	153 156	n.b.	11 535	181 873	61 737	296 444	n.b.	705 993
2006	141 215	n.b.	9 896	166 278	60 482	289 695	n.b.	668 839
2007	135 894	n.b.	6 706	159 028	49 864	268 264	n.b.	621 025
2008	127 783	n.b.	8 802	130 152	48 193	263 620	n.b.	579 702
2009	128 095	n.b.	9 003	135 012	54 480	271 746	n.b.	598 336
Trend 2004-2009	- 32 503	-	- 4 393	- 77 025	- 13 220	- 52 160	-	- 180 596
In % 2004-2009	-20,2	-	-32,8	-36,3	-19,5	-16,1	-	-23,2

(a) Inclusief verhuur via andere derden.

KiTS

2007	165 790	6 994	6 706	159 028	49 864	269 533	97 229	755 144
2009	156 276	8 922	9 003	135 012	54 480	272 035	99 149	734 877
2007-2009	- 9 514	+ 1 928	+ 2 297	- 24 016	+ 4 616	+ 2 502	+ 1 920	- 20 267
Structuur 2009 (in %)	21,3	1,2	1,2	18,4	7,4	37,0	13,5	100,0

Bron: FOD-Economie statistieken en Westtoer

Figuur 2.23
Structuur van aankomsten van Nederlanders in commercieel logies naar logiesvorm aan de Kust, 2009 - KiTS[(a)]

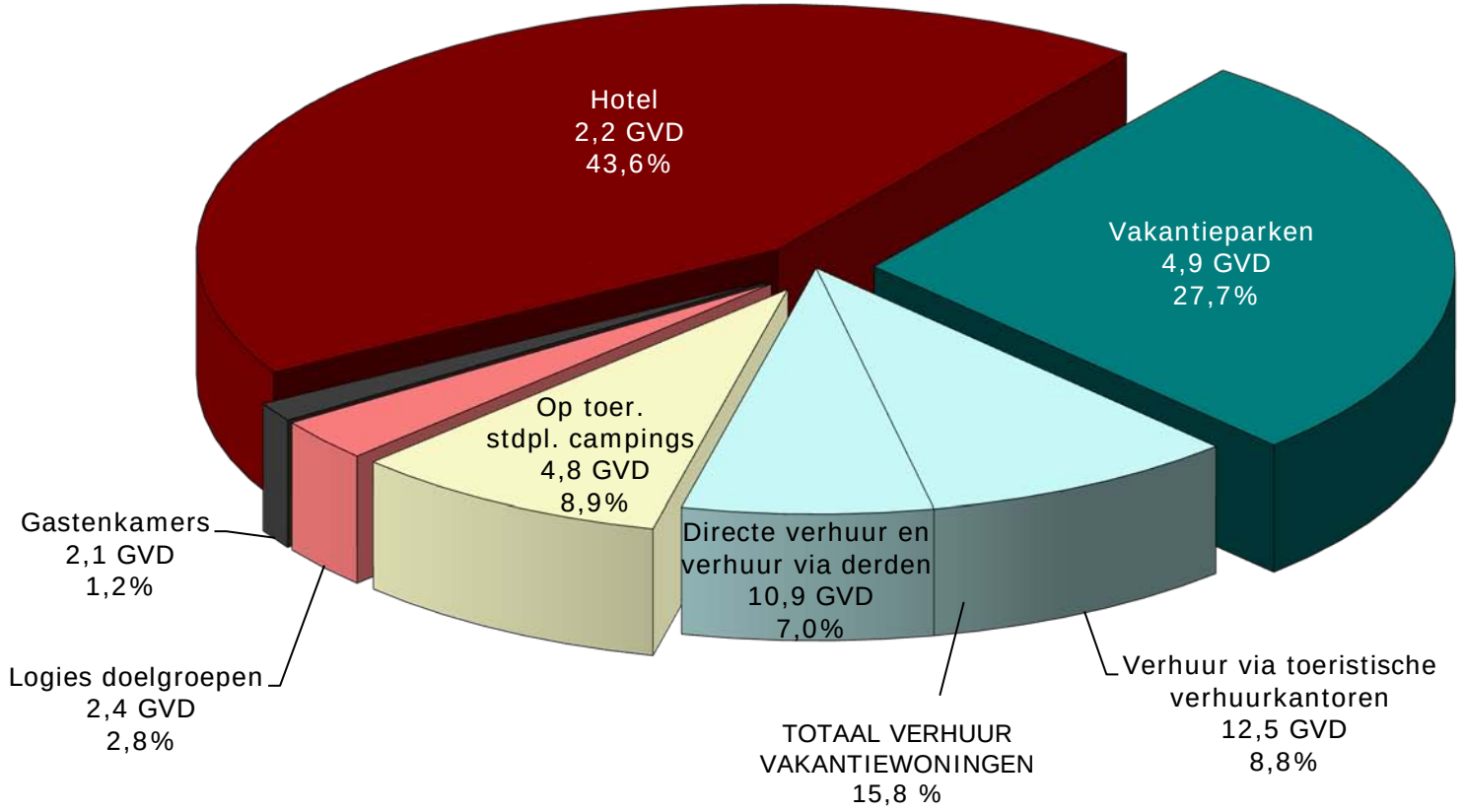

Totaal : 165 451

(a) GVD = Gemiddelde verblijfsduur in nachten.

Bron: FOD-Economie statistieken en Westtoer

Tabel 2.23
Evolutie in aankomsten van Nederlanders in commercieel logies naar logiesvorm aan de Kust, 2004-2009

FOD Economie

Jaar	Hotel	Gasten-kamer	Logies doelgroepen	Vakantie-parken	Op toer.stdpl. campings	Verhuur via toeristische verhuur-kantoren	Directe verhuur[(a)]	Totaal
2004	59 668	n.b.	2 316	46 938	25 034	15 876	n.b.	150 067
2005	56 322	n.b.	2 035	44 104	21 692	15 124	n.b.	139 504
2006	61 828	n.b.	2 073	49 558	19 924	15 087	n.b.	148 706
2007	62 361	n.b.	4 031	50 323	17 985	14 865	n.b.	149 809
2008	62 296	n.b.	4 369	47 018	13 510	14 387	n.b.	141 810
2009	59 111	n.b.	4 633	45 821	14 716	14 481	n.b.	138 762
Trend 2004-2009	- 557	-	+ 2 317	- 1 117	- 10 318	- 1 395	-	- 11 305
In % 2004-2009	-0,9	-	+100,0	-2,4	-41,2	-8,8	-	-7,5

(a) Inclusief verhuur via andere derden.

KiTS

2007	76 080	1 555	4 031	50 323	17 985	15 109	14 742	179 825
2009	72 115	2 082	4 633	45 821	14 716	14 570	11 514	165 451
2007-2009	- 3 965	+ 527	+ 602	- 4 502	- 3 269	- 539	- 3 228	- 14 374
Structuur 2009 (in %)	43,6	1,2	2,8	27,7	8,9	8,8	7,0	100,0

Bron: FOD-Economie statistieken en Westtoer

Figuur 2.23 bis
Structuur van overnachtingen van Nederlanders in commercieel logies naar logiesvorm aan de Kust, 2009 - KiTS[(a)]

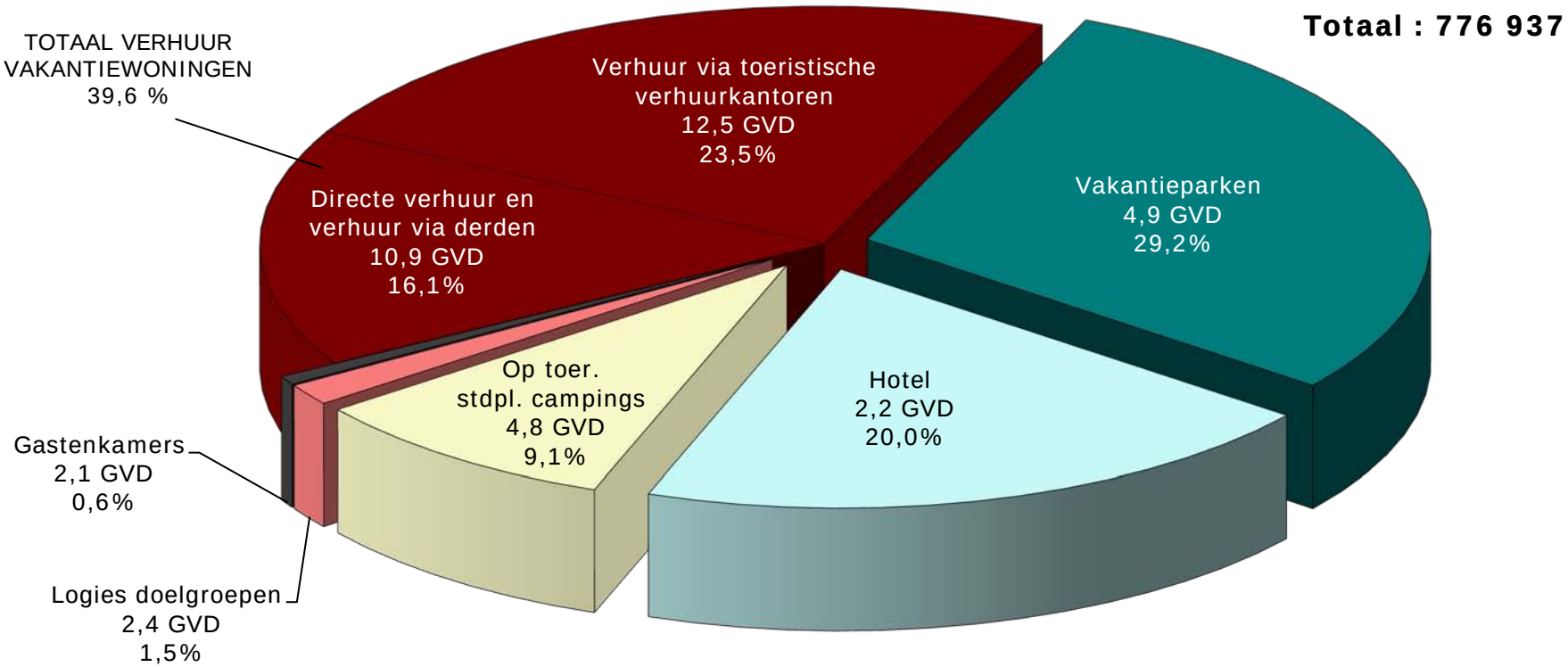

(a) GVD = Gemiddelde verblijfsduur in nachten.

Bron: FOD-Economie statistieken en Westtoer

Tabel 2.23 bis
Evolutie in overnachtingen van Nederlanders in commercieel logies naar logiesvorm aan de Kust, 2004-2009

FOD Economie

Jaar	Hotel	Gasten-kamer	Logies doelgroepen	Vakantie-parken	Op toer.stdpl. campings	Verhuur via toeristische verhuur-kantoren	Directe verhuur[(a)]	Totaal
2004	135 464	n.b.	5 644	250 660	148 906	226 325	n.b.	769 799
2005	124 128	n.b.	4 534	230 211	132 899	213 552	n.b.	708 023
2006	132 574	n.b.	4 858	268 163	114 087	203 555	n.b.	725 990
2007	135 526	n.b.	9 727	266 590	101 910	209 555	n.b.	726 052
2008	137 342	n.b.	10 659	257 105	71 574	181 105	n.b.	660 276
2009	127 499	n.b.	11 296	226 597	70 750	182 269	n.b.	618 411
Trend 2004-2009	- 7 965	-	+ 5 652	- 24 063	- 78 156	- 44 056	-	- 151 388
In % 2004-2009	-5,9	-	+100,1	-9,6	-52,5	-19,5	-	-19,7

(a) Inclusief verhuur via andere derden.

KiTS

2007	165 342	3 316	9 727	266 590	101 910	212 299	232 954	992 138
2009	155 548	4 472	11 296	226 597	70 750	182 775	125 499	776 937
2007-2009	- 9 794	+ 1 156	+ 1 569	- 39 993	- 31 160	- 29 524	- 107 455	- 215 201
Structuur 2009 (in %)	20,0	0,6	1,5	29,2	9,1	23,5	16,1	100,0

Bron: FOD-Economie statistieken en Westtoer

Figuur 2.24
Structuur van aankomsten van Fransen in commercieel logies naar logiesvorm aan de Kust, 2009 - KiTS[(a)]

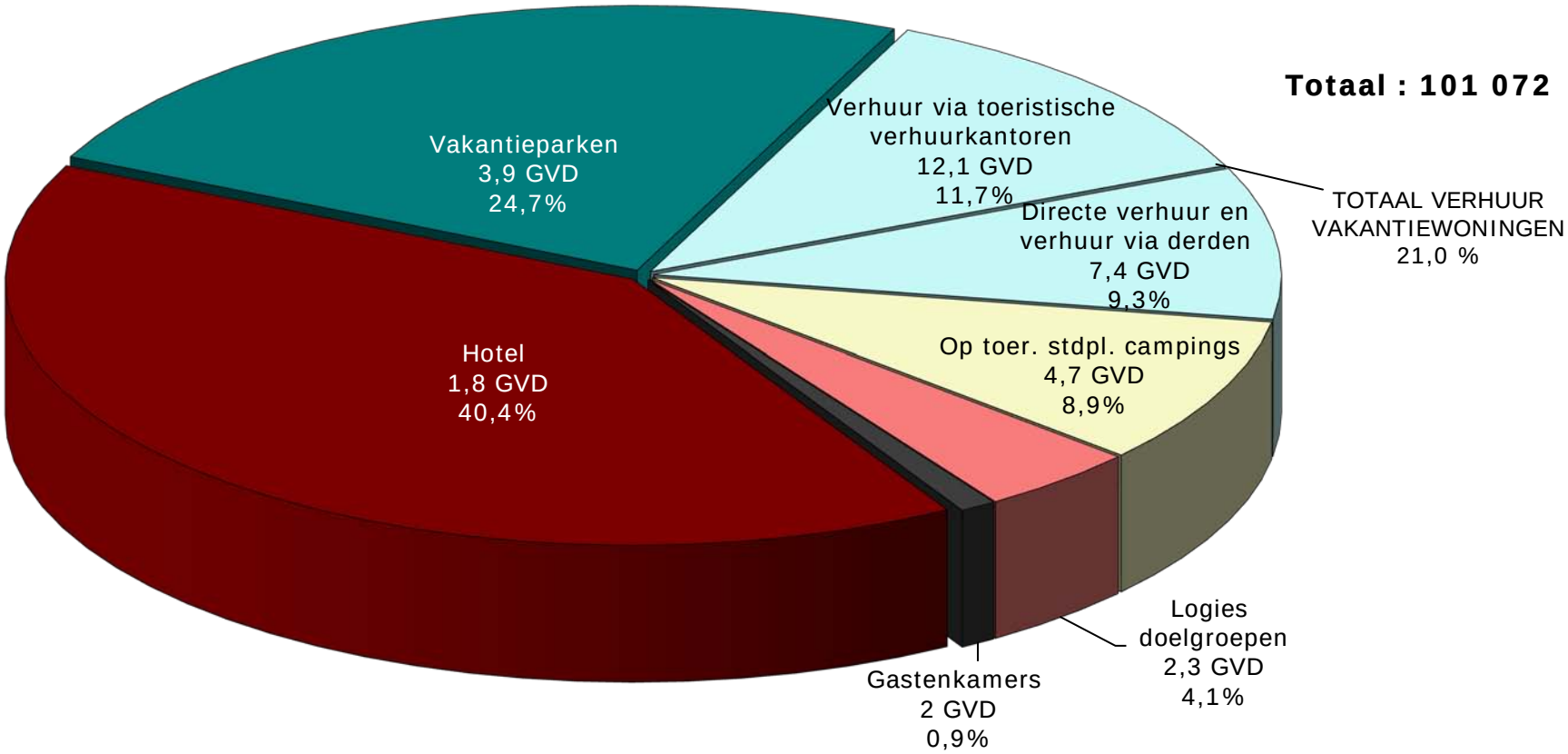

(a) GVD = Gemiddelde verblijfsduur in nachten.

Bron: FOD-Economie statistieken en Westtoer

Tabel 2.24
Evolutie in aankomsten van Fransen in commercieel logies naar logiesvorm aan de Kust, 2004-2009

FOD Economie

Jaar	Hotel	Gasten-kamer	Logies doelgroepen	Vakantie-parken	Op toer.stdpl. campings	Verhuur via toeristische verhuur-kantoren	Directe verhuur[(a)]	Totaal
2004	43 344	n.b.	1 025	22 865	7 224	14 883	n.b.	89 341
2005	39 351	n.b.	3 699	26 168	6 248	11 259	n.b.	86 725
2006	37 968	n.b.	3 665	28 762	6 739	11 750	n.b.	88 884
2007	28 706	n.b.	3 439	28 494	5 652	11 690	n.b.	77 981
2008	33 530	n.b.	4 761	25 351	7 396	12 015	n.b.	83 053
2009	33 457	n.b.	4 168	24 940	9 016	11 465	n.b.	83 046
Trend 2004-2009	- 9 887	-	+ 3 143	+ 2 075	+ 1 792	- 3 418	-	- 6 295
In % 2004-2009	-22,8	-	+306,6	+9,1	+24,8	-23,0	-	-7,0

(a) Inclusief verhuur via andere derden.

KiTS

2007	35 021	779	3 439	28 494	5 652	11 690	6 738	91 813
2009	40 818	946	4 168	24 940	9 016	11 839	9 345	101 072
2007-2009	+ 5 797	+ 167	+ 729	- 3 554	+ 3 364	+ 149	+ 2 607	+ 9 259
Structuur 2009 (in %)	40,4	0,9	4,1	24,7	8,9	11,7	9,3	100,0

Bron: FOD-Economie statistieken en Westtoer

Figuur 2.24 bis
Structuur van overnachtingen van Fransen in commercieel logies naar logiesvorm aan de Kust, 2009 - KiTS[(a)]

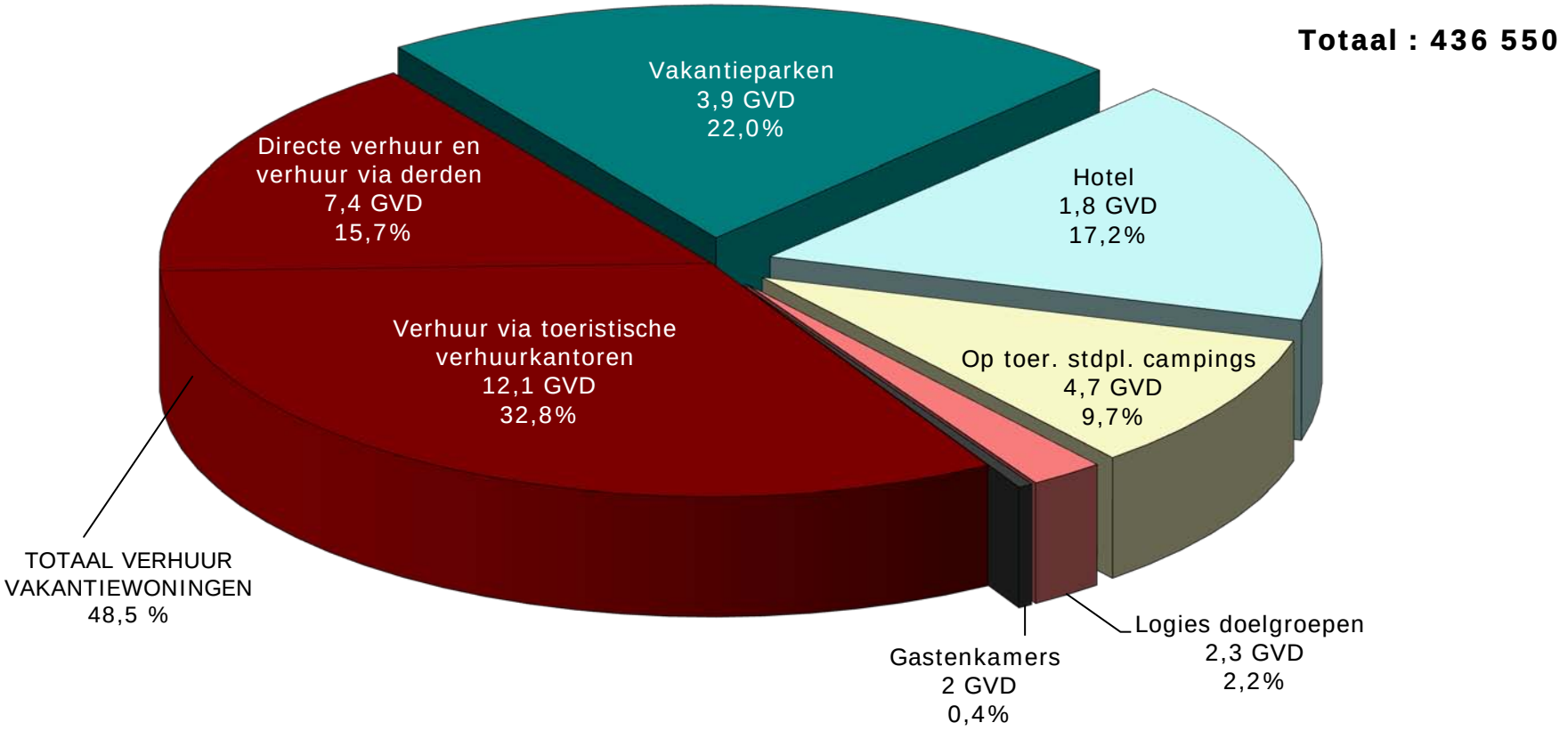

(a) GVD = Gemiddelde verblijfsduur in nachten.

Bron: FOD-Economie statistieken en Westtoer

Tabel 2.24 bis
Evolutie in overnachtingen van Fransen in commercieel logies naar logiesvorm aan de Kust, 2004-2009

FOD Economie

Jaar	Hotel	Gasten-kamer	Logies doelgroepen	Vakantie-parken	Op toer.stdpl. campings	Verhuur via toeristische verhuur-kantoren	Directe verhuur[(a)]	Totaal
2004	77 155	n.b.	3 767	95 648	37 126	221 252	n.b.	434 948
2005	62 663	n.b.	22 723	108 543	28 288	164 112	n.b.	386 329
2006	62 887	n.b.	27 431	120 090	31 305	165 200	n.b.	406 913
2007	57 504	n.b.	20 281	117 702	25 640	170 651	n.b.	391 778
2008	63 028	n.b.	27 601	103 602	39 853	154 341	n.b.	388 425
2009	61 459	n.b.	9 461	96 082	42 223	140 629	n.b.	349 854
Trend 2004-2009	- 15 696	-	+ 5 694	+ 434	+ 5 097	- 80 623	-	- 85 094
In % 2004-2009	-20,3	-	+151,2	+0,5	+13,7	-36,4	-	-19,6

(a) Inclusief verhuur via andere derden.

KiTS

2007	70 156	1 543	20 281	117 702	25 640	170 651	80 809	486 782
2009	74 980	1 847	9 461	96 082	42 223	143 196	68 761	436 550
2007-2009	+ 4 824	+ 304	- 10 820	- 21 620	+ 16 583	- 27 455	- 12 048	- 50 232
Structuur 2009 (in %)	17,2	0,4	2,2	22,0	9,7	32,8	15,7	100,0

Bron: FOD-Economie statistieken en Westtoer

Figuur 2.25
Structuur van aankomsten van Luxemburgers in commercieel logies naar logiesvorm aan de Kust, 2009 - KiTS[(a)]

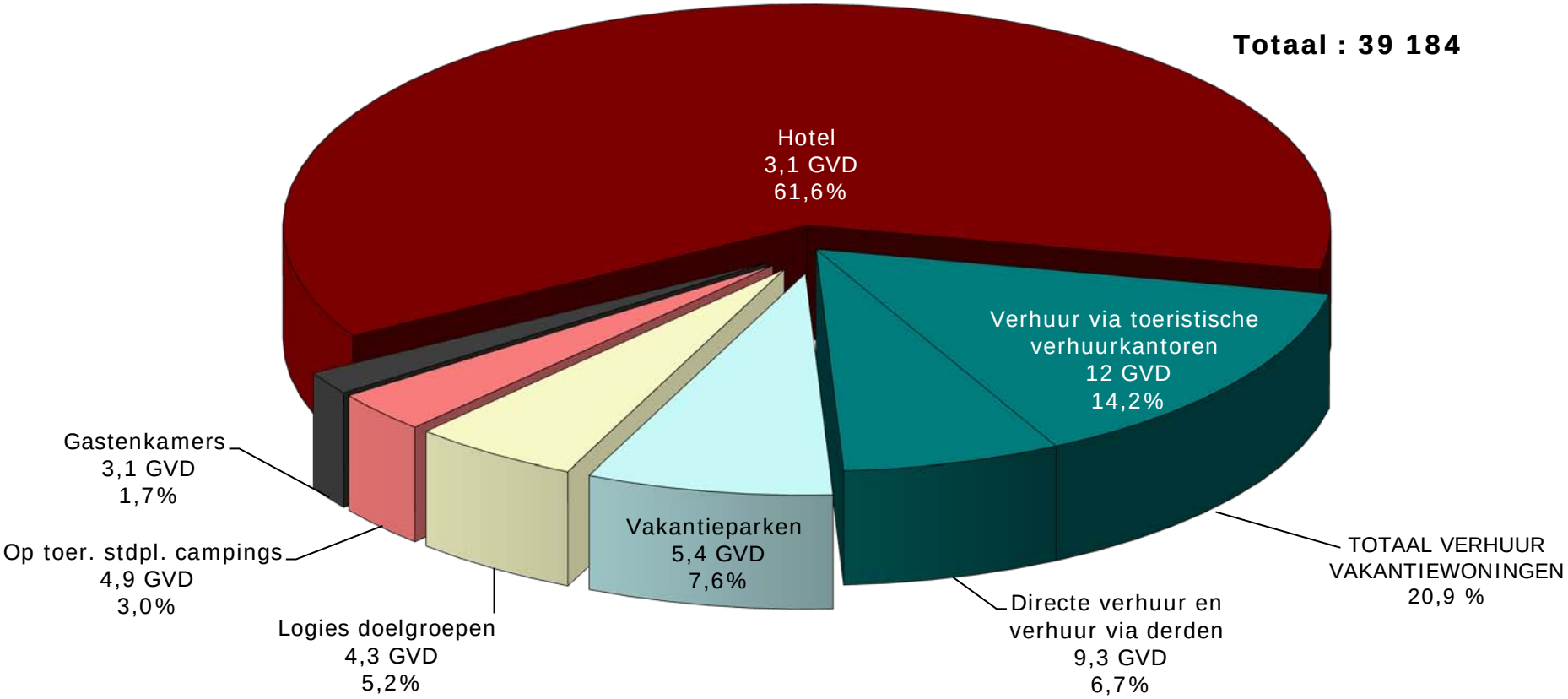

(a) GVD = Gemiddelde verblijfsduur in nachten.

Bron: FOD-Economie statistieken en Westtoer

Tabel 2.25
Evolutie in aankomsten van Luxemburgers in commercieel logies naar logiesvorm aan de Kust, 2004-2009

FOD Economie

Jaar	Hotel	Gasten-kamer	Logies doelgroepen	Vakantie-parken	Op toer.stdpl. campings	Verhuur via toeristische verhuur-kantoren	Directe verhuur[(a)]	Totaal
2004	17 695	n.b.	565	4 847	1 280	6 087	n.b.	30 518
2005	19 987	n.b.	999	6 245	1 416	6 367	n.b.	35 057
2006	19 145	n.b.	669	5 585	1 509	6 186	n.b.	33 138
2007	19 254	n.b.	2 221	3 174	1 054	5 546	n.b.	31 295
2008	18 341	n.b.	2 704	2 862	1 210	5 405	n.b.	30 565
2009	19 781	n.b.	2 034	2 976	1 188	5 560	n.b.	31 539
Trend 2004-2009	+ 2 086	-	+ 1 469	- 1 871	- 92	- 527	-	+ 1 021
In % 2004-2009	+11,8	-	+260,0	-38,6	-7,2	-8,7	-	+3,3

(a) Inclusief verhuur via andere derden.

KiTS

2007	23 489	491	2 221	3 174	1 054	5 592	4 322	40 343
2009	24 132	661	2 034	2 976	1 188	5 560	2 633	39 184
2007-2009	+ 643	+ 170	- 187	- 198	+ 134	- 32	- 1 689	- 1 159
Structuur 2009 (in %)	61,6	1,7	5,2	7,6	3,0	14,2	6,7	100,0

Bron: FOD-Economie statistieken en Westtoer

Figuur 2.25 bis
Structuur van overnachtingen van Luxemburgers in commercieel logies naar logiesvorm aan de Kust, 2009 - KiTS[(a)]

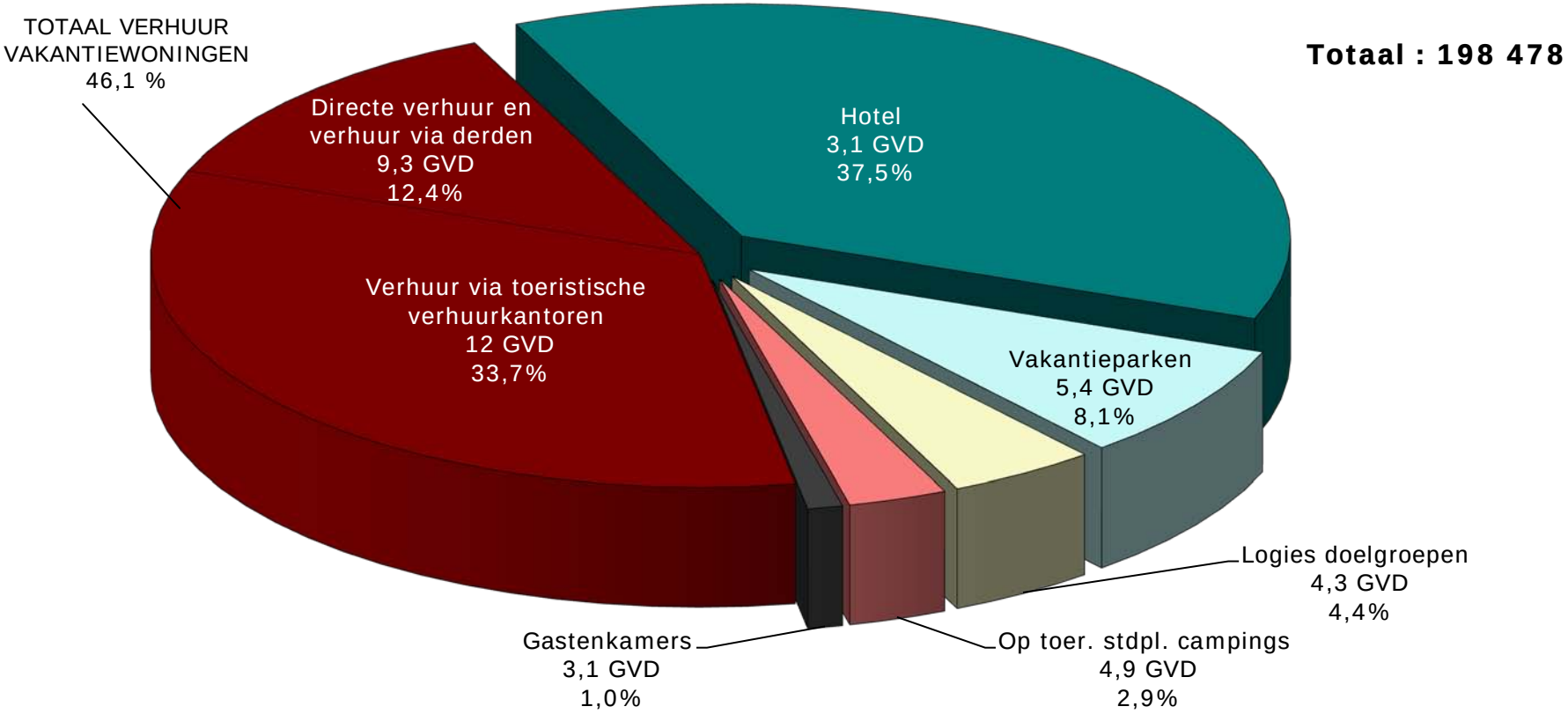

(a) GVD = Gemiddelde verblijfsduur in nachten.

Bron: FOD-Economie statistieken en Westtoer

Tabel 2.25 bis
Evolutie in overnachtingen van Luxemburgers in commercieel logies naar logiesvorm aan de Kust, 2004-2009

FOD Economie

Jaar	Hotel	Gasten-kamer	Logies doelgroepen	Vakantie-parken	Op toer.stdpl. campings	Verhuur via toeristische verhuur-kantoren	Directe verhuur[(a)]	Totaal
2004	59 751	n.b.	2 286	27 165	9 579	79 821	n.b.	179 390
2005	64 008	n.b.	3 008	31 863	6 584	79 598	n.b.	185 820
2006	62 077	n.b.	2 100	29 834	8 413	78 799	n.b.	181 997
2007	60 225	n.b.	10 311	18 094	5 170	67 812	n.b.	162 384
2008	58 198	n.b.	11 993	16 107	5 551	65 483	n.b.	158 033
2009	61 058	n.b.	8 664	16 128	5 767	66 803	n.b.	158 420
Trend 2004-2009	+ 1 307	-	+ 6 378	- 11 037	- 3 812	- 13 018	-	- 20 970
In % 2004-2009	+2,2	-	+279,0	-40,6	-39,8	-16,3	-	-11,7

(a) Inclusief verhuur via andere derden.

KiTS

2007	73 476	1 575	10 311	18 094	5 170	68 584	35 384	212 594
2009	74 492	2 040	8 664	16 128	5 767	66 803	24 584	198 478
2007-2009	+ 1 016	+ 465	- 1 647	- 1 966	+ 597	- 1 781	- 10 800	- 14 116
Structuur 2009 (in %)	37,5	1,0	4,4	8,1	2,9	33,7	12,4	100,0

Bron: FOD-Economie statistieken en Westtoer

Figuur 2.26
Structuur van aankomsten van Britten in commercieel logies naar logiesvorm aan de Kust, 2009 - KiTS[(a)]

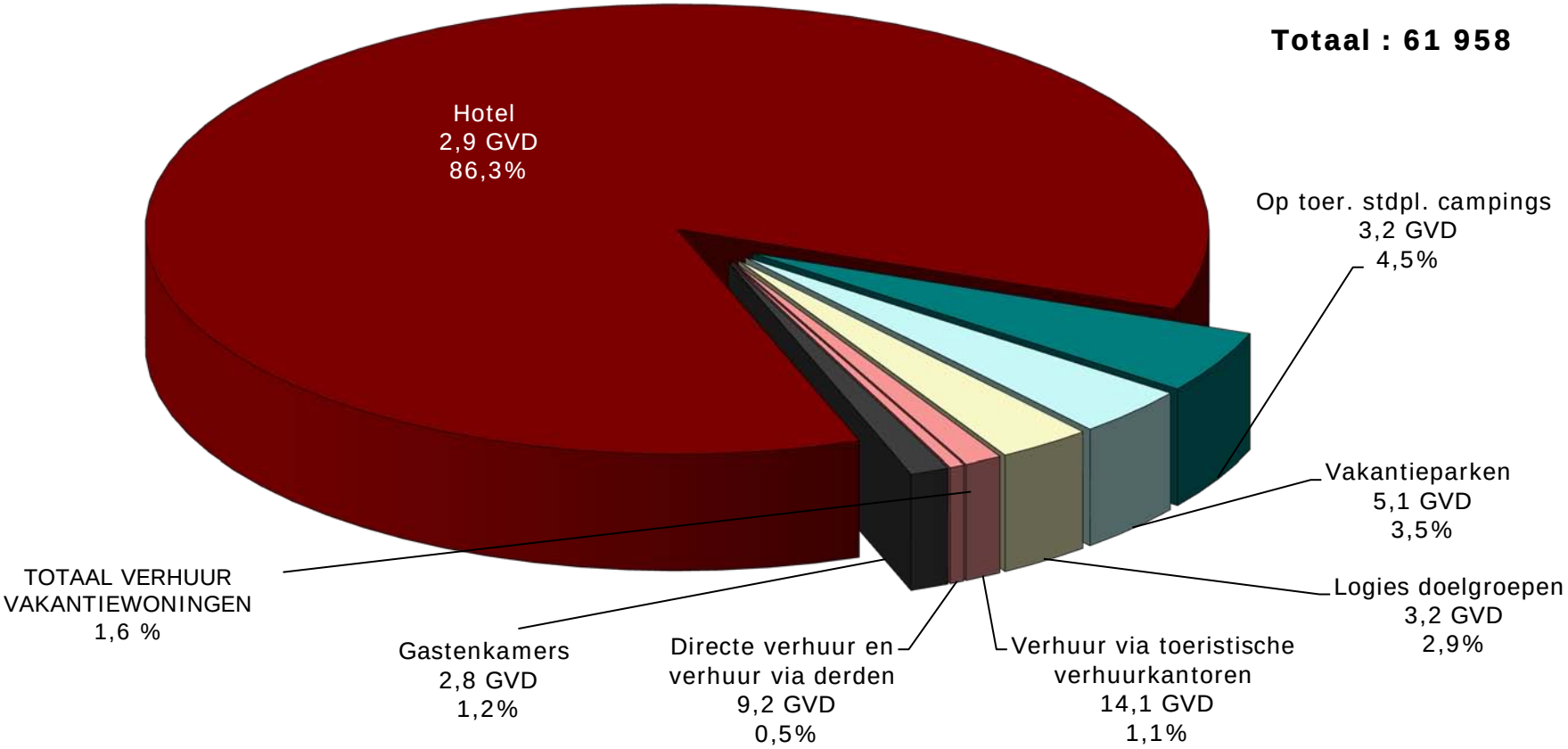

(a) GVD = Gemiddelde verblijfsduur in nachten.

Bron: FOD-Economie statistieken en Westtoer

Tabel 2.26
Evolutie in aankomsten van Britten in commercieel logies naar logiesvorm aan de Kust, 2004-2009

FOD Economie

Jaar	Hotel	Gasten-kamer	Logies doelgroepen	Vakantie-parken	Op toer.stdpl. campings	Verhuur via toeristische verhuur-kantoren	Directe verhuur[(a)]	Totaal
2004	88 468	n.b.	1 953	7 411	1 907	936	n.b.	100 675
2005	93 700	n.b.	1 731	7 090	2 148	887	n.b.	105 556
2006	78 528	n.b.	2 387	6 867	2 487	843	n.b.	91 112
2007	78 462	n.b.	1 435	6 412	2 778	925	n.b.	90 012
2008	63 535	n.b.	1 487	5 031	2 761	1 138	n.b.	73 952
2009	43 853	n.b.	1 766	2 172	2 793	709	n.b.	51 293
Trend 2004-2009	- 44 615	-	- 187	- 5 239	+ 886	- 227	-	- 49 382
In % 2004-2009	-50,4	-	-9,6	-70,7	+46,5	-24,3	-	-49,1

(a) Inclusief verhuur via andere derden.

KiTS

2007	95 725	702	1 435	6 412	2 778	925	397	108 374
2009	53 500	739	1 766	2 172	2 793	709	279	61 958
2007-2009	- 42 225	+ 37	+ 331	- 4 240	+ 15	- 216	- 118	- 46 416
Structuur 2009 (in %)	86,3	1,2	2,9	3,5	4,5	1,1	0,5	100,0

Bron: FOD-Economie statistieken en Westtoer

Figuur 2.26 bis
Structuur van overnachtingen van Britten in commercieel logies naar logiesvorm aan de Kust, 2009 - KiTS[(a)]

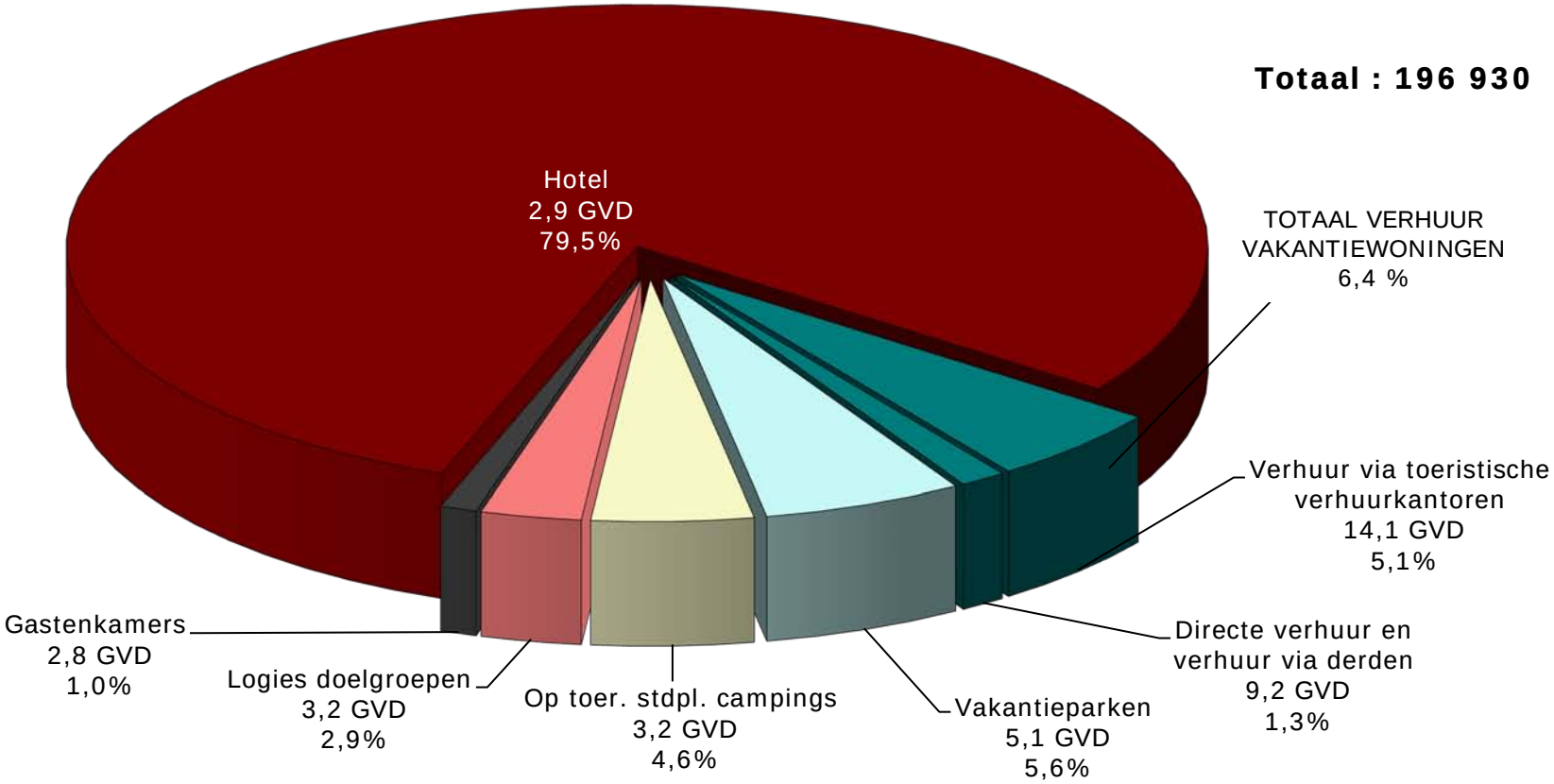

(a) GVD = Gemiddelde verblijfsduur in nachten.

Bron: FOD-Economie statistieken en Westtoer

Tabel 2.26 bis
Evolutie in overnachtingen van Britten in commercieel logies naar logiesvorm aan de Kust, 2004-2009

FOD Economie

Jaar	Hotel	Gasten-kamer	Logies doelgroepen	Vakantie-parken	Op toer.stdpl. campings	Verhuur via toeristische verhuur-kantoren	Directe verhuur[(a)]	Totaal
2004	269 025	n.b.	5 036	39 512	6 180	14 188	n.b.	333 941
2005	274 148	n.b.	5 342	38 671	6 302	13 830	n.b.	338 293
2006	225 597	n.b.	6 542	36 621	7 751	13 468	n.b.	289 979
2007	230 887	n.b.	3 780	36 114	9 641	13 156	n.b.	293 578
2008	193 960	n.b.	4 099	26 538	9 953	16 329	n.b.	250 879
2009	128 330	n.b.	5 613	11 116	9 007	10 028	n.b.	164 094
Trend 2004-2009	- 140 695	-	+ 577	- 28 396	+ 2 827	- 4 160	-	- 169 847
In % 2004-2009	-52,3	-	+11,5	-71,9	+45,7	-29,3	-	-50,9

(a) Inclusief verhuur via andere derden.

KiTS

2007	281 681	1 889	3 780	36 114	9 641	13 156	1 608	347 869
2009	156 563	2 047	5 613	11 116	9 007	10 028	2 556	196 930
2007-2009	- 125 118	+ 158	+ 1 833	- 24 998	- 634	- 3 128	+ 948	- 150 939
Structuur 2009 (in %)	79,5	1,0	2,9	5,6	4,6	5,1	1,3	100,0

Bron: FOD-Economie statistieken en Westtoer

Figuur 2.27
Structuur van aankomsten van andere landen in commercieel logies naar logiesvorm aan de Kust, 2009 - KiTS[(a)]

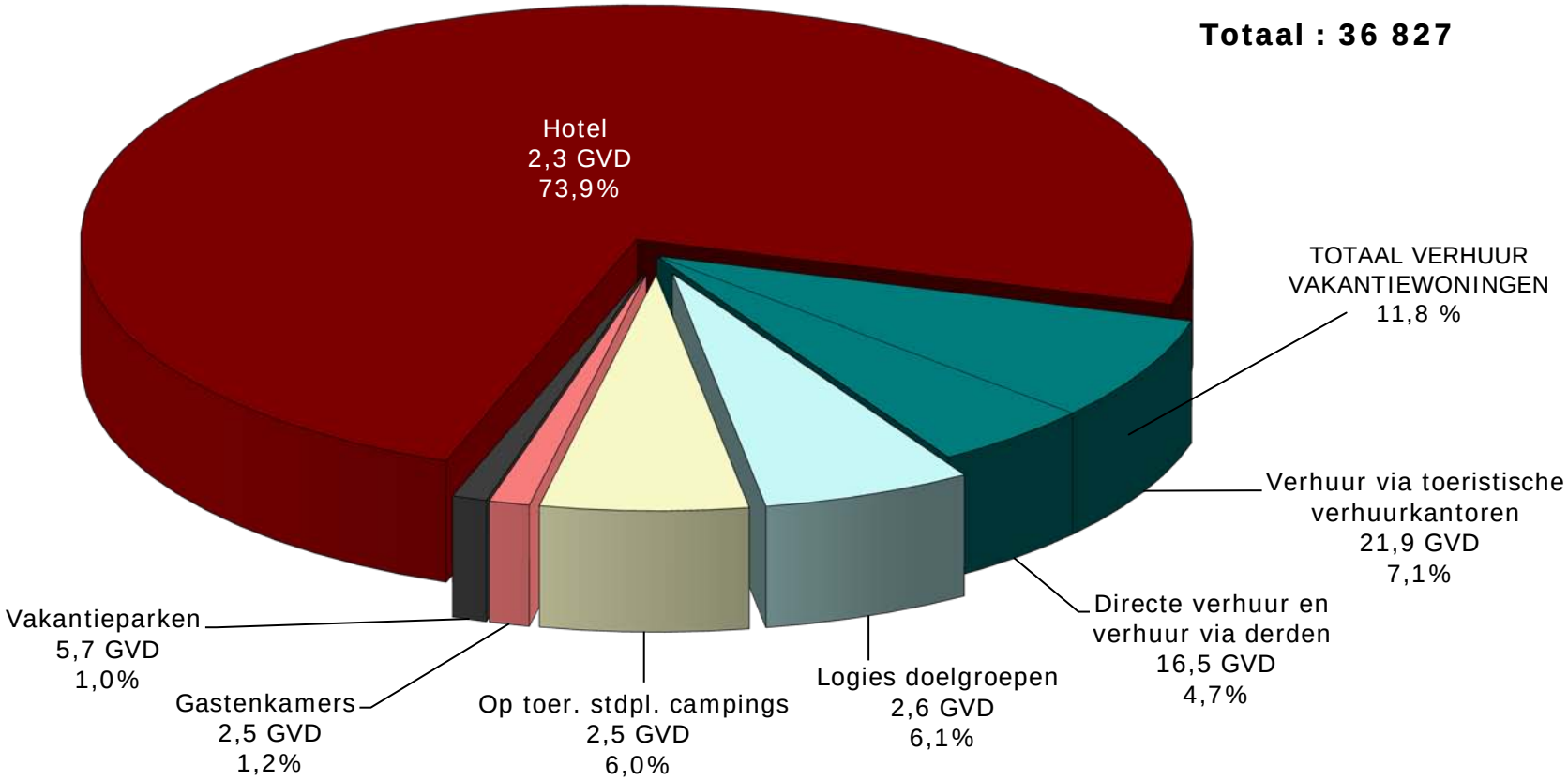

(a) GVD = Gemiddelde verblijfsduur in nachten.

Bron: FOD-Economie statistieken en Westtoer

Tabel 2.27
Evolutie in aankomsten van andere landen in commercieel logies naar logiesvorm aan de Kust, 2004-2009

FOD Economie

Jaar	Hotel	Gasten-kamer	Logies doelgroepen	Vakantie-parken	Op toer.stdpl. campings	Verhuur via toeristische verhuur-kantoren	Directe verhuur[(a)]	Totaal
2004	28 311	n.b.	3 864	1 221	2 673	1 984	n.b.	38 053
2005	29 354	n.b.	4 440	6 357	2 478	1 810	n.b.	44 439
2006	33 353	n.b.	2 977	769	2 359	1 494	n.b.	40 952
2007	32 351	n.b.	2 268	391	2 053	1 570	n.b.	38 633
2008	31 315	n.b.	1 741	435	2 033	2 220	n.b.	37 744
2009	22 308	n.b.	2 244	375	2 224	2 560	n.b.	29 711
Trend 2004-2009	- 6 003	-	- 1 620	- 846	- 449	+ 576	-	- 8 342
In % 2004-2009	-21,2	-	-41,9	-69,3	-16,8	+29,0	-	-21,9

(a) Inclusief verhuur via andere derden.

KiTS

2007	39 467	355	2 268	391	2 053	1 570	845	46 949
2009	27 215	434	2 244	375	2 224	2 626	1 709	36 827
2007-2009	- 12 252	+ 79	- 24	- 16	+ 171	+ 1 056	+ 864	- 10 122
Structuur 2009 (in %)	73,9	1,2	6,1	1,0	6,0	7,1	4,7	100,0

Bron: FOD-Economie statistieken en Westtoer

Figuur 2.27 bis
Structuur van overnachtingen van andere landen in commercieel logies naar logiesvorm aan de Kust, 2009 - KiTS[(a)]

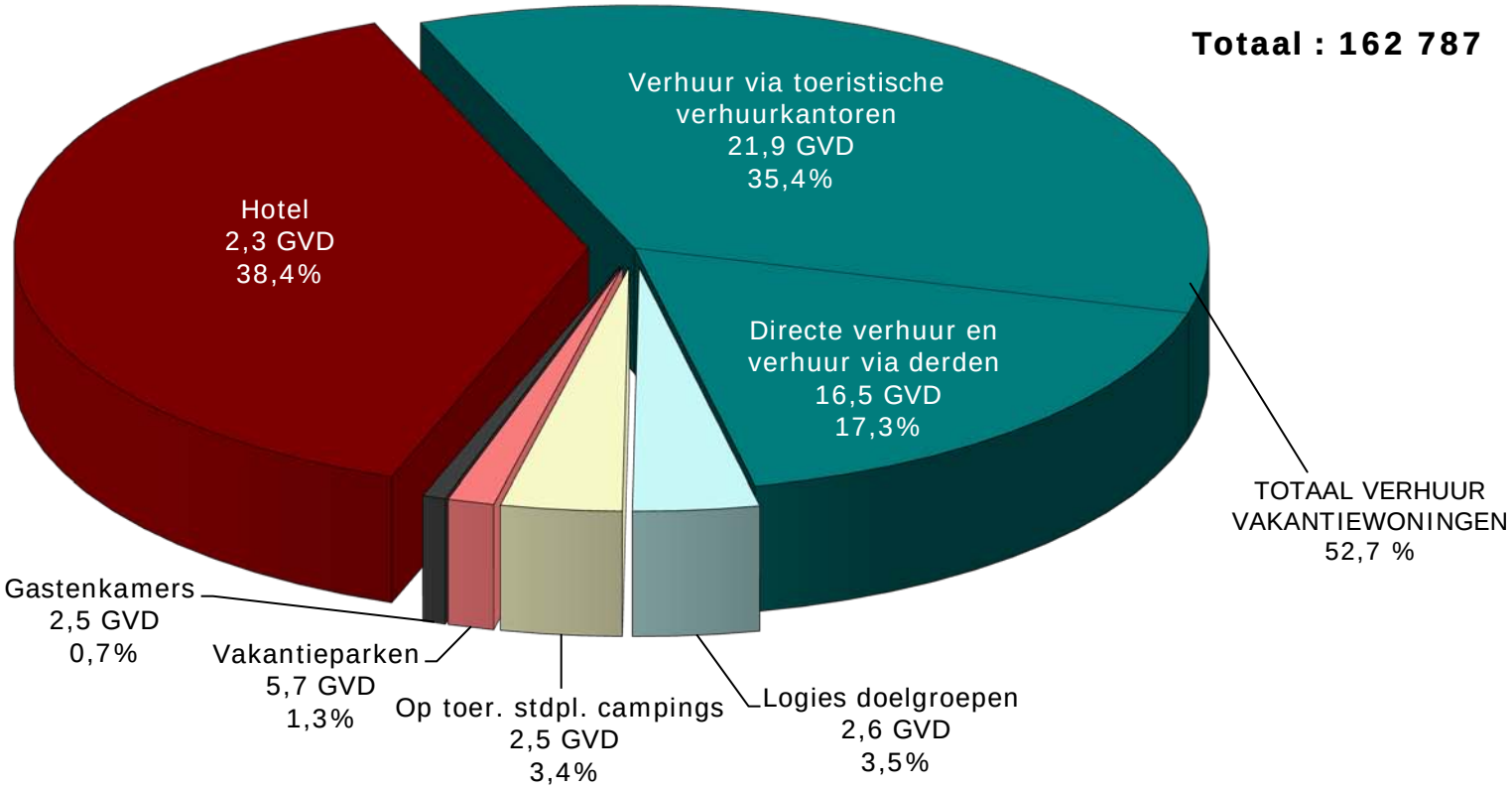

(a) GVD = Gemiddelde verblijfsduur in nachten.

Bron: FOD-Economie statistieken en Westtoer

Tabel 2.27 bis
Evolutie in overnachtingen van andere landen in commercieel logies naar logiesvorm aan de Kust, 2004-2009

FOD Economie

Jaar	Hotel	Gasten-kamer	Logies doelgroepen	Vakantie-parken	Op toer.stdpl. campings	Verhuur via toeristische verhuur-kantoren	Directe verhuur[(a)]	Totaal
2004	61 288	n.b.	12 852	6 678	9 338	34 133	n.b.	124 289
2005	61 651	n.b.	13 466	26 490	7 950	34 371	n.b.	143 928
2006	71 347	n.b.	8 791	5 724	6 071	27 377	n.b.	119 310
2007	73 806	n.b.	6 450	2 596	6 401	33 889	n.b.	123 142
2008	67 371	n.b.	5 044	3 129	5 506	51 836	n.b.	132 886
2009	51 193	n.b.	5 779	2 131	5 540	55 495	n.b.	120 138
Trend 2004-2009	- 10 095	-	- 7 073	- 4 547	- 3 798	+ 21 362	-	- 4 151
In % 2004-2009	-16,5	-	-55,0	-68,1	-40,7	+62,6	-	-3,3

(a) Inclusief verhuur via andere derden.

KiTS

2007	90 044	840	6 450	2 596	6 401	33 889	9 849	150 069
2009	62 455	1 071	5 779	2 131	5 540	57 592	28 219	162 787
2007-2009	- 27 589	+ 231	- 671	- 465	- 861	+ 23 703	+ 18 370	+ 12 718
Structuur 2009 (in %)	38,4	0,7	3,5	1,3	3,4	35,4	17,3	100,0

Bron: FOD-Economie statistieken en Westtoer

DEEL 2
TOERISTISCHE VRAAG
VERBLIJFSTOERISME NAAR PERIODE

Figuur 2.28
Aandeel van hoogseizoen (juli-augustus) in aankomsten commercieel logies versus aankomsten tweedeverblijfgebruik van vakantiewoningen aan de Kust, 2007-2009 - KiTS

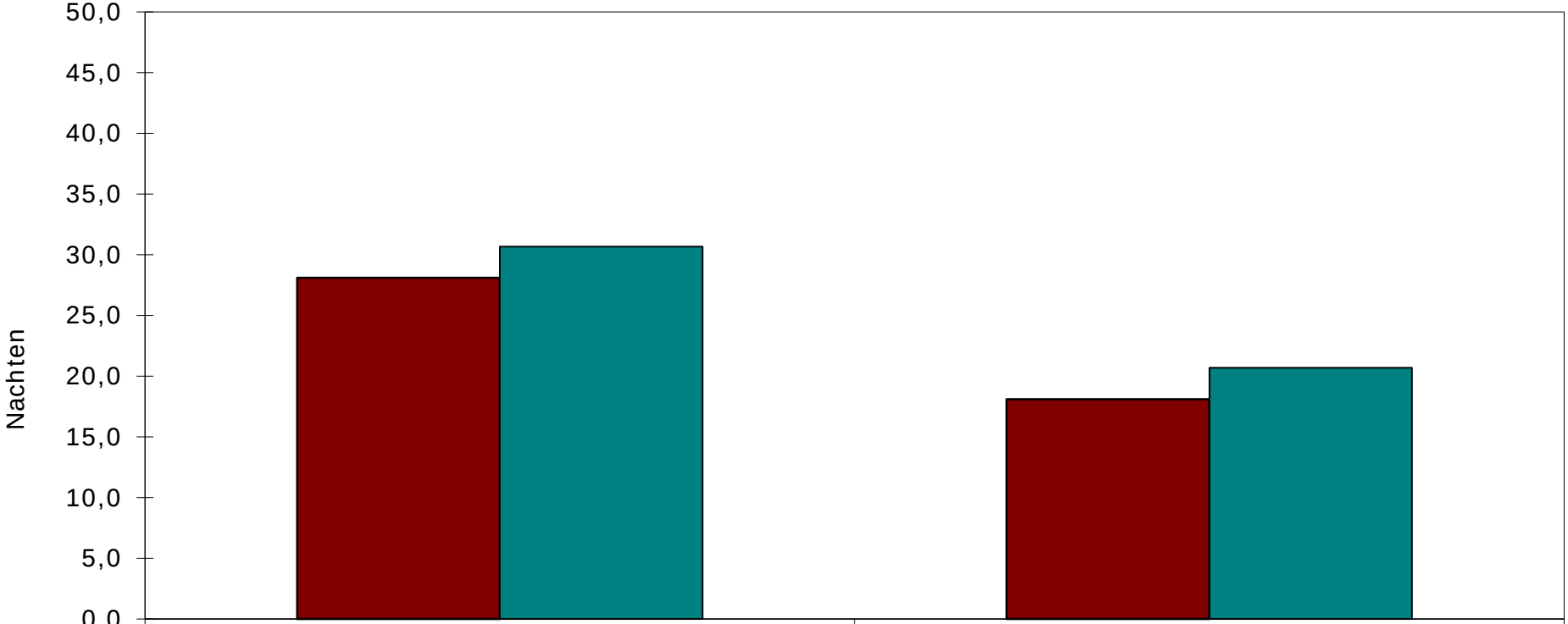

	Commercieel logies	Tweedeverblijfgebruik van vakantiewoningen
2007	28,1	18,1
2009	30,7	20,7

Bron: FOD-Economie statistieken en Westtoer

Tabel 2.28
Evolutie van het aandeel hoogseizoen (juli-augustus) in aankomsten commercieel logies versus aankomsten tweedeverblijfgebruik van vakantiewoningen aan de Kust, 2007-2009

KiTS

Jaar	Commercieel logies	Tweedeverblijfgebruik van vakantiewoningen
2007 2009	28,1 30,7	18,1 20,7
2007-2009	+2,6	+2,6

Bron: FOD-Economie Statistieken en Westtoer

Figuur 2.29
Aandeel van hoogseizoen (juli-augustus) in overnachtingen commercieel logies versus overnachtingen tweedeverblijfgebruik van vakantiewoningen aan de Kust, 2007-2009 - KiTS

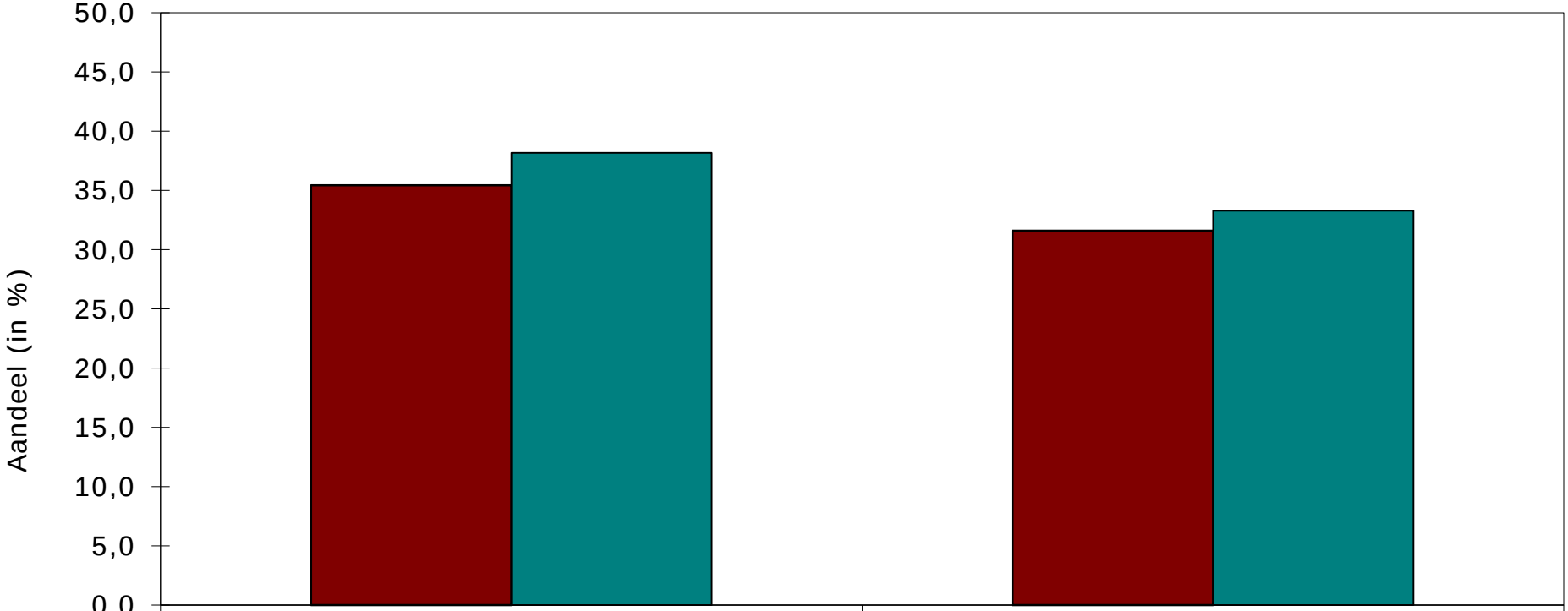

	Commercieel logies	Tweedeverblijfgebruik van vakantiewoningen
2007	35,4	31,6
2009	38,2	33,3

Bron: FOD-Economie statistieken en Westtoer correcties

Tabel 2.29
Evolutie van het aandeel hoogseizoen (juli-augustus) in overnachtingen commercieel logies versus overnachtingen tweedeverblijfgebruik van vakantiewoningen aan de Kust, 2007-2009

KiTS

Jaar	Commercieel logies	Tweedeverblijfgebruik van vakantiewoningen
2007 2009	35,4 38,2	31,6 33,3
2007-2009	+2,8	+1,7

Bron: FOD-Economie statistieken en Westtoer

Figuur 2.30
Gemiddelde verblijfsduur (in nachten) in het hoogseizoen (juli-augustus) in commercieel logies versus tweedeverblijfgebruik van vakantiewoningen aan de Kust, 2007-2009 – KiTS

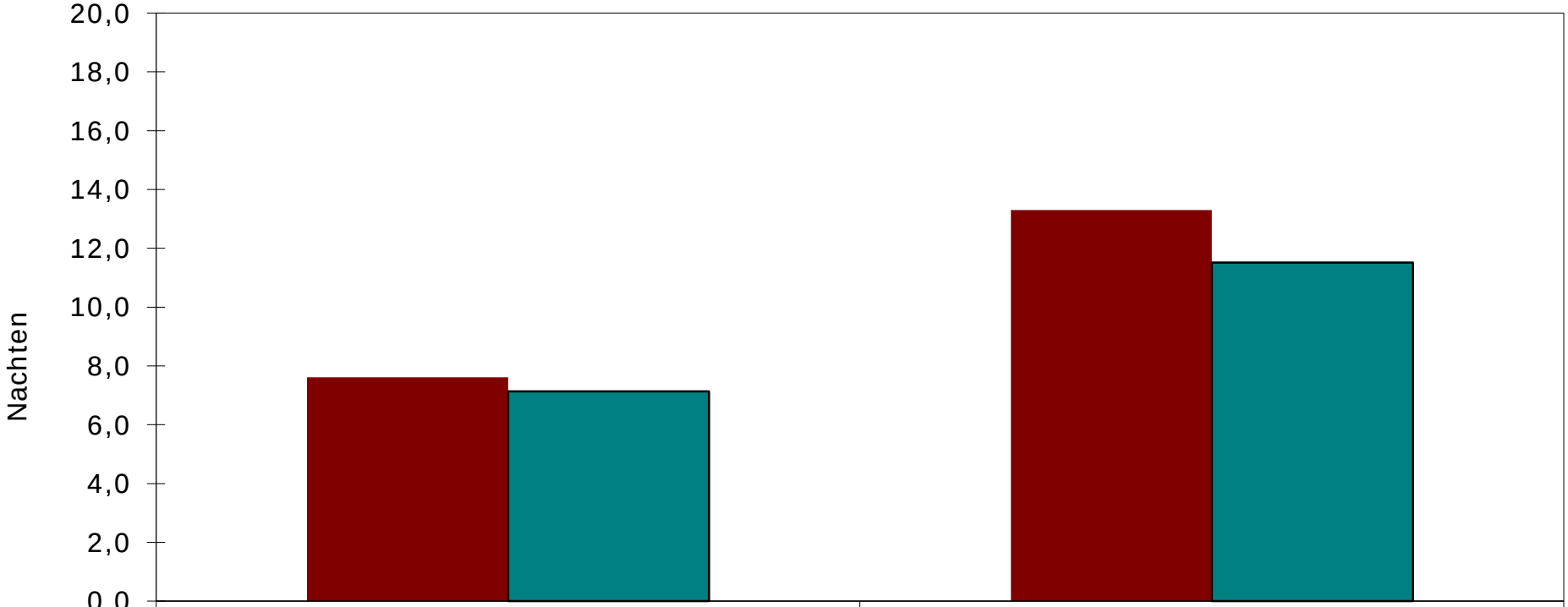

	Commercieel logies	Tweedeverblijfgebruik van vakantiewoningen
2007	7,6	13,3
2009	7,1	11,5

Bron: FOD-Economie statistieken en Westtoer

Tabel 2.30
Evolutie van de gemiddelde verblijfsduur (in nachten) in het hoogseizoen (juli-augustus) in commercieel logies versus tweedeverblijfgebruik van vakantiewoningen aan de Kust, 2007-2009

KiTS

Jaar	Commercieel logies	Tweedeverblijfgebruik van vakantiewoningen
2007	7,6	13,3
2009	7,1	11,5

Bron: FOD-Economie statistieken en Westtoer

Figuur 2.31
Aandeel van hoogseizoen (juli-augustus) in aankomsten commercieel logies naar logiesvorm aan de Kust, 2007-2009 –KiTS

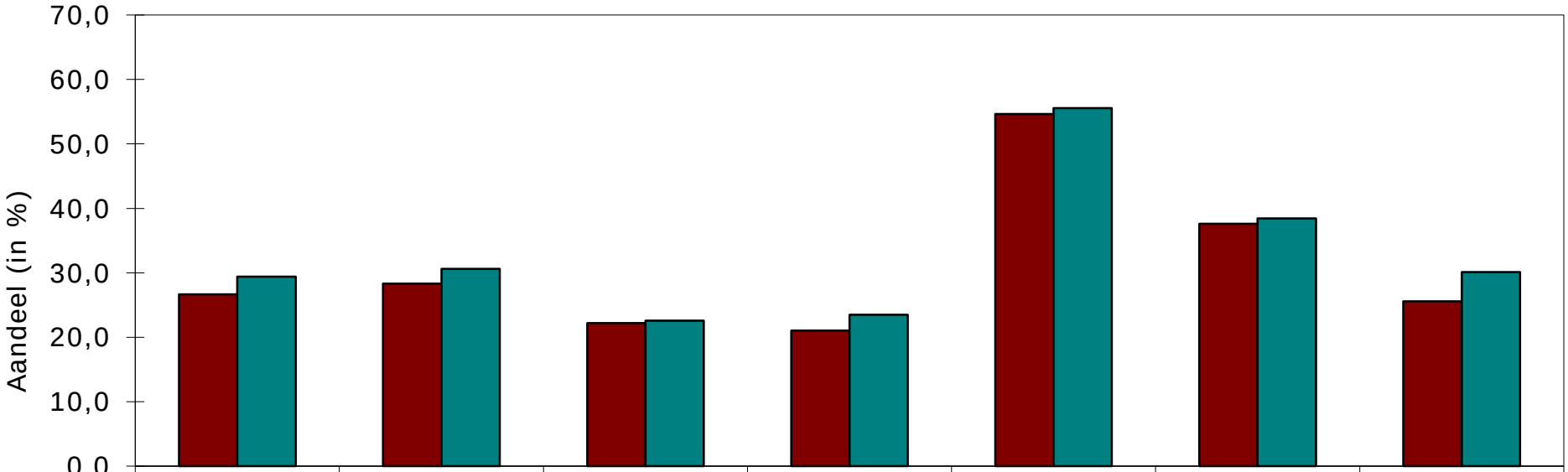

	Hotel	Gastenkamer	Logies doelgroepen	Vakantie-parken	Op toer.stdpl. campings	Verhuur via toer. verhuur-kantoren	Directe verhuur & verhuur via derden
2007	26,7	28,3	22,2	21,1	54,6	37,6	25,6
2009	29,4	30,6	22,6	23,5	55,5	38,4	30,1

Bron: FOD-Economie statistieken en Westtoer

Tabel 2.31
Evolutie van het aandeel hoogseizoen (juli-augustus) in aankomsten commercieel logies naar logiesvorm aan de Kust, 2004-2009

FOD Economie

Jaar	Hotel	Gasten-kamer	Logies doelgroepen	Vakantie-parken	Op toer.stdpl. campings	Verhuur via toeristische verhuur-kantoren	Directe verhuur[(a)]	Totaal
2004	27,8	n.b.	22,1	23,5	58,4	39,0	n.b.	30,9
2005	27,7	n.b.	21,6	21,8	55,0	40,0	n.b.	30,3
2006	27,1	n.b.	21,3	20,8	53,1	38,1	n.b.	29,1
2007	26,7	n.b.	22,2	21,1	54,6	37,6	n.b.	28,9
2008	27,2	n.b.	21,1	23,2	52,2	37,2	n.b.	29,0
2009	29,4	n.b.	22,6	23,5	55,5	38,4	n.b.	30,9

(a) Inclusief verhuur via andere derden.

KiTS

2007	26,7	28,3	22,2	21,1	54,6	37,6	25,6	28,1
2009	29,4	30,6	22,6	23,5	55,5	38,4	30,1	30,7
2007-2009	+2,7	+2,3	+0,4	+2,4	+0,9	+0,8	+4,5	+2,6

Bron: FOD-Economie Statistieken en Westtoer

Figuur 2.32
Aandeel van hoogseizoen (juli-augustus) in overnachtingen commercieel logies naar logiesvorm aan de Kust, 2007-2009 –KiTS

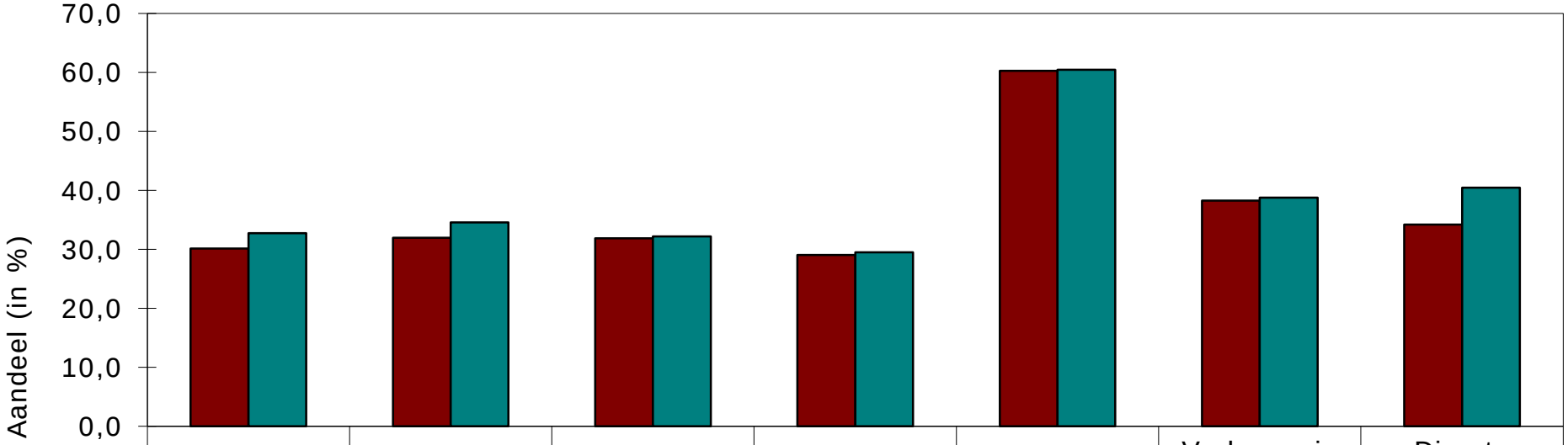

	Hotel	Gastenkamer	Logies doelgroepen	Vakantie-parken	Op toer.stdpl. campings	Verhuur via toer. verhuur-kantoren	Directe verhuur & verhuur via derden
2007	30,2	31,9	31,9	29,0	60,3	38,3	34,2
2009	32,8	34,5	32,2	29,5	60,4	38,8	40,5

Bron: FOD-Economie statistieken en Westtoer correcties

Tabel 2.32
Evolutie van het aandeel hoogseizoen (juli-augustus) in overnachtingen commercieel logies naar logiesvorm aan de Kust, 2004-2009

FOD Economie

Jaar	Hotel	Gasten-kamer	Logies doelgroepen	Vakantie-parken	Op toer.stdpl. campings	Verhuur via toeristische verhuur-kantoren	Directe verhuur[(a)]	Totaal
2004	31,7	n.b.	33,0	32,7	62,7	39,2	n.b.	38,4
2005	31,4	n.b.	31,9	29,8	59,9	39,6	n.b.	37,7
2006	31,0	n.b.	31,7	30,2	60,8	38,1	n.b.	36,8
2007	30,2	n.b.	31,9	29,0	60,3	38,3	n.b.	36,3
2008	31,1	n.b.	31,0	32,0	58,7	38,6	n.b.	36,7
2009	32,8	n.b.	32,2	29,5	60,4	38,8	n.b.	37,3

(a) Inclusief verhuur via andere derden.

KiTS

2007	30,2	31,9	31,9	29,0	60,3	38,3	34,2	35,4
2009	32,8	34,5	32,2	29,5	60,4	38,8	40,5	38,2
2007-2009	+2,6	+2,6	+0,3	+0,5	+0,1	+0,5	+6,3	+2,8

Bron: FOD-Economie statistieken en Westtoer

Figuur 2.33
Gemiddelde verblijfsduur (in nachten) in het hoogseizoen (juli-augustus) in commercieel logies naar logiesvorm aan de Kust, 2007-2009 – KiTS

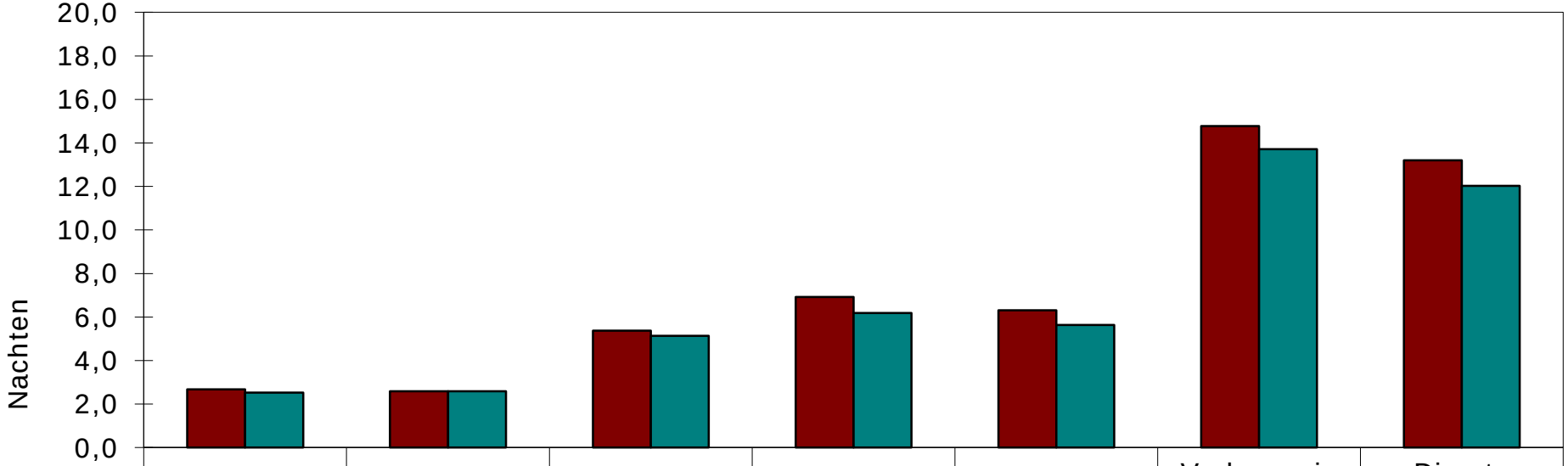

	Hotel	Gastenkamer	Logies doelgroepen	Vakantie-parken	Op toer.stdpl. campings	Verhuur via toer. verhuur-kantoren	Directe verhuur & verhuur via derden
2007	2,7	2,6	5,4	6,9	6,3	14,8	13,2
2009	2,5	2,6	5,1	6,2	5,6	13,7	12,0

Bron: FOD-Economie statistieken en Westtoer

Tabel 2.33
Evolutie van de gemiddelde verblijfsduur (in nachten) in het hoogseizoen (juli-augustus) in commercieel logies naar logiesvorm aan de Kust, 2004-2009

FOD Economie

Jaar	Hotel	Gasten-kamer	Logies doelgroepen	Vakantie-parken	Op toer.stdpl. campings	Verhuur via toeristische verhuur-kantoren	Directe verhuur[(a)]	Totaal
2004	2,7	n.b.	6,2	6,6	6,8	15,4	n.b.	7,4
2005	2,7	n.b.	5,9	6,2	6,4	15,1	n.b.	7,0
2006	2,6	n.b.	5,9	6,7	6,9	15,0	n.b.	7,0
2007	2,7	n.b.	5,4	6,9	6,3	14,8	n.b.	6,7
2008	2,6	n.b.	5,4	7,0	6,2	14,5	n.b.	6,6
2009	2,5	n.b.	5,1	6,2	5,6	13,7	n.b.	6,2

(a) Inclusief verhuur via andere derden.

KiTS

2007	2,7	2,6	5,4	6,9	6,3	14,8	13,2	7,6
2009	2,5	2,6	5,1	6,2	5,6	13,7	12,0	7,1

Bron: FOD-Economie statistieken en Westtoer

DEEL 2
TOERISTISCHE VRAAG
DAGTOERISME EN ATTRACTIES

Figuur 2.34
Structuur van het aantal dagtoeristen aan de Kust naar maand, 2009

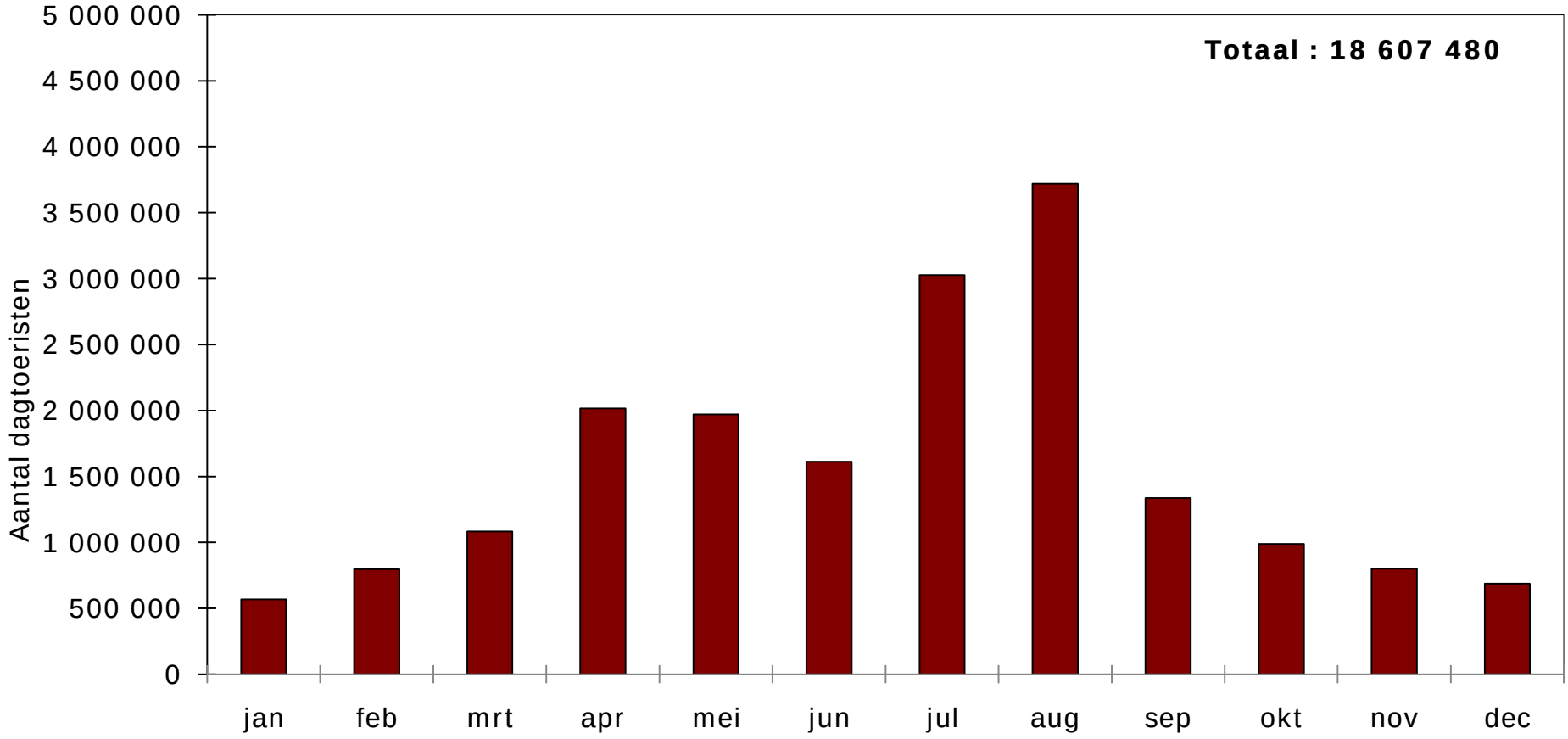

Bron: Westtoer onderzoek en meetsysteem.
(Enkel dagtoeristen die vertrokken zijn van buiten de kustregio naar de Kust - alle transportmiddelen).

Tabel 2.34
Aantal dagtoeristen aan de Kust naar maand, 2009

Maand	2009	
	Aantal	In %
Januari	569 028	3,1
Februari	797 642	4,3
Maart	1 083 853	5,8
April	2 016 183	10,8
Mei	1 969 566	10,6
Juni	1 611 622	8,7
Juli	3 027 846	16,3
Augustus	3 718 551	20,0
September	1 337 125	7,2
Oktober	988 982	5,3
November	800 397	4,3
December	686 684	3,7
Jaar	18 607 480	100,0

Bron: Westtoer onderzoek en meetsysteem.
(Enkel dagtoeristen die vertrokken zijn van buiten de kustregio naar de Kust - alle transportmiddelen).

Figuur 2.35
Aandeel van het aantal bezoekers aan attracties met meer dan 5 000 bezoekers naar maand aan de Kust, 2009

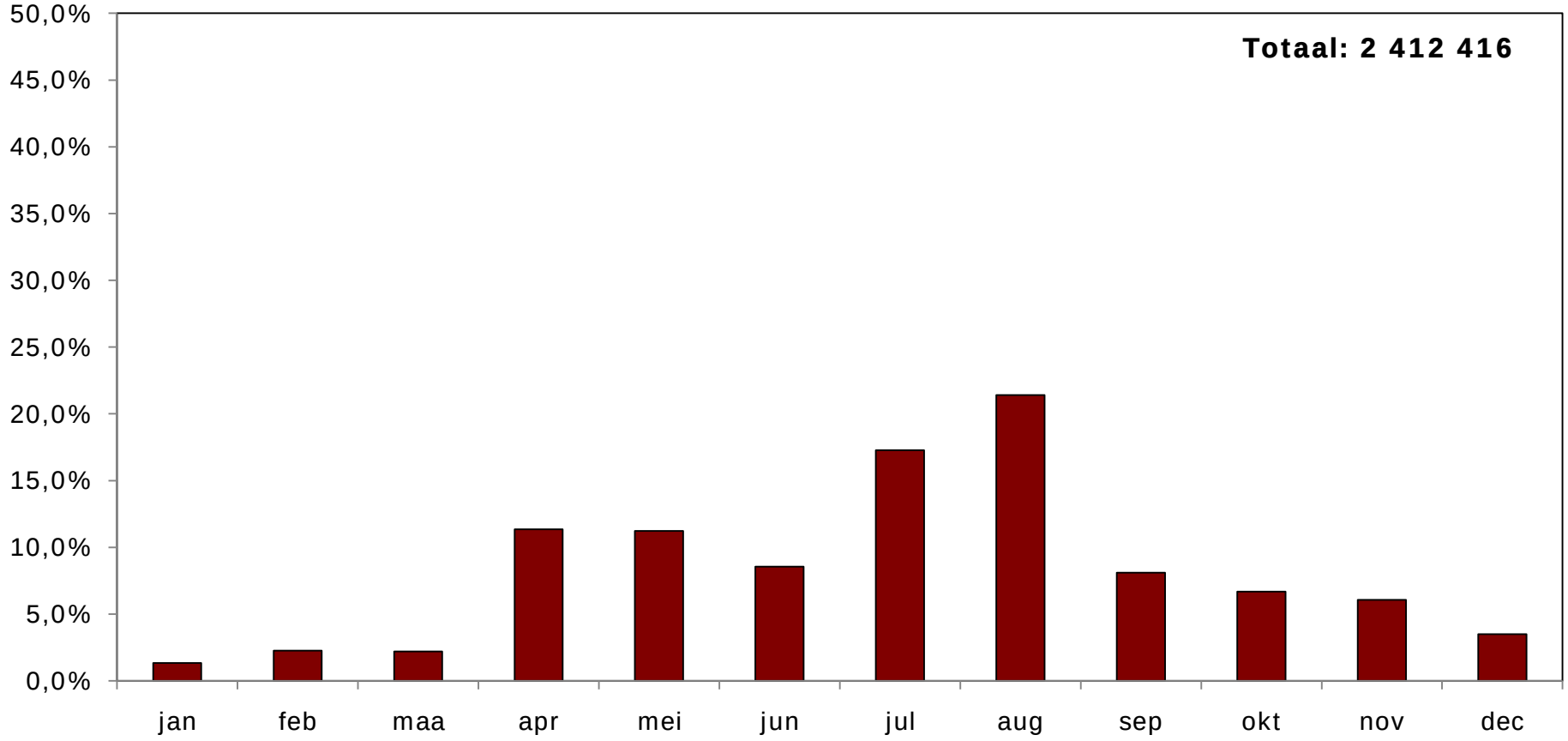

Bron: Westtoer (Attractiebarometer)

Tabel 2.35
Evolutie in het aantal bezoekers aan attracties met meer dan 5 000 bezoekers naar maand aan de Kust, 2006-2009

Jaar	Jan.	Feb.	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Totaal	Aantal attracties [a]
2006	43 228	47 478	75 325	246 429	217 682	255 830	357 417	484 526	219 231	161 484	92 540	52 699	2 253 869	25
2007	42 812	77 241	74 541	249 770	234 996	207 754	419 551	470 832	218 606	134 152	79 643	83 727	2 293 625	25
2008[b]	31 543	57 486	116 457	162 465	241 256	198 006	423 133	495 903	157 712	162 211	69 415	59 974	2 175 561	27
2009[c]	32 426	54 786	53 191	273 678	270 964	206 486	416 742	516 390	195 716	161 397	146 229	84 411	2 412 416	28
2008-2009	+ 883	-2 700	-63 266	+111 213	+29 708	+8 480	-6 391	+20 487	+38 004	- 814	+76 814	+24 437	+236 855	-
Structuur 2009 (in %)	1,3	2,3	2,2	11,3	11,2	8,6	17,3	21,4	8,1	6,7	6,1	3,5	100,0	-

(a) Aantal attracties die meewerken aan de attractiebarometer op maandbasis. 4 attracties geven enkel gegevens door op jaarbasis van de volledige jaarreeks.

(b) Belle Epoque Centrum in Blankenberge opent de deuren.
Het Nationaal Visserijmuseum in Koksijde heropent in 2008 (gesloten voor renovatie sinds 2004)

(c) For Freedommuseum in Knokke-Heist opent de deuren.

Bron: Westtoer (Attractiebarometer)

Figuur 2.36
Evolutie in het aantal bezoekers aan kustattracties met meer dan 5 000 bezoekers naar typologie, 2004-2009

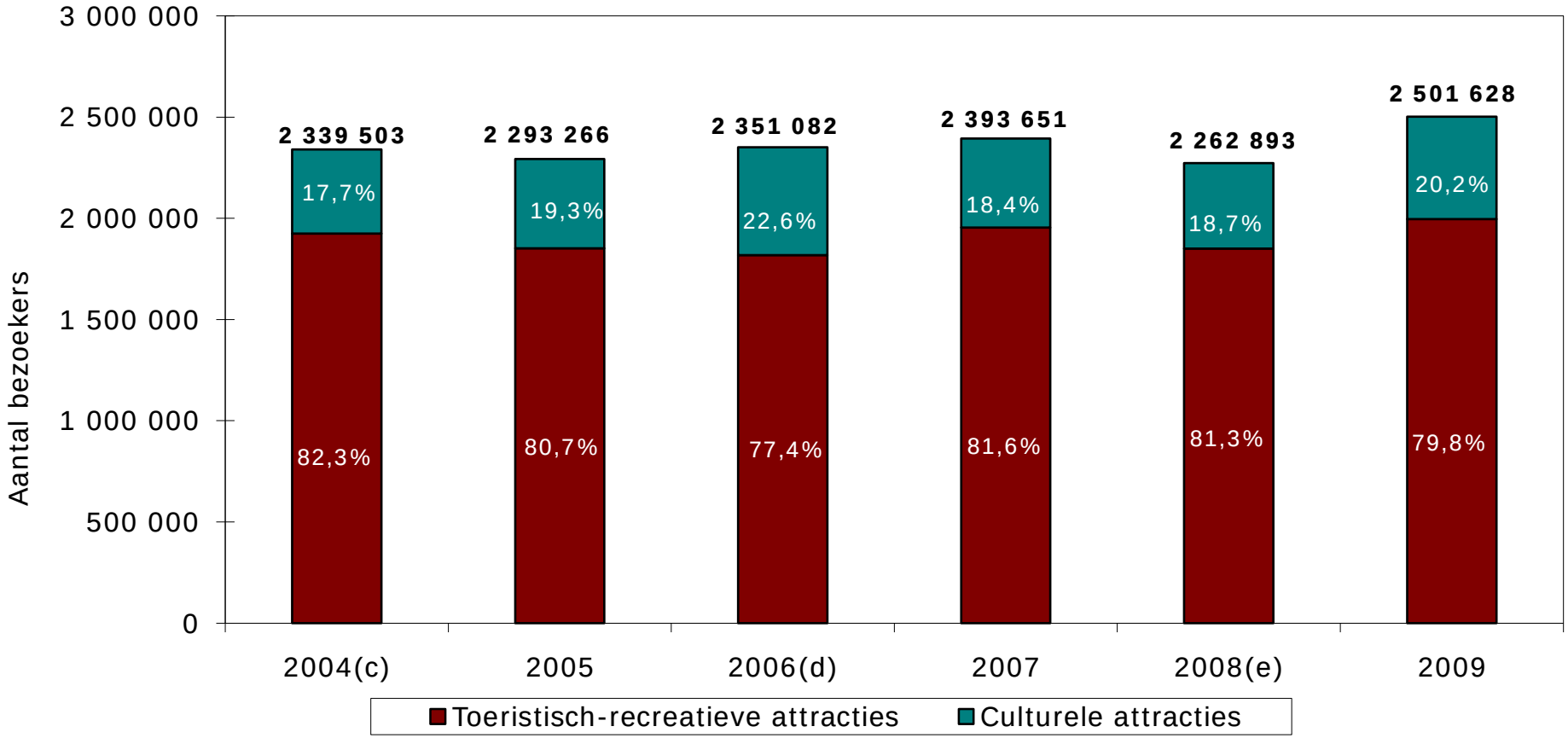

Bron: Westtoer (Attractiebarometer)

Figuur 2.36
Evolutie in het aantal bezoekers aan kustattracties met meer dan 5 000 bezoekers naar typologie, 2004-2009

Jaar	Toeristisch-recreatieve attracties			Culturele attracties			Totaal	Aantal attracties[a]
	Z–D–T–P-W[b]	Natuur	Andere	Kunst-gerelateerd	Historisch	Ambachtelijk		
2004	1 644 648	204 832	75 500	74 742	283 435	56 346	2 339 503	29
2005	1 598 899	188 688	64 028	71 066	310 363	60 222	2 293 266	29
2006[c]	1 598 039	170 788	49 756	123 880	351 800	56 819	2 351 082	28
2007	1 726 076	178 134	49 758	92 549	289 615	57 519	2 393 651	28
2008[d]	1 622 958	173 196	44 451	63 092	275 204	83 992	2 262 893	30
2009[e]	1 772 385	180 992	43 344	85 683	327 241	91 983	2 501 628	32
Trend 2004-2009	+127 737	-23 840	-32 156	+10 941	+43 806	+35 637	+162 125	
2008-2009	+149 427	+7 796	-1 107	+22 591	+52 037	+7 991	+238 735	
Structuur 2009 (in %)	70,9	7,2	1,7	3,4	13,1	3,7	100,0	

(a) Enkel de attracties met meer dan 5 000 bezoekers die meewerken aan de attractiebarometer op jaarbasis zijn opgenomen in het aanbod.
(b) Z: zoo; D: dierenpark; T: themapark; P: pretpark; W: waterpretpark.
(c) Kusthistories Les Zéphyrs in Middelkerke opent de deuren. Crazy Theater in Blankenberge en het Museum voor Schone Kunsten in Oostende sluiten de deuren.
(d) Belle Epoque Centrum in Blankenberge opent de deuren en Nationaal Visserijmuseum in Koksijde heropent.
(e) For freedommuseum in Knokke-Heist en Albatros Thornton Cruise in Oostende openen de deuren.

Bron: Westtoer (Attractiebarometer)

DEEL 3
SOCIO-ECONOMISCHE INDICATOREN

Figuur 3.1
Evolutie in de geregistreerde investeringen[(a)] in horeca en detailhandel aan de Kust in euro en in constante prijzen van 2009, 2004-2009[(b)]

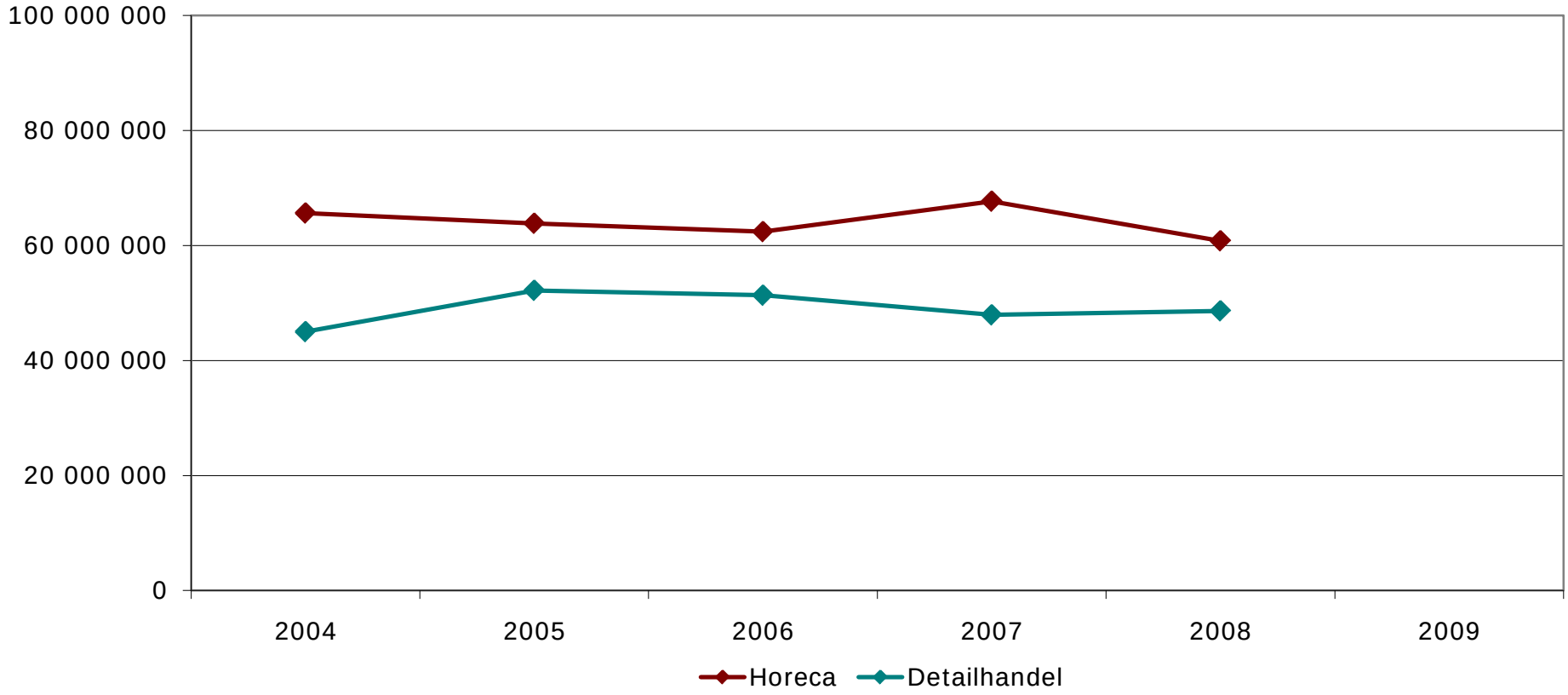

(a) Gecentraliseerde cijfers voor nacebelcode 55 en 52: investeringen worden geregistreerd op plaats van hoofdzetel.
(b) De cijfers voor 2009 zijn pas beschikbaar in het najaar van 2010.

Bron: FOD-Financiën (BTW-databank)

Tabel 3.1
Evolutie in de geregistreerde investeringen[(a)] in horeca en detailhandel aan de Kust in euro en in constante prijzen van 2009, 2004-2009

Jaar	Horeca (code 55)	Detailhandel (code 52)
2004	65 641 101	45 017 481
2005	63 855 135	52 199 527
2006	62 408 857	51 353 809
2007	67 698 296	47 935 899
2008	60 809 846	48 632 972
2009[(b)]	n.n.b.	n.n.b.

(a) Gecentraliseerde cijfers: investeringen worden geregistreerd op plaats van hoofdzetel.
(b) De cijfers voor 2009 zijn pas beschikbaar in het najaar van 2010.

Bron: FOD-Financiën (BTW-databank)

Figuur 3.2
Evolutie van geregistreerde directe omzet[(a)] in horeca en detailhandel aan de Kust in euro en in constante prijzen van 2009, 2004-2009[(b)]

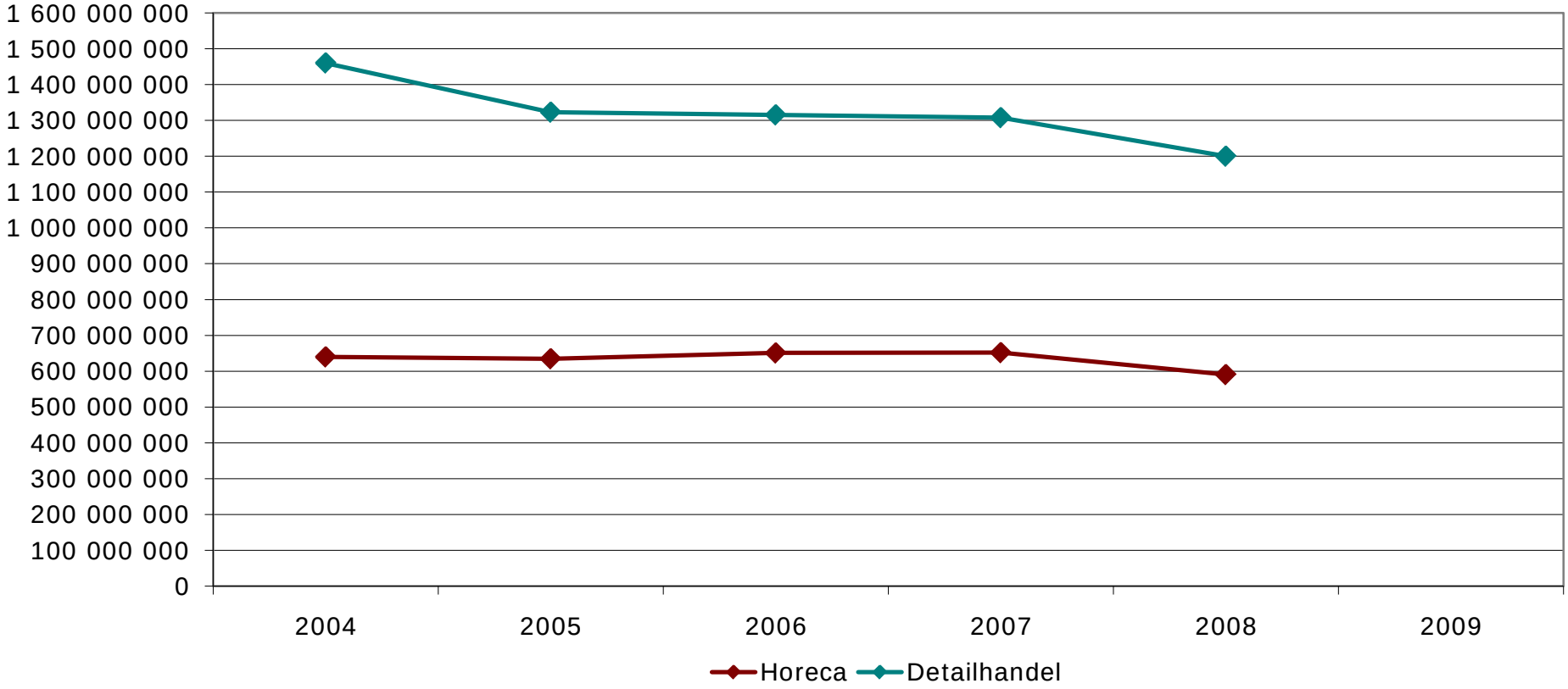

(a) Gecentraliseerde cijfers voor nacebel-codes 55 en 52: omzet wordt geregistreerd op plaats van hoofdzetel.
(b) De cijfers voor 2009 zijn pas beschikbaar in het najaar van 2010.

Bron: FOD-Financiën (BTW-databank)

Tabel 3.2
Evolutie van geregistreerde directe omzet[a] in horeca en detailhandel aan de Kust in euro en in constante prijzen van 2009, 2004-2009

Jaar	Horeca (code 55)	Detailhandel (code 52)
2004	639 987 583	1 460 309 702
2005	634 764 984	1 322 846 624
2006	651 004 701	1 315 367 050
2007	651 864 524	1 307 642 102
2008	590 625 868	1 199 974 865
2009[b]	n.n.b.	n.n.b.

(a) Gecentraliseerde cijfers voor nacebelcode 55 en nacebelcode 52: omzet wordt geregistreerd op plaats van hoofdzetel.
(b) De cijfers voor 2009 zijn pas beschikbaar in het najaar van 2010.

Bron: FOD-Financiën (BTW-databank)

Figuur 3.3

Directe bestedingen uit verblijfstoerisme naar logiesvorm aan de Kust, 2009 - KiTS[(a)]

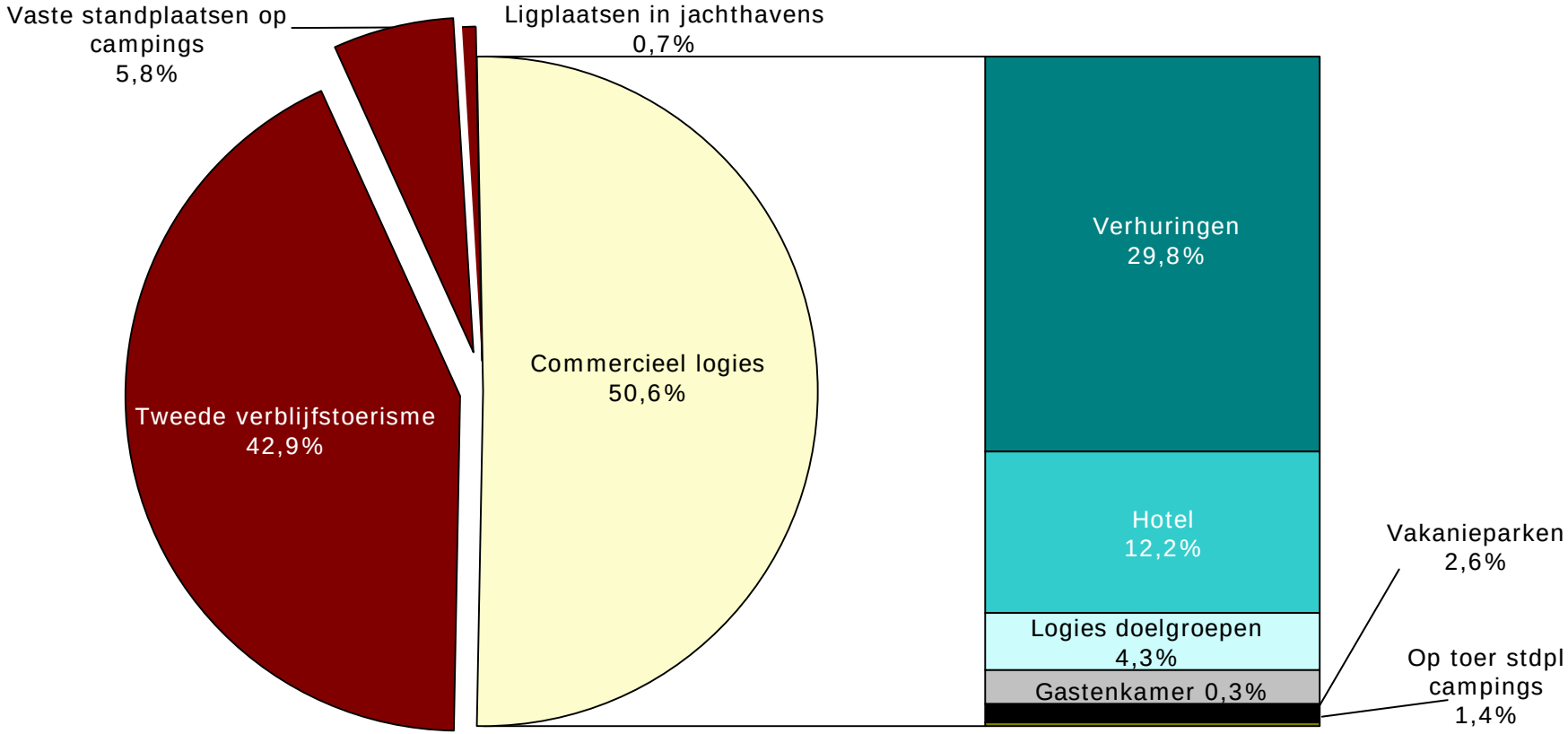

(a) Zie apart document over methodologische toelichting.

Bron: Westtoer

Totaal : 1 895,5 miljoen euro

Tabel 3.3
Directe bestedingen uit verblijfstoerisme naar logiesvorm aan de Kust, 2009

KiTS[(a)]

LOGIESVORM	Miljoen €	In %
Hotel	231,0	12,2
Gastenkamer	5,3	0,3
Logies doelgroepen	82,0	4,3
Vakantieparken	48,7	2,6
Op toeristische standplaatsen op campings	26,0	1,4
Verhuringen	565,8	29,8
Subtotaal commercieel logies	**958,8**	**50,6**
Tweedeverblijfgebruik van vakantiewoningen	813,5	42,9
Gerelateerd aan verblijf (variabele bestedingen)	*452,2*	*23,8*
Gerelateerd aan verblijfseenheid (vaste kosten)	*361,3*	*19,1*
Vaste standplaatsen op campings	110,7	5,8
Gerelateerd aan verblijf (variabele bestedingen)	*67,4*	*3,6*
Gerelateerd aan verblijfseenheid (vaste kosten)	*43,3*	*2,2*
Subtotaal tweede verblijfstoerisme	**924,2**	**48,7**
Jachthavens	12,5	0,7
TOTAAL	**1 895,5**	**100,0**

(a) Zie apart document over methodologische toelichting.

Bron: Westtoer

Figuur 3.3 bis
Evolutie in directe bestedingen uit verblijfstoerisme naar logiesvorm aan de Kust in miljoen euro en in constante prijzen van 2009, 2007-2009 - KiTS[(a)]

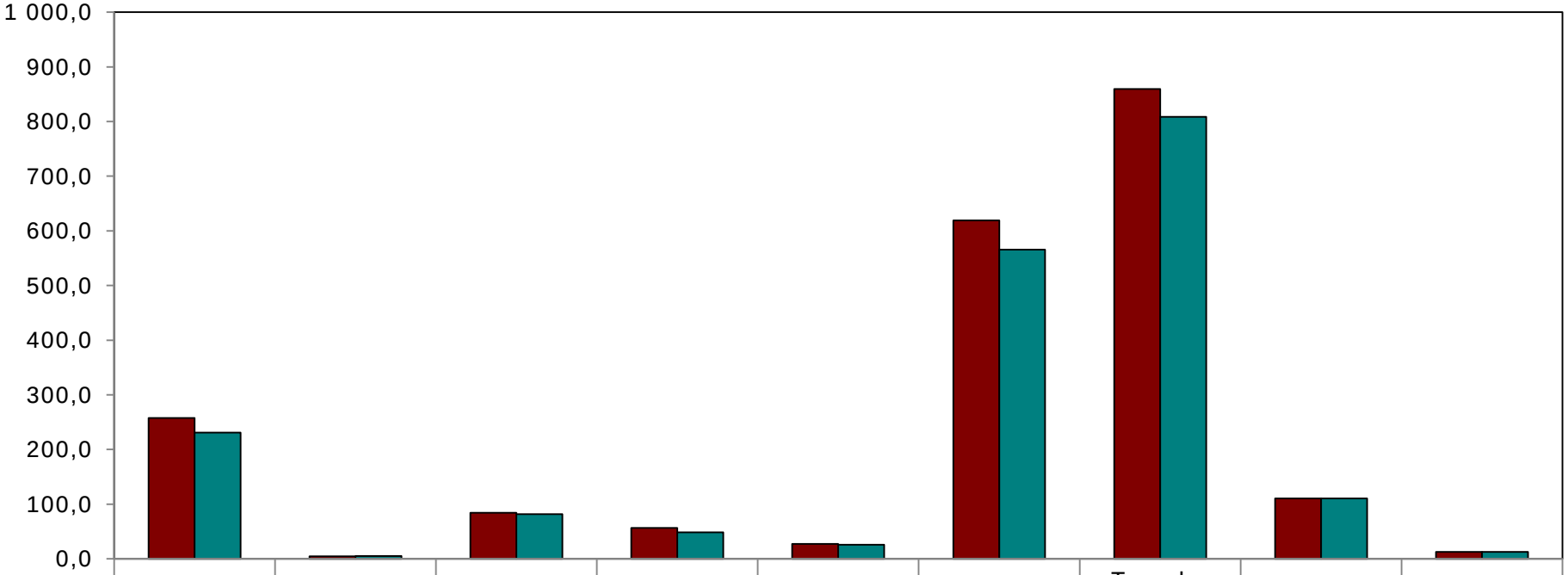

	Hotel	Gasten-kamer	Logies voor doelgroepen	Vakantie-parken	Toer. stdpl campings	Verhuringen	Tweede-verblijf gebruik	Vaste stdpl campings	Jachthavens
2007	257,5	4,4	84,3	56,4	27,5	619,2	859,3	110,7	12,5
2009	231,0	5,3	82,0	48,7	26,0	565,8	808,7	110,7	12,5

(a) Zie apart document over methodologische toelichting.

Bron: Westtoer

Tabel 3.3 bis
Evolutie in directe bestedingen uit verblijfstoerisme naar logiesvorm aan de Kust in miljoen euro en in constante prijzen van 2009, 2007-2009

KiTS[a]

Jaar	Commercieel logies[a]							Tweede verblijftoerisme			Jacht-havens	Totaal
	Hotel	Gasten-kamer	Logies voor doelgroepen	Vakantie-parken	Toer. stdpl. campings	Verhuringen	Sub-totaal	Tweede - verblijfgebr	Vaste stdpl. campings	Sub-totaal		
2007	257,5	4,4	84,3	56,4	27,5	619,2	1 049,3	847,2	110,7	957,9	12,5	2 019,7
2009	231,0	5,3	82,0	48,7	26,0	565,8	958,8	813,5	110,7	924,2	12,5	1 895,5
2007-2009	-26,5	+0,9	-2,3	-7,7	-1,5	-53,4	-90,5	-33,7	0,0	-33,7	0,0	-124,2
In % 2007-2009	-10,3	+20,5	-2,7	-13,7	-5,5	-8,6	-8,6	-4,0	0,0	-3,5	0,0	-6,1
Structuur 2009 (in %)	12,2	0,3	4,3	2,6	1,4	29,8	50,6	42,9	5,8	48,8	0,7	100,0

[a] Zie apart document over methodologische toelichting.

Bron: Westtoer

Figuur 3.4
Directe bestedingen uit verblijfstoerisme (exclusief jachthavens) naar herkomst aan de Kust, 2009 - KiTS[(a)]

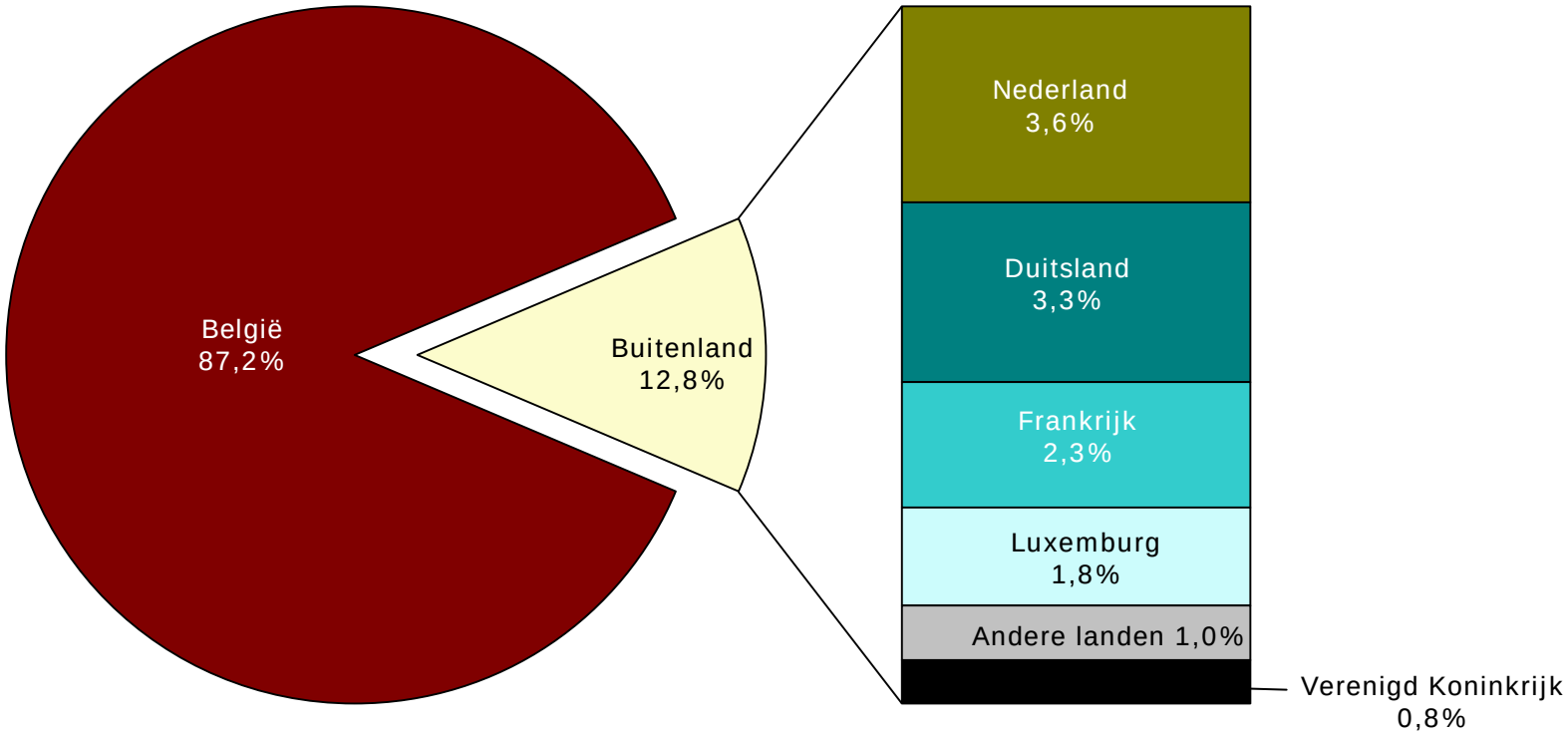

Totaal : 1 883,0 miljoen euro

(a) Zie apart document over methodologische toelichting.

Bron: Westtoer

Tabel 3.4
Directe bestedingen uit verblijfstoerisme (exclusief jachthavens) naar herkomst aan de Kust, 2009

KiTS[(a)]

Land van herkomst	In commercieel logies		Tweedeverblijfgebruik		Totaal	
	Miljoen €	In %	Miljoen €	In %	Miljoen €	In %
België	788,8	82,3	854,1	92,4	1 642,9	87,2
Duitsland	46,5	4,8	15,9	1,7	62,4	3,3
Nederland	47,6	5,0	20,9	2,3	68,5	3,6
Frankrijk	29,9	3,1	13,2	1,4	43,1	2,3
Luxemburg	20,2	2,1	12,9	1,4	33,1	1,8
Verenigd Koninkrijk	14,0	1,5	0,7	0,1	14,7	0,8
Andere landen	11,8	1,2	6,5	0,7	18,3	1,0
Totaal	958,8	100,0	924,2	100,0	1 883,0	100,0

(a) Zie apart document over methodologische toelichting.

Bron: Westtoer

Figuur 3.4 bis
Evolutie in directe bestedingen uit verblijfstoerisme (exclusief jachthavens) naar herkomst aan de Kust in miljoen euro en in constante prijzen van 2009, 2007-2009 - KiTS[(a)]

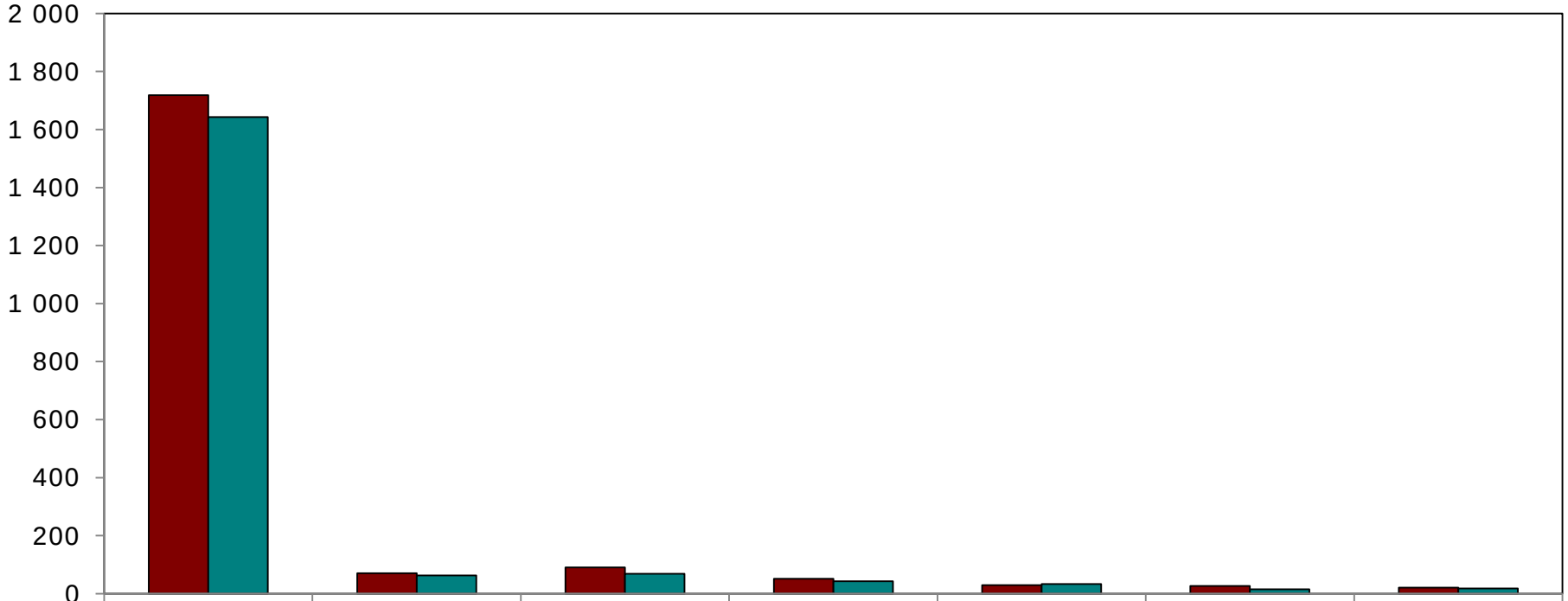

	België	Duitsland	Nederland	Frankrijk	Luxemburg	Verenigd Koninkrijk	Andere landen
2007	1 718,6	70,3	90,2	51,2	29,8	26,0	21,0
2009	1 642,9	62,4	68,5	43,1	33,1	14,7	18,3

(a) Zie apart document over methodologische toelichting.

Bron: Westtoer

Tabel 3.4 bis
Evolutie in directe bestedingen uit verblijfstoerisme (exclusief jachthavens) naar herkomst aan de Kust in miljoen euro en in constante prijzen van 2009, 2007-2009

KiTS[a]

Jaar	B[b]	D[b]	N[b]	F[b]	L[b]	VK[b]	Andere[b]	Totaal
2007 2009	1 718,6 1 642,9	70,3 62,4	90,2 68,5	51,2 43,1	29,8 33,1	26,0 14,7	21,0 18,3	2 007,1 1 883,0
2007-2009	-75,7	-7,9	-21,7	-8,1	+3,3	-11,3	-2,7	-124,1
2007-2009 (in %)	-4,4	-11,2	-24,1	-15,8	+11,1	-43,5	-12,9	-6,2
Structuur 2009 (in %)	87,2	3,3	3,6	2,3	1,8	0,8	1,0	100,0

(a) Zie apart document over methodologische toelichting.
(b) B: België; D: Duitsland; N: Nederland; F: Frankrijk; L: Luxemburg; VK: Verenigd Koninkrijk; Andere: Andere landen

Bron: Westtoer

Figuur 3.5
Directe bestedingen uit dagtoerisme[(a)] aan de Kust naar bestedingscategorie, 2009

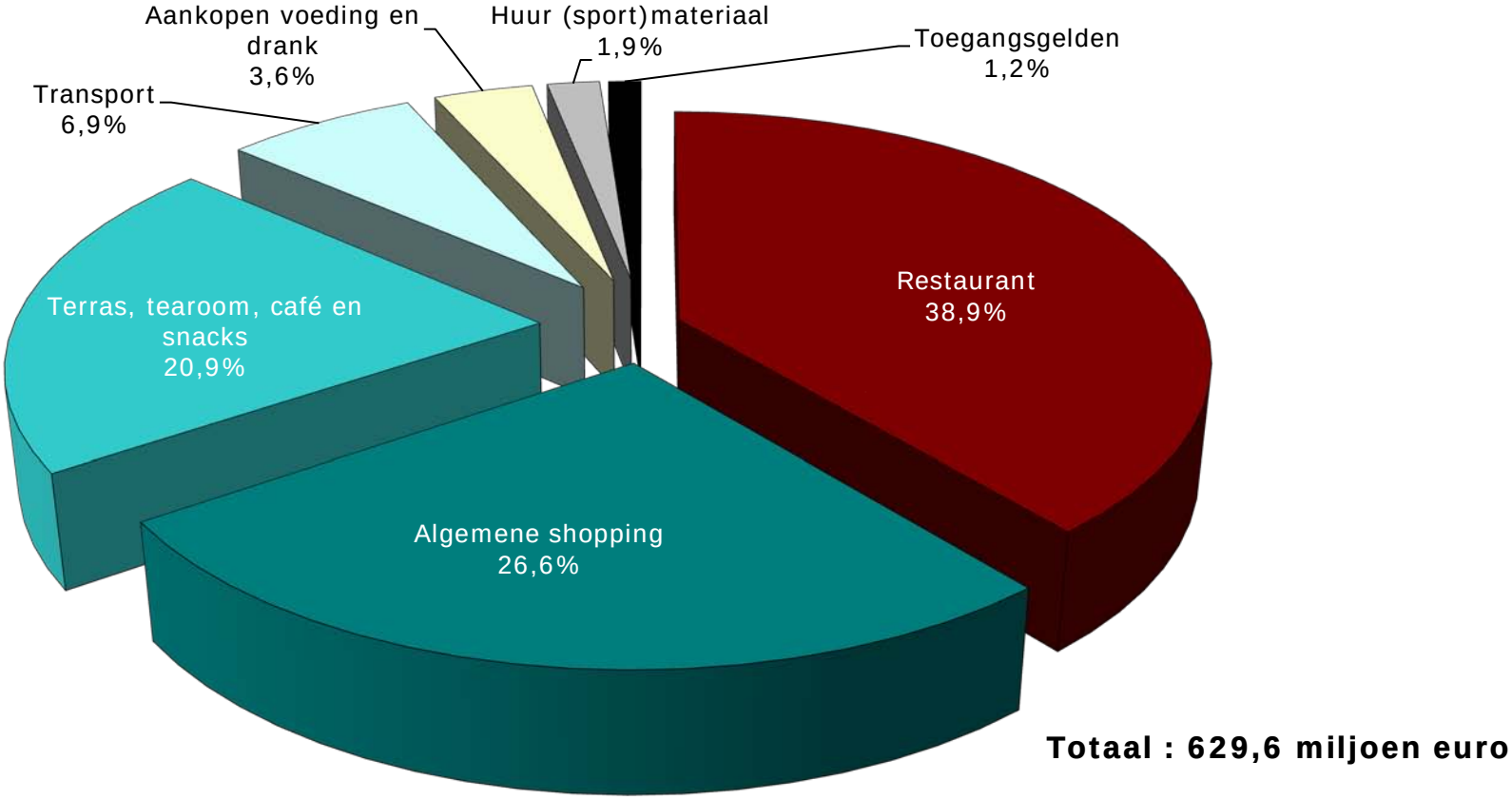

(a) Berekend op basis van aantal dagtoeristen en bestedingen per persoon uit Westtoer onderzoek 2009. Bestedingen van dagtoeristen die met de autocar naar de Kust zijn gekomen zijn hier niet in opgenomen.

Bron: Westtoer

Tabel 3.5
Directe bestedingen uit dagtoerisme[(a)] aan de Kust naar bestedingscategorie, 2009

BESTEDINGSCATEGORIE	Gemiddelde bestedingen per persoon (in euro)	Directe omzet van alle dagtoeristen (in miljoen euro)	In %
Restaurant	13,37	245,0	38,9
Terras, tearoom, café en snacks	7,16	131,3	20,9
Aankopen voeding en drank	1,24	22,7	3,6
Algemene shopping	9,08	167,7	26,6
Transport	2,38	43,3	6,9
Toegangsgelden	0,40	7,4	1,2
Huur (sport)materiaal	0,67	12,2	1,9
Totaal	34,29	629,6	100,0

(a) Berekend op basis van aantal dagtoeristen en bestedingen per persoon uit Westtoer onderzoek 2009.
Bestedingen van dagtoeristen die met de autocar naar de Kust zijn gekomen zijn hier niet in opgenomen.

Bron: Westtoer

Figuur 3.6
Totale directe bestedingen uit dag- en verblijfstoerisme naar type toerisme aan de Kust in miljoen euro, 2009 - KiTS[a]

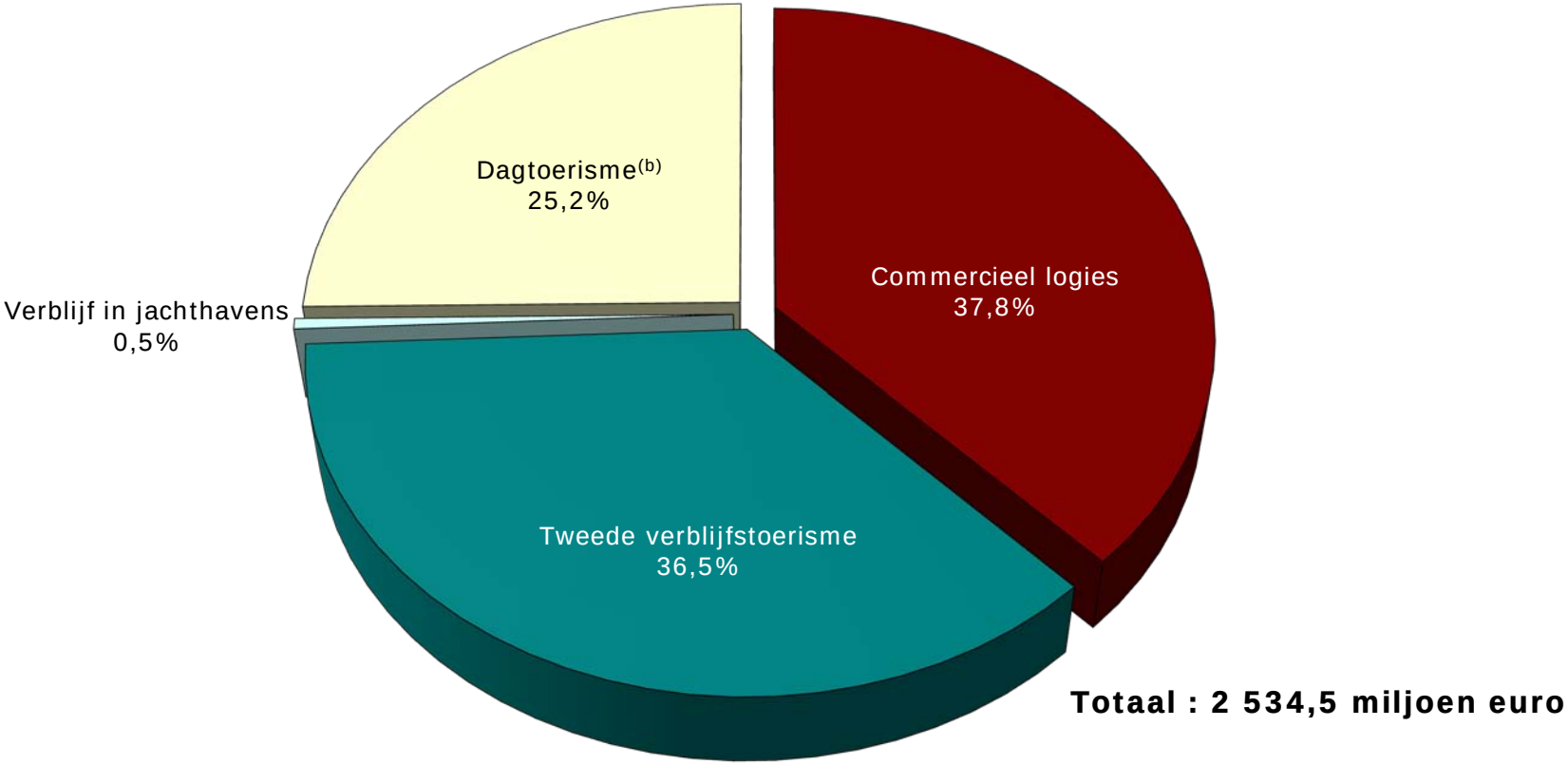

(a) Zie apart document over methodologische toelichting.
(b) Inclusief de bestedingen van dagtoeristen die met de autocar naar de Kust zijn gekomen.

Bron: Westtoer

Tabel 3.6
Evolutie van totale directe bestedingen uit dag- en verblijfstoerisme naar type toerisme aan de Kust in miljoen euro en in constante prijzen van 2009, 2007-2009

KiTS[a]

Jaar	Commercieel logies	Tweede verblijfstoerisme	Verblijf in jachthavens	Dagtoerisme[b]	Totaal
2007	1 049,3	957,9	12,5	711,4	2 731,1
2009	958,8	924,2	12,5	639,0	2 534,5
2007-2009	-90,5	-33,7	0,0	-72,4	-196,6
Structuur 2009 (in %)	37,8	36,5	0,5	25,2	100,0

(a) Zie apart document over methodologische toelichting.
(b) Inclusief de bestedingen van dagtoeristen die met de autocar naar de Kust zijn gekomen.

Bron: Westtoer